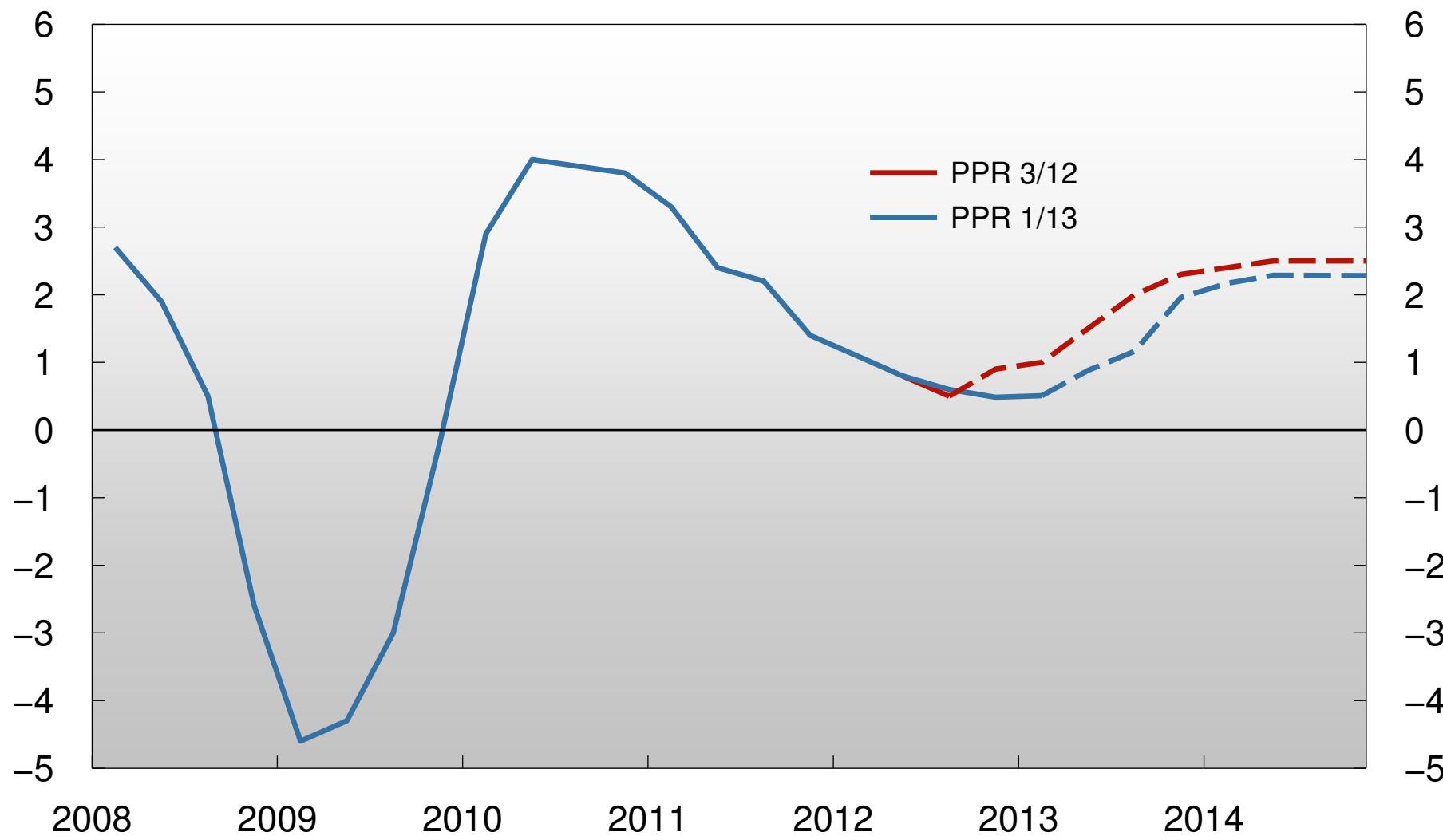

Pengopolitisk rapport med vurdering av finansiell stabilitet 1/13

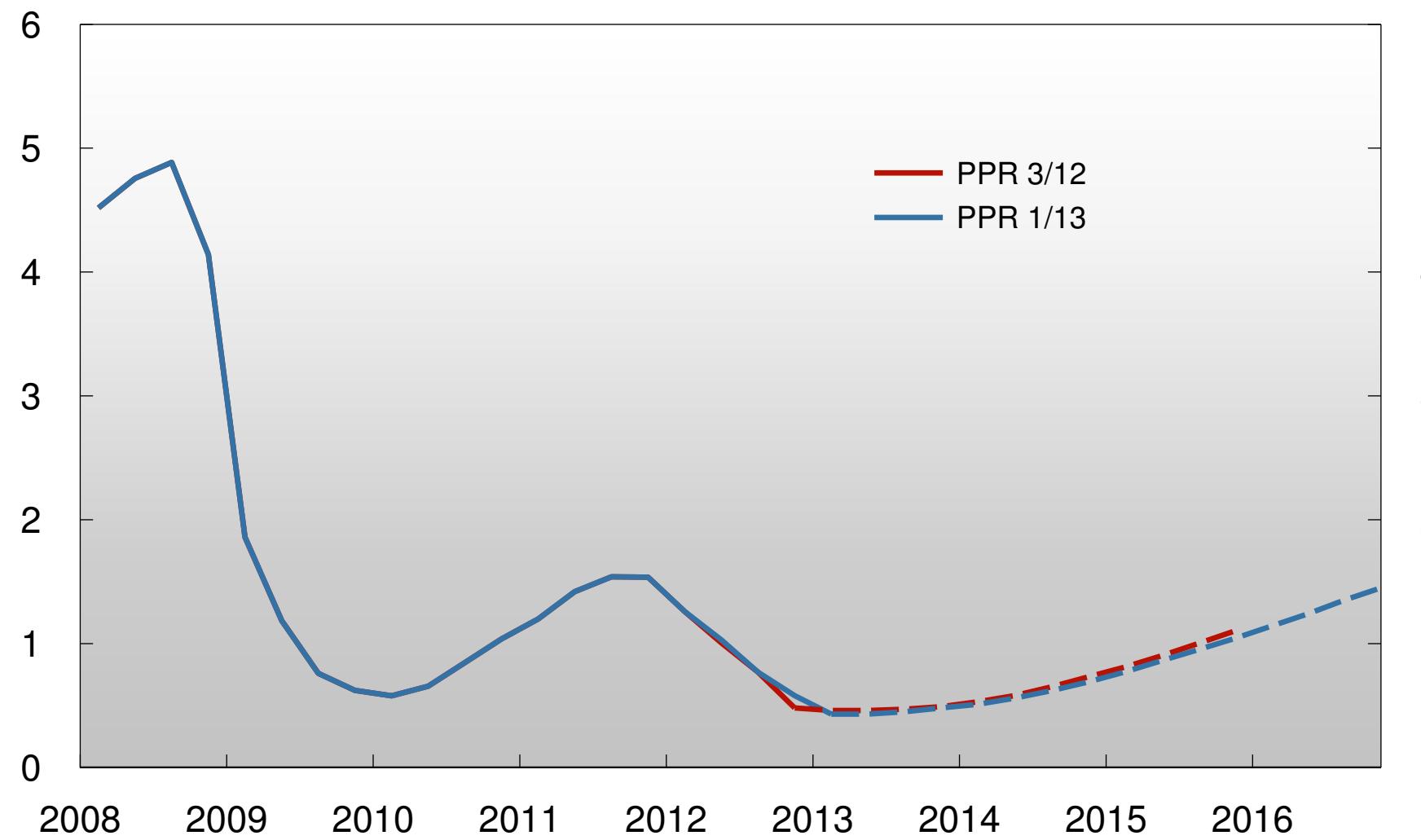
Figurer

Figur 1.1 BNP hos handelspartnerne i PPR 3/12 og 1/13. Firekvarteralersvekst.
Prosent. 1. kv 2008 – 4. kv. 2014

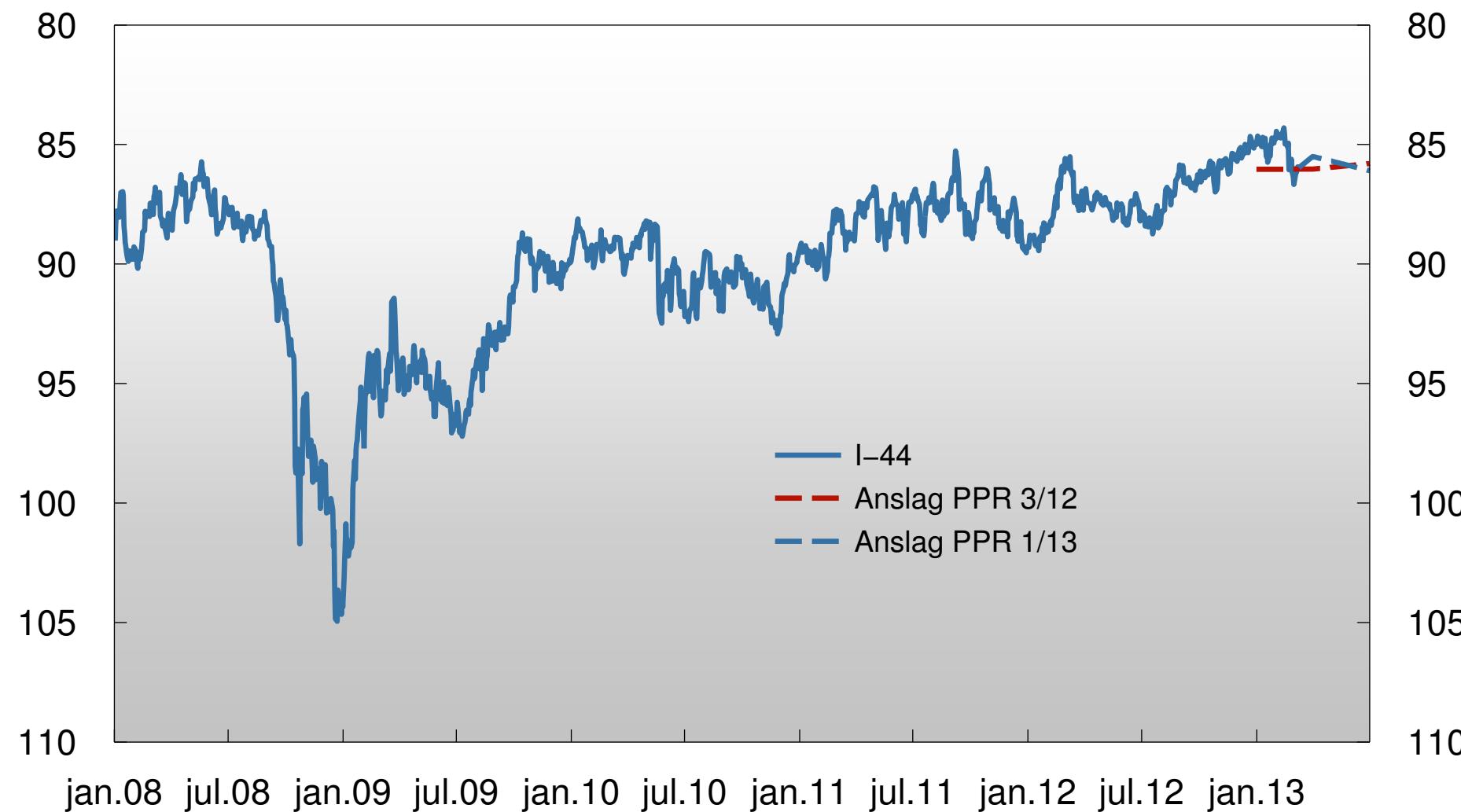
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.2 Pengemarkedsrente hos handelspartnerne¹⁾ i PPR 3/12 og 1/13.
1. kv 2008 – 4. kv. 2016

1) Stiplete rød og blå linje viser terminrenter hos våre handelspartnerne per 25. oktober
og 8. mars 2013 . Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter
Kilde: Norges Bank

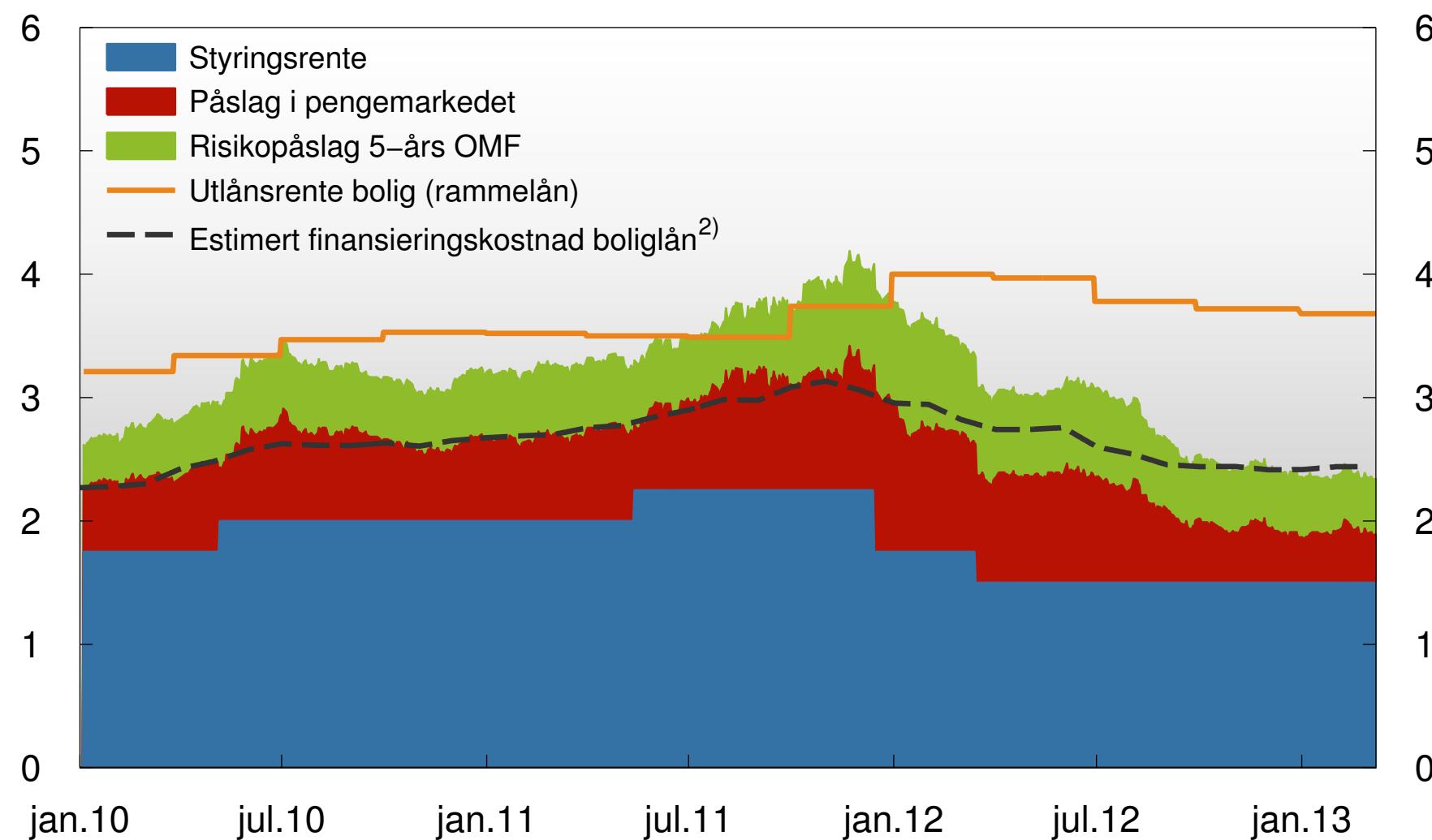
Figur 1.3 Importveid valutakurs (I-44)¹⁾. Januar 2008 – juni 2013

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs

Kilde: Norges Bank

Figur 1.4 Utlånsrente boliglån¹⁾ og marginer.
Prosent. 1. januar 2010 – 8. mars 2013

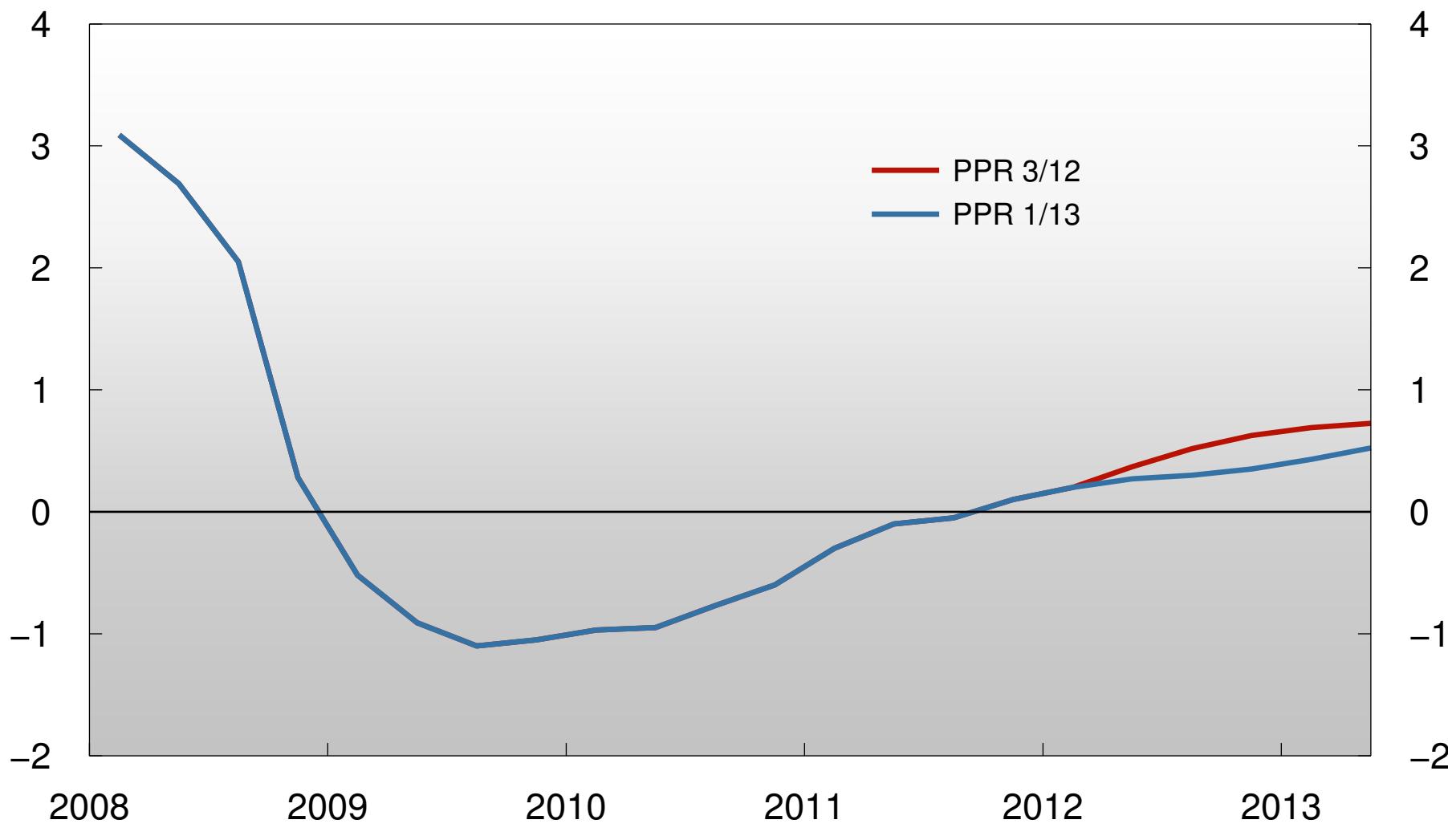

1) Utlånsrenten på rammelån med pant i bolig gitt av alle banker og kreditforetak i Norge

2) Estimert ut fra vektet rente på beholdning av OMF-lån og vektet innskuddsrente

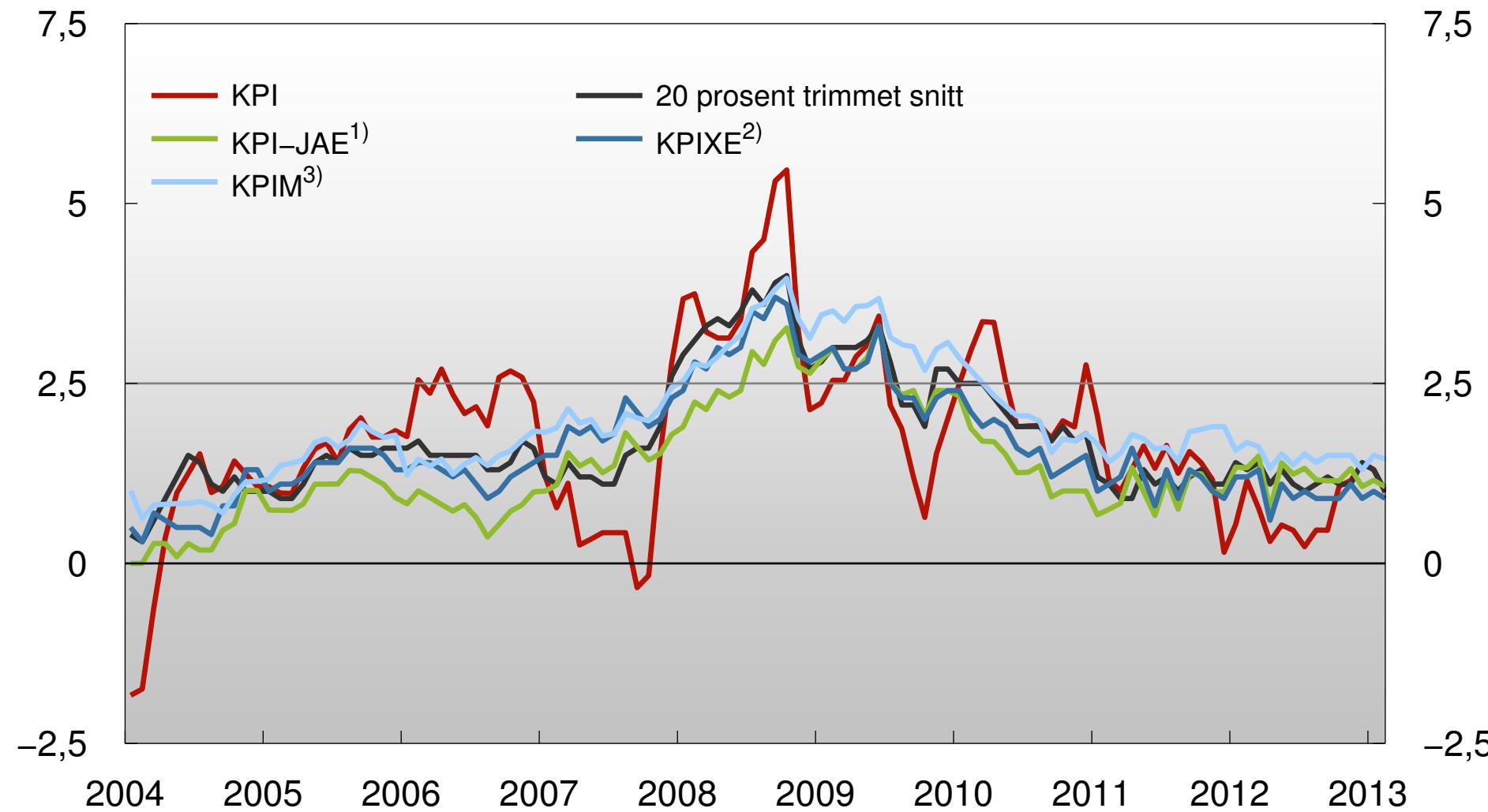
Kilder: DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.5 Anslaget for produksjonsgapet¹⁾ i PPR 3/12 og 1/13.
Prosent. 1. kv 2008 – 2. kv. 2013

1) Produksjonsgapet mäter den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og
anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 1.6 Konsumpriser. Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2004 – februar 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

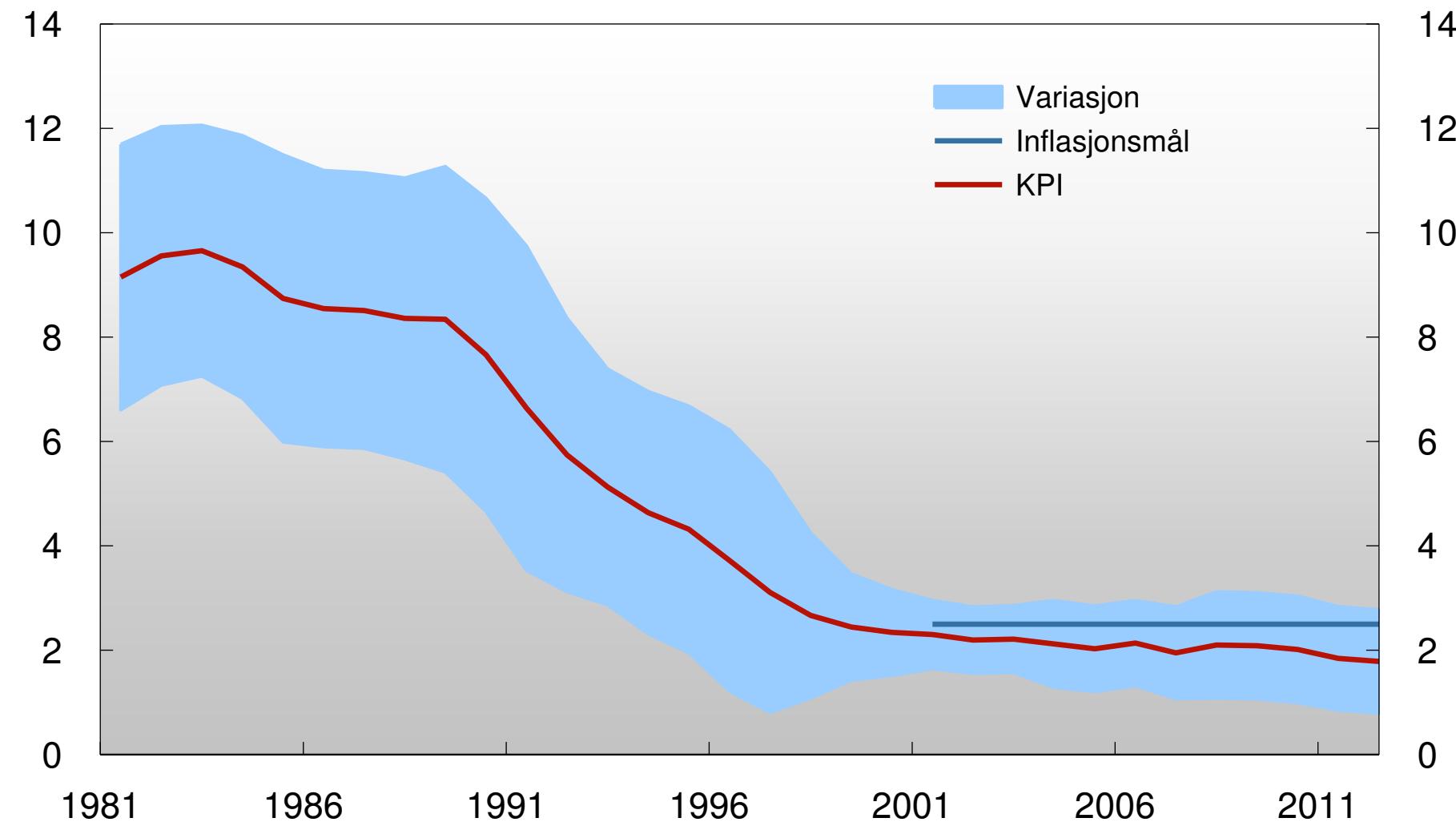
2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Reeltidstall.

Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank

3) Modellbasert indikator for underliggende inflasjon. Se *Aktuell kommentar* 5/2010 fra Norges Bank

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 Inflasjon. Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI.
Prosent. 1981 – 2012

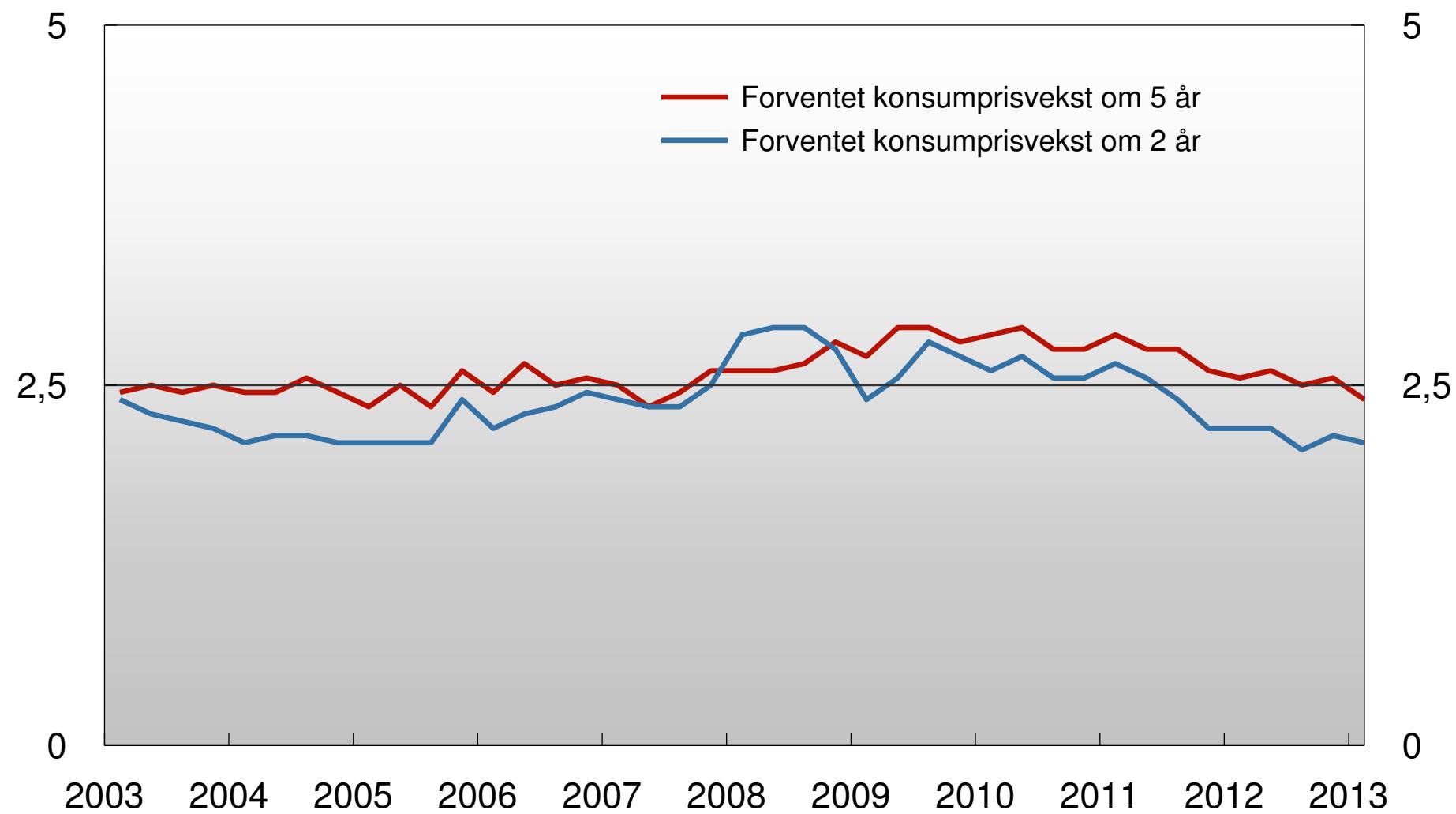

1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 10 år tilbake

2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarier i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

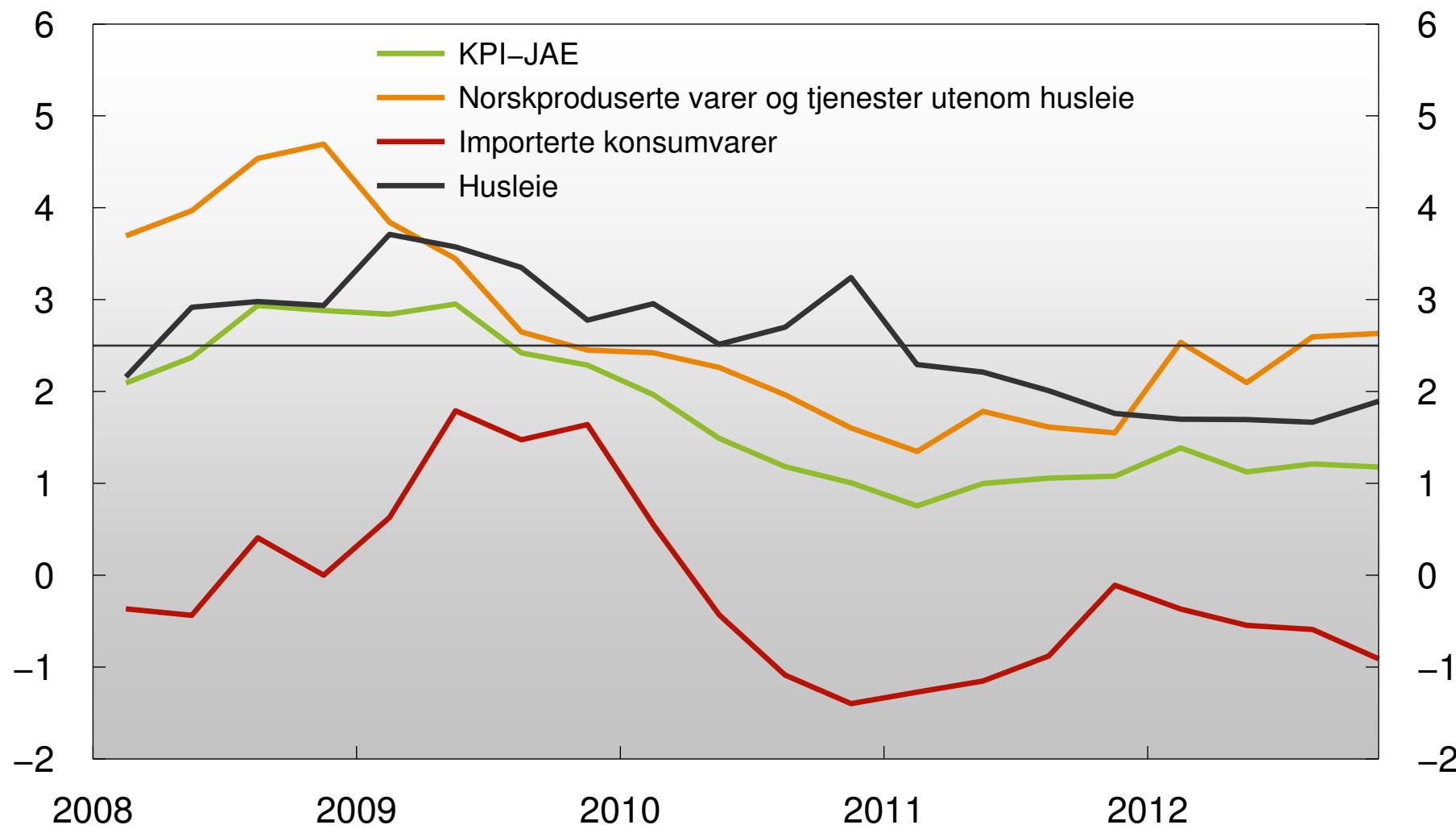
Figur 1.8 Forventet konsumprisvekst om to og fem år.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2003 – 1. kv. 2013

1) Gjennomsnitt av forventningene til arbeidslivsorganisasjoner og økonomer i finansnæringen
og akademia

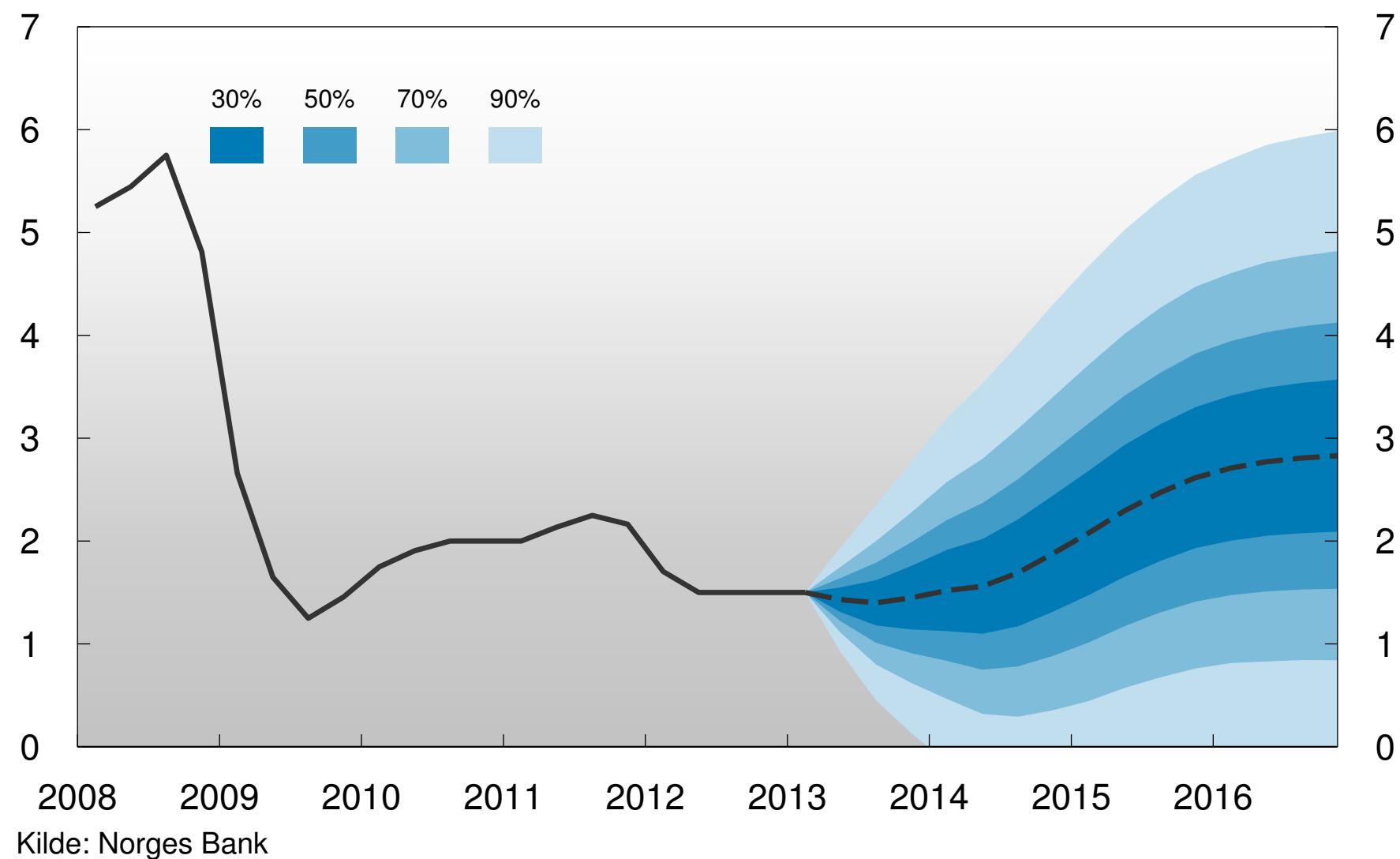
Kilder: TNS Gallup og Opinion Perduco

Figur 1.9 KPI-JAE¹⁾ fordelt etter leveringssektorer.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2012

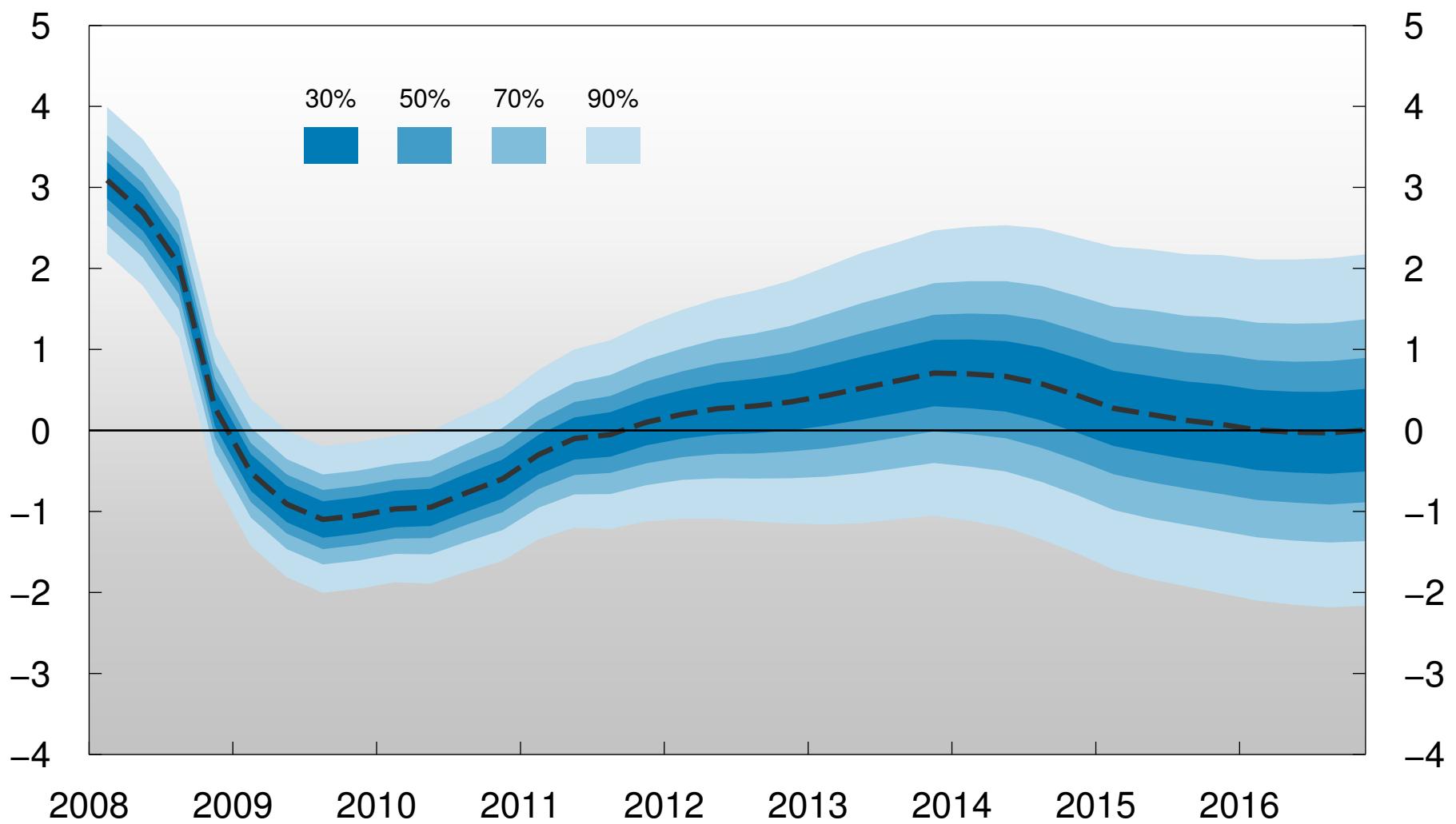

1) KPI justert for avgifterendringer og uten energivarier
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

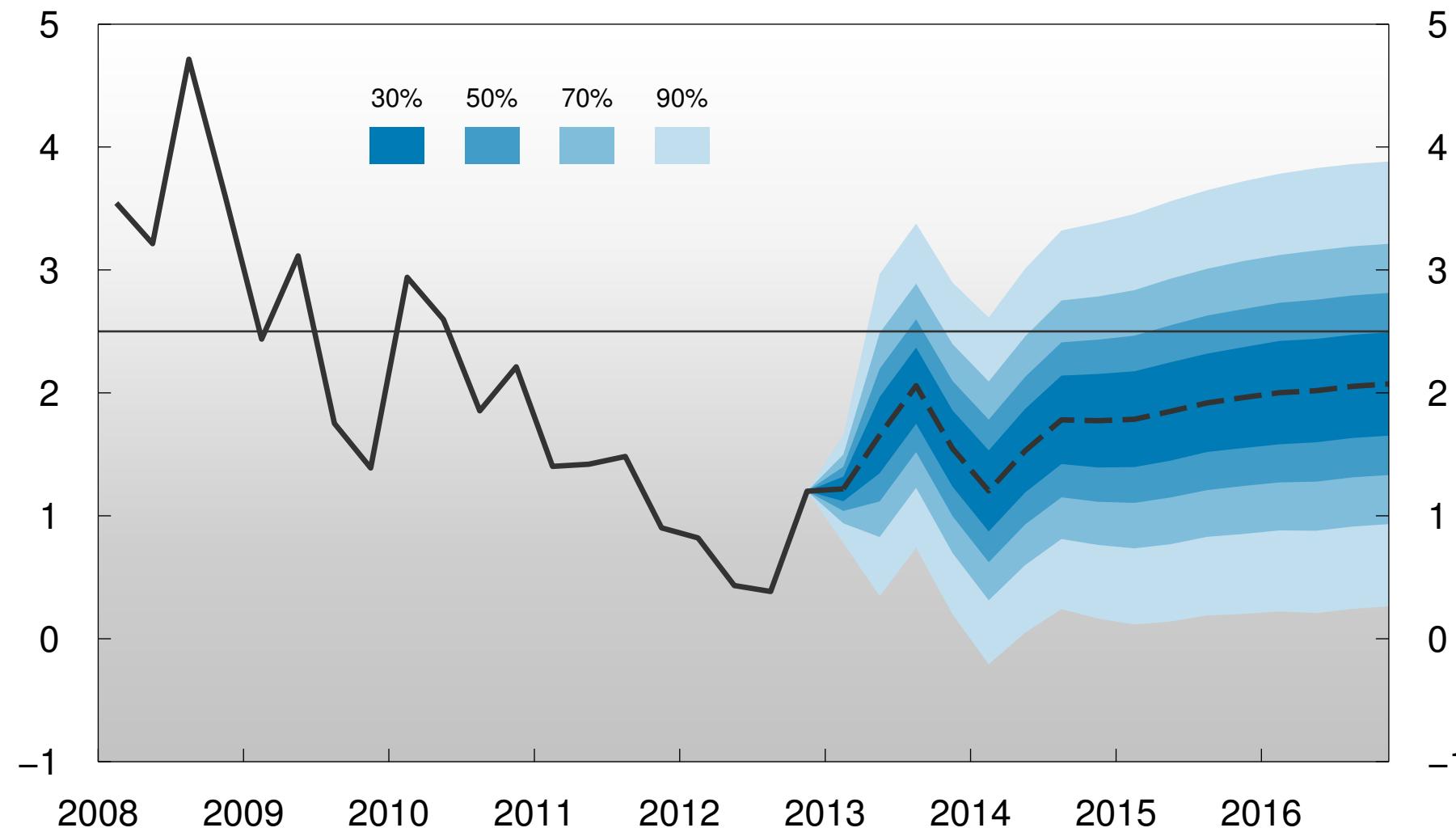
Figur 1.10b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) Produksjonsgapet mäter den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge

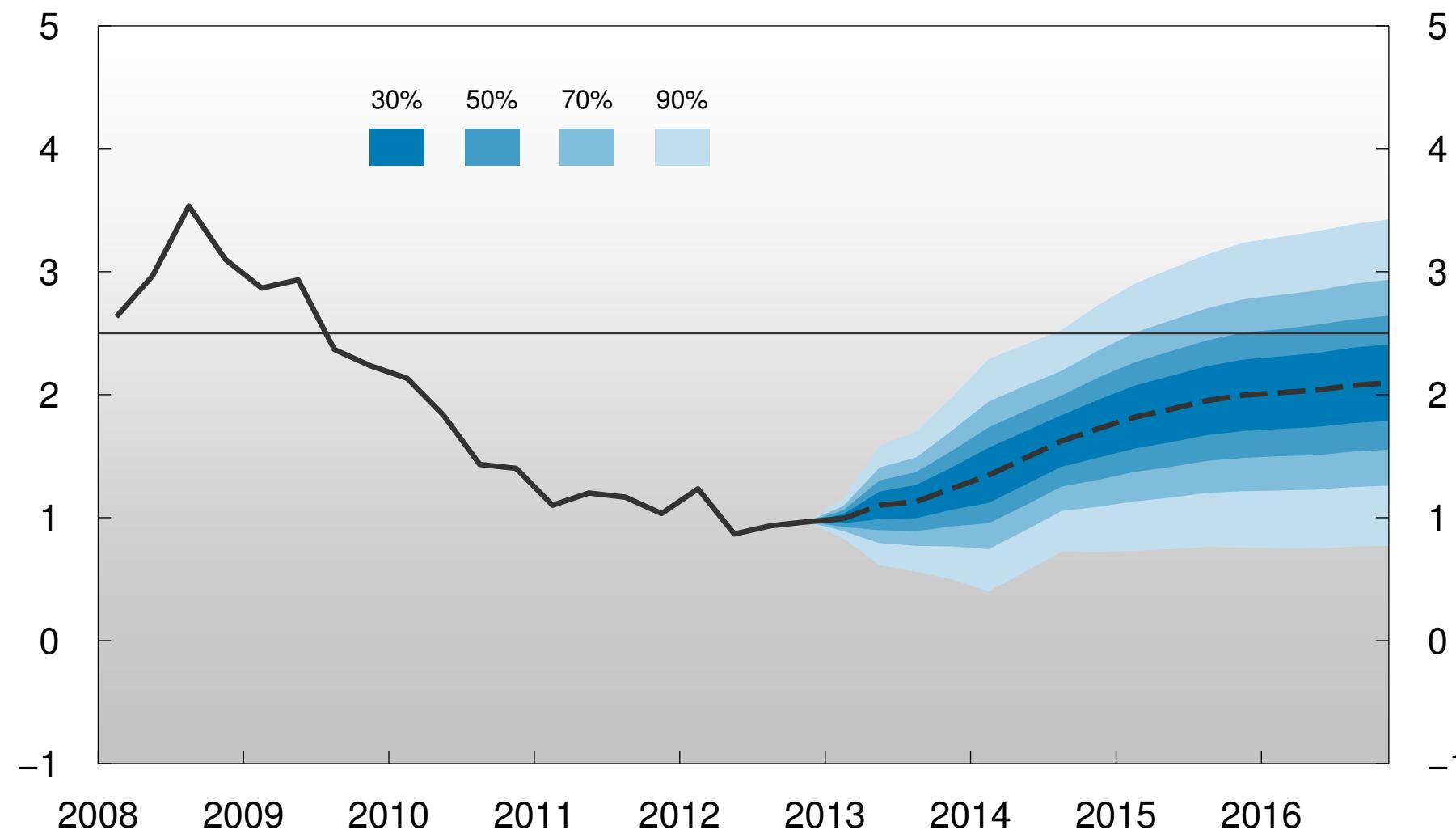
Kilde: Norges Bank

Figur 1.10c Anslag på KPI i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

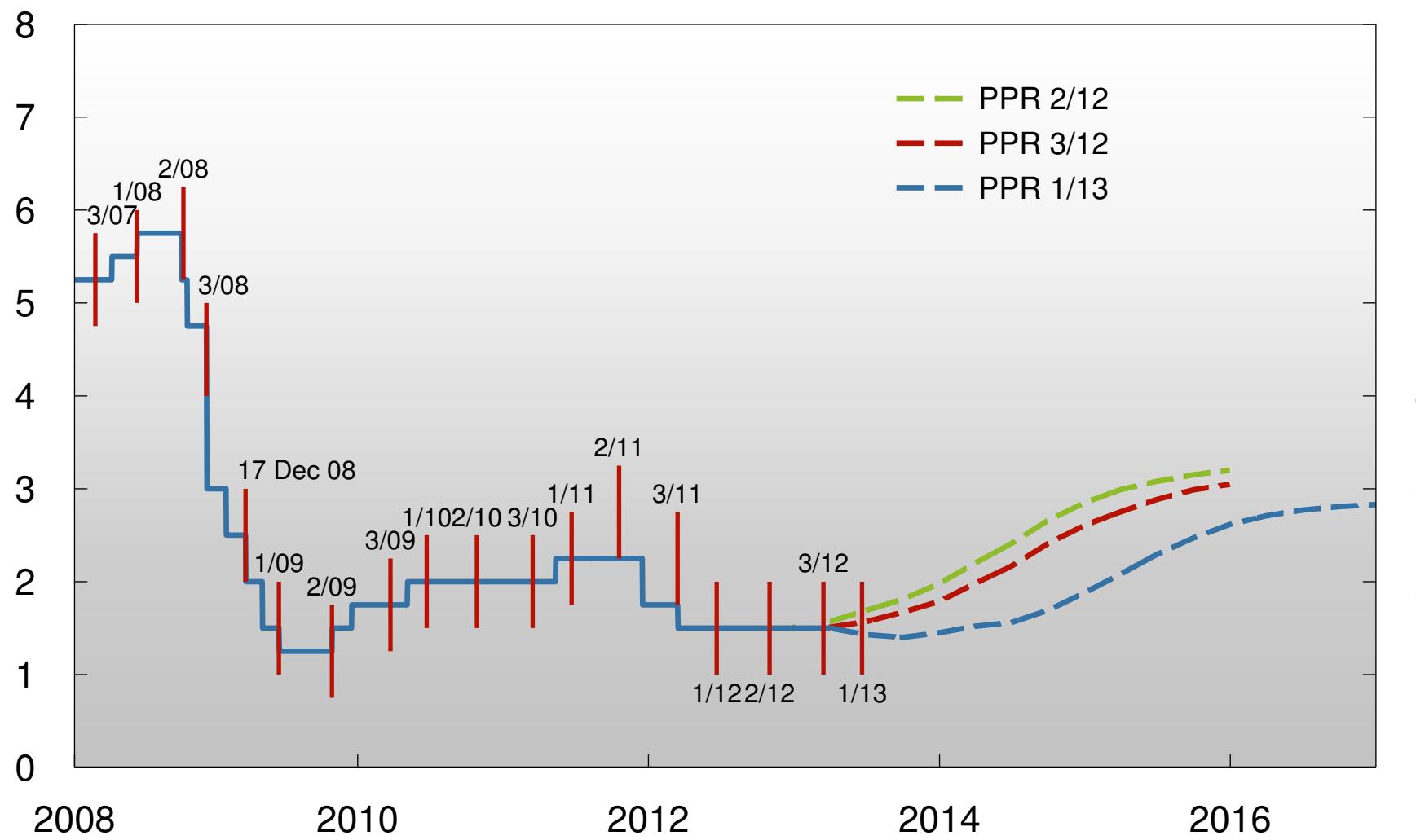
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10d Anslag på KPIXE¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

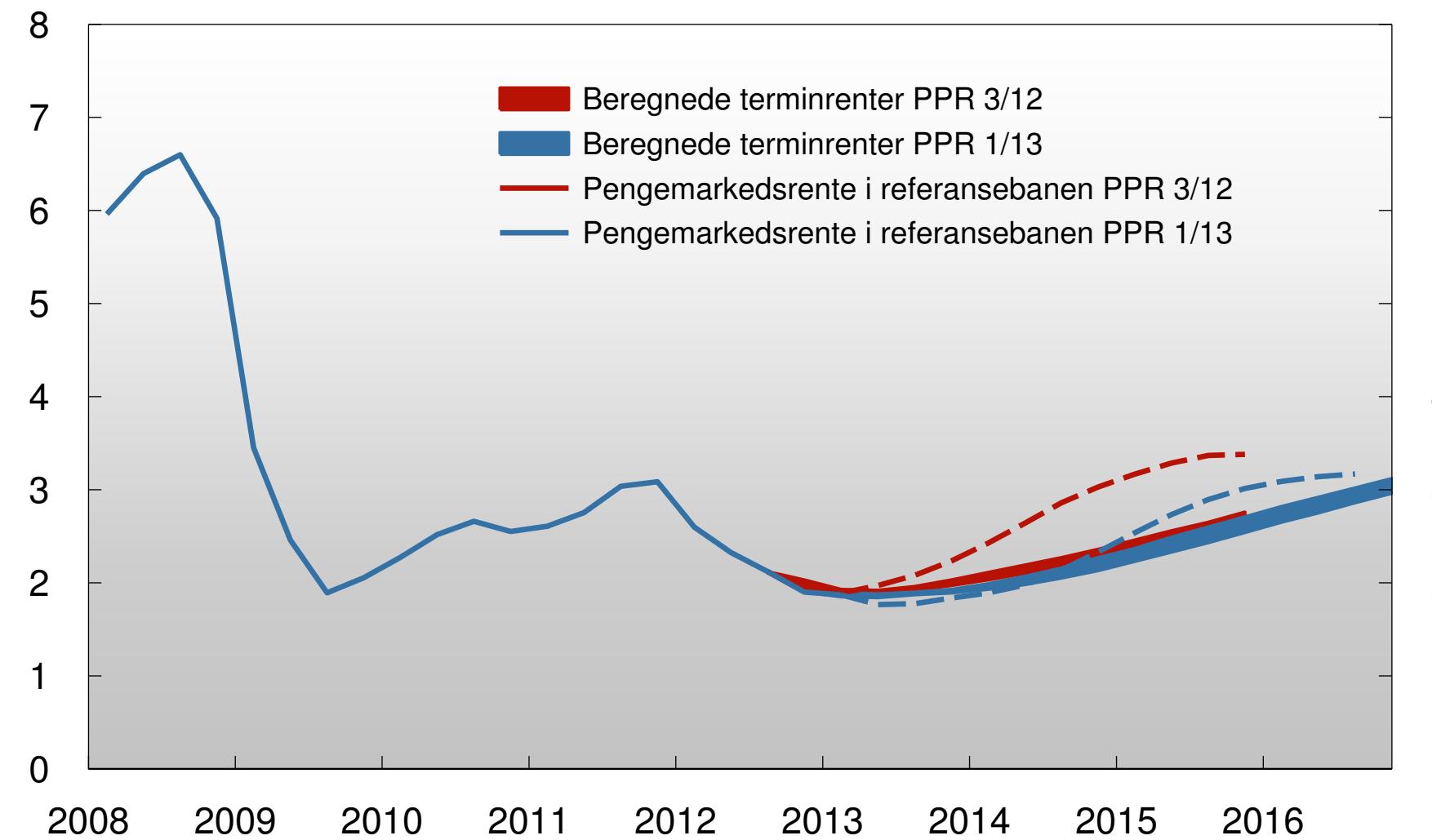
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

Figur 1.11 Intervall for styringsrenten ved utgangen av hver strategiperiode,
faktisk utvikling og anslag på styringsrenten i referansebanen.
Prosent. Januar 2008 – desember 2016

Kilde: Norges Bank

Figur 1.12 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

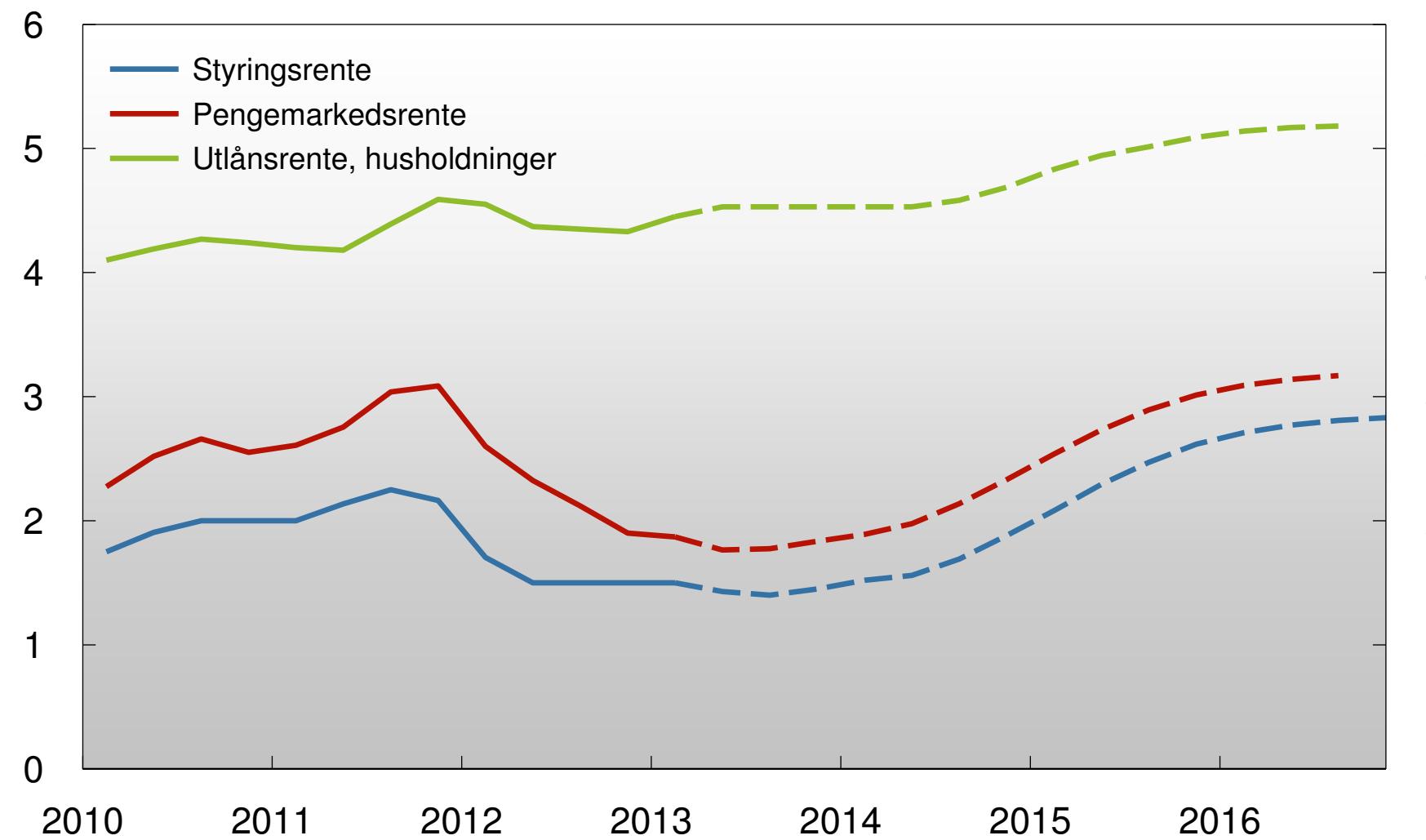

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det røde og blå intervallet viser høyeste og laveste rente i henholdsvis tidsrommene 11. oktober – 25. oktober 2012 og 25. februar 2013 – 8. mars 2013.

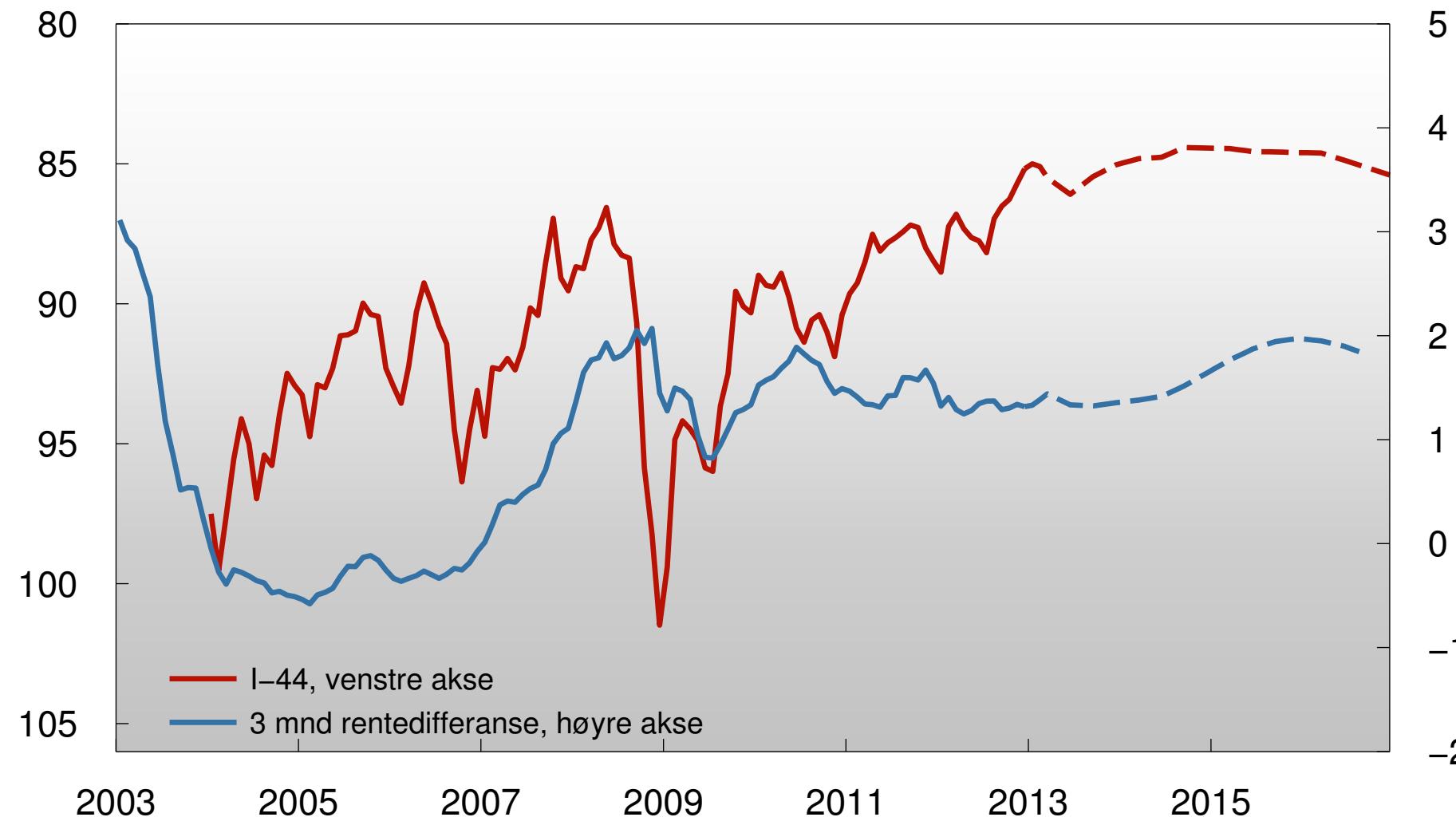
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.13 Styringsrente, pengemarkedsrente og utlånsrente til husholdninger¹⁾ i referansebanen. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2016

1) Gjennomsnittlig utlånsrente fra banker og kreditforetak for alle utlån til husholdninger
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrenter i Norge¹⁾
 og hos handelspartnerne og importveid valutakurs (I-44)²⁾.
 Januar 2003 – desember 2016³⁾

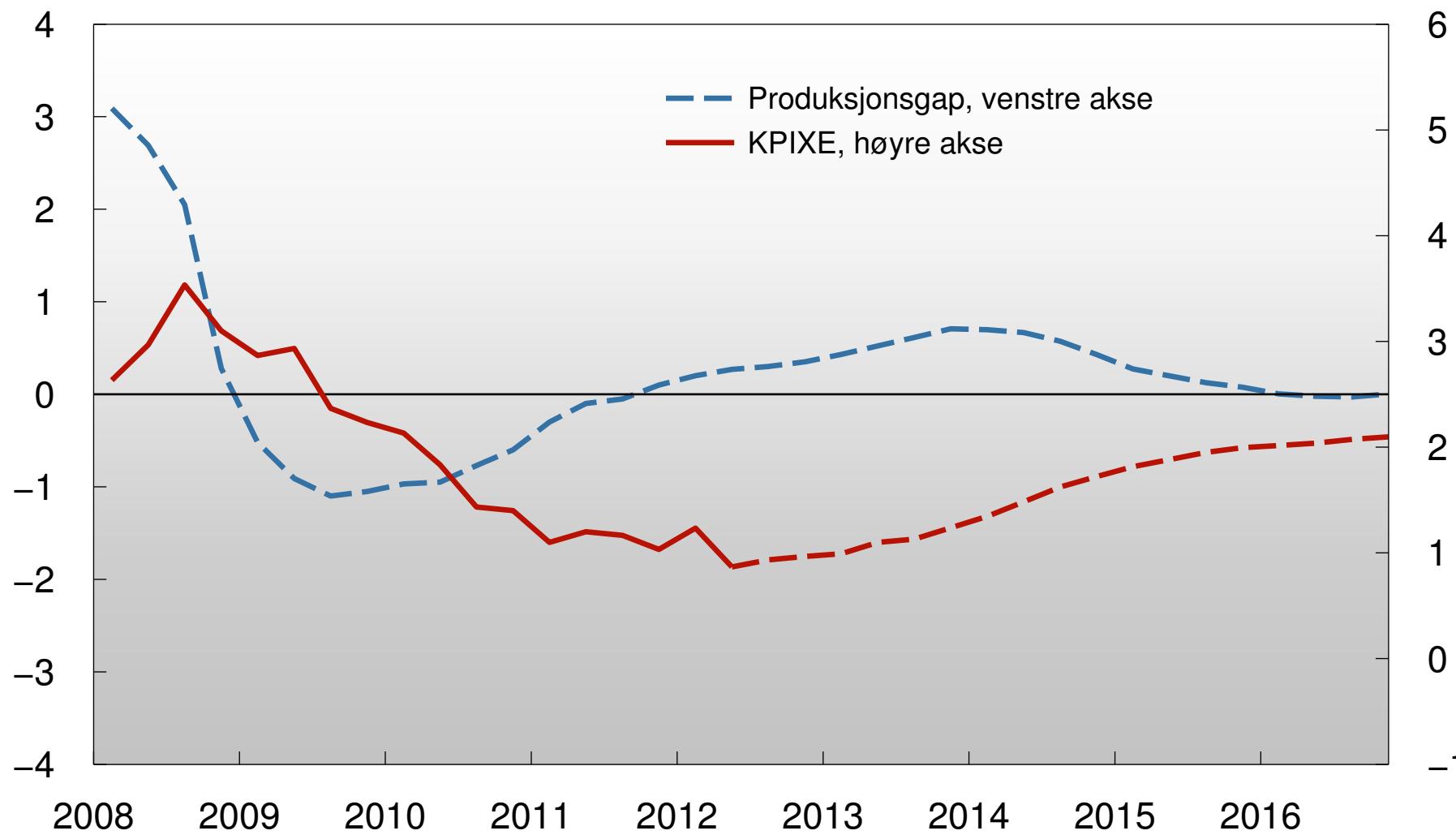
1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs

3) Månedstall fra januar 2003 og Norges Banks anslag fra 1. kvartal 2013

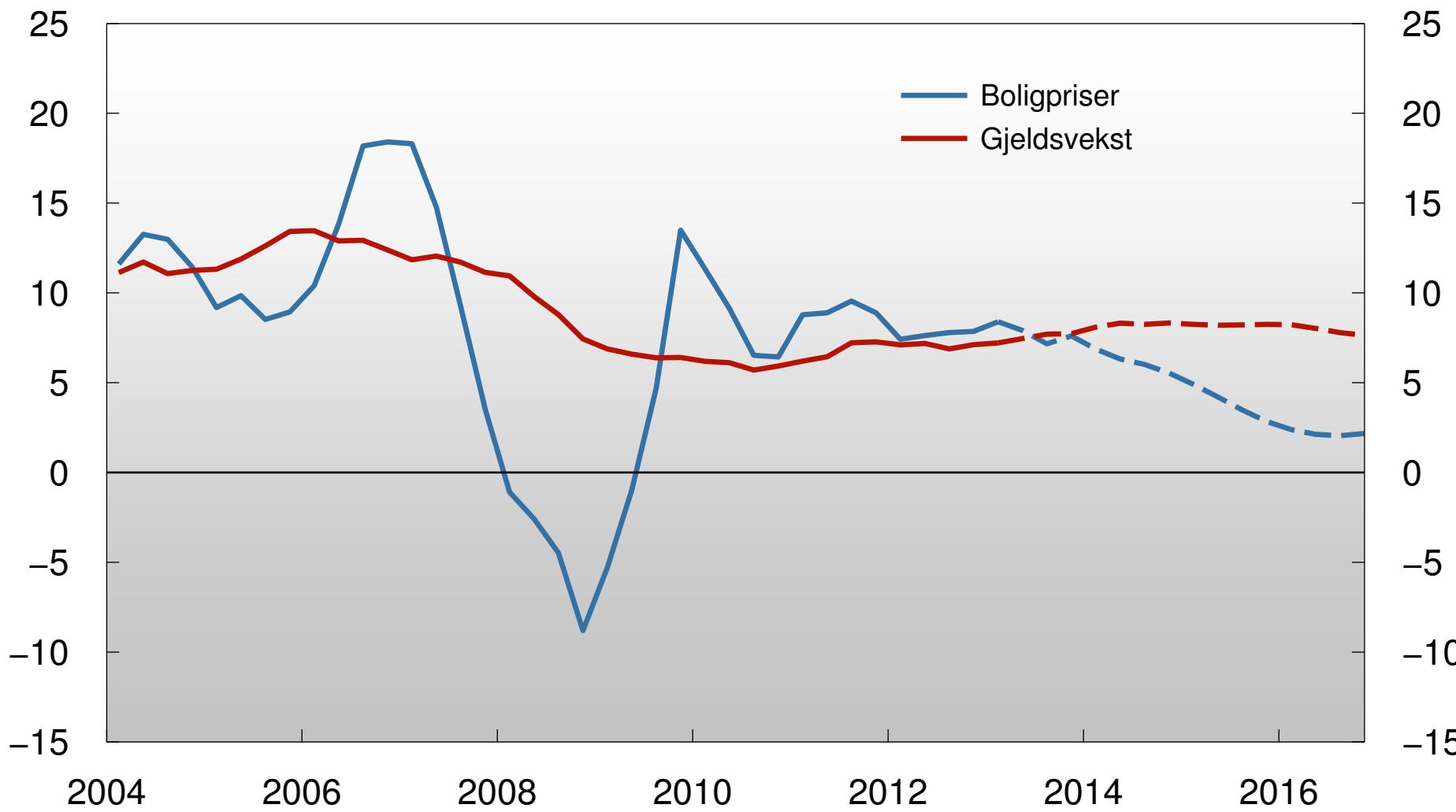
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.15 Anslag på inflasjonen¹⁾ og produksjonsgapet i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) KPIXE: KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

Figur 1.16 Gjeldsvekst¹⁾ og boligpriser.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2004 – 4. kv. 2016²⁾

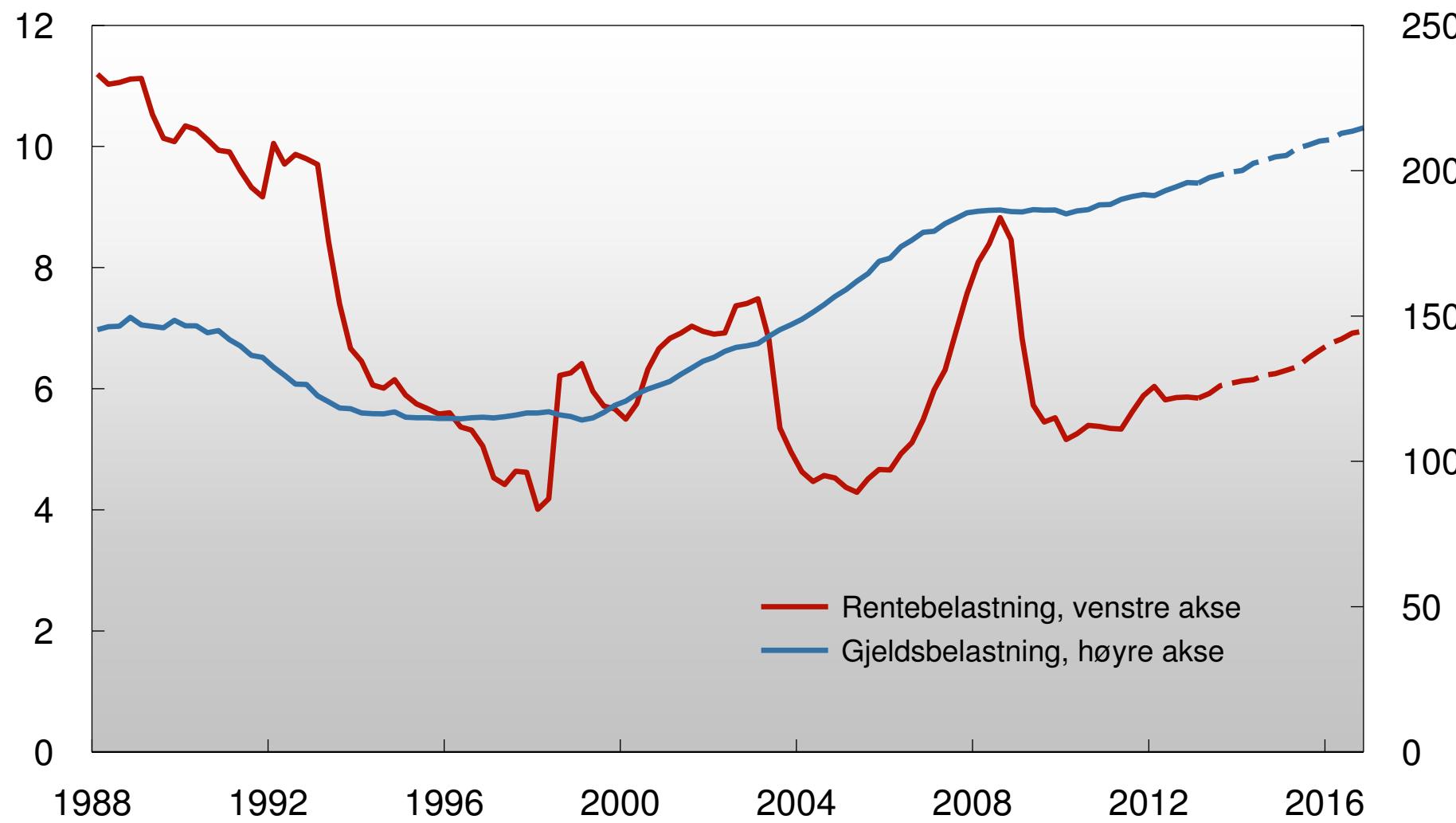

1) Fra 1. januar 2012 ble den norske standarden for institusjonell sektorgruppering endret. For gjeldsveksten innebefatter det brudd i statistikken fra og med mars 2012

2) Boligpriser til februar 2013 og gjeldsvekst til januar 2013. Anslag til 4. kvartal 2016, der gjeldsvekst er endring i beholdning og boligprisvekst er firekvarteralersvekst

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendomsmeglerbransjen (NEF, EFF, FINN.no og Pöyry) og Norges Bank

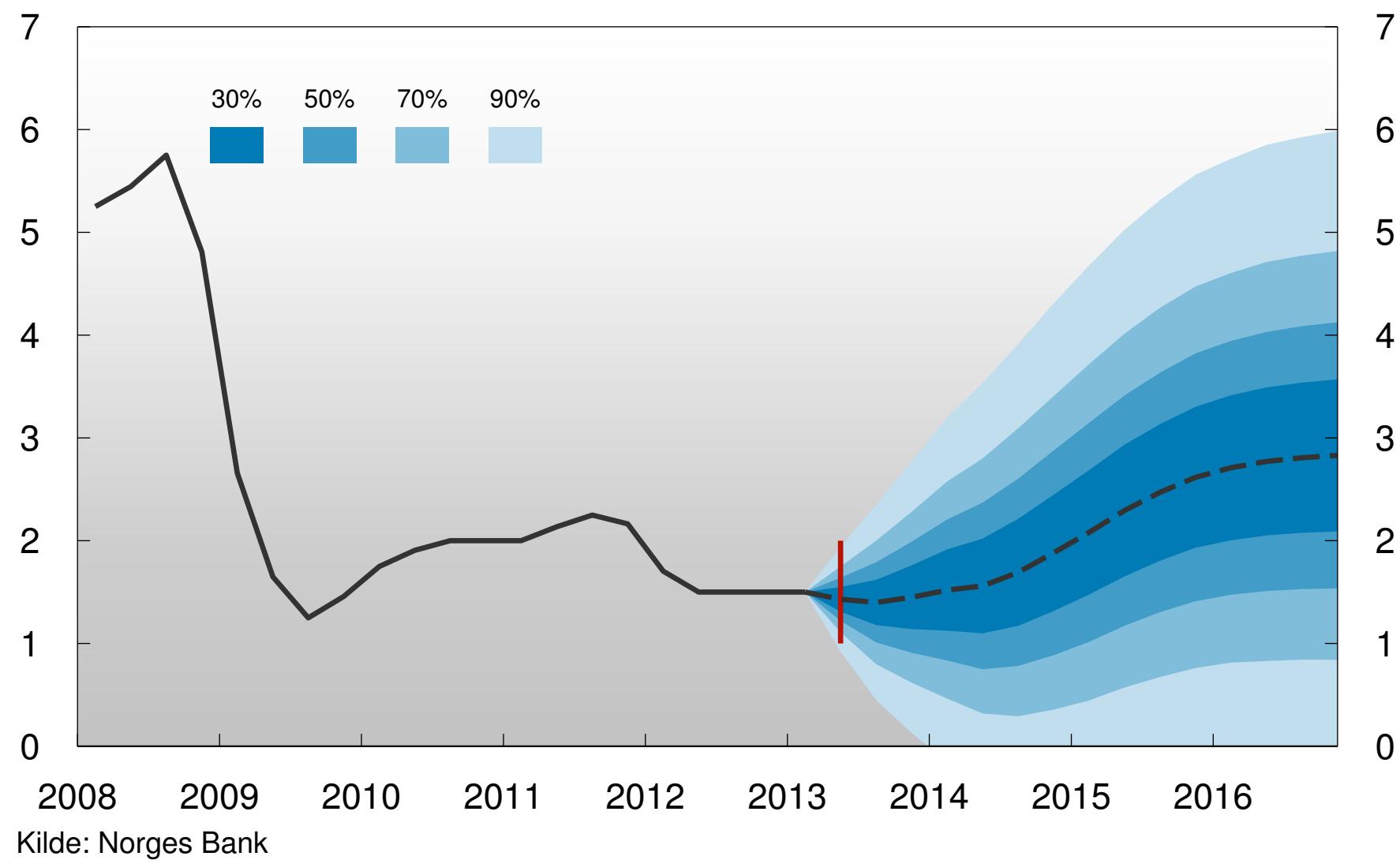
Figur 1.17 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾ og rentebelastning²⁾.
Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 1988 – 4. kv. 2016

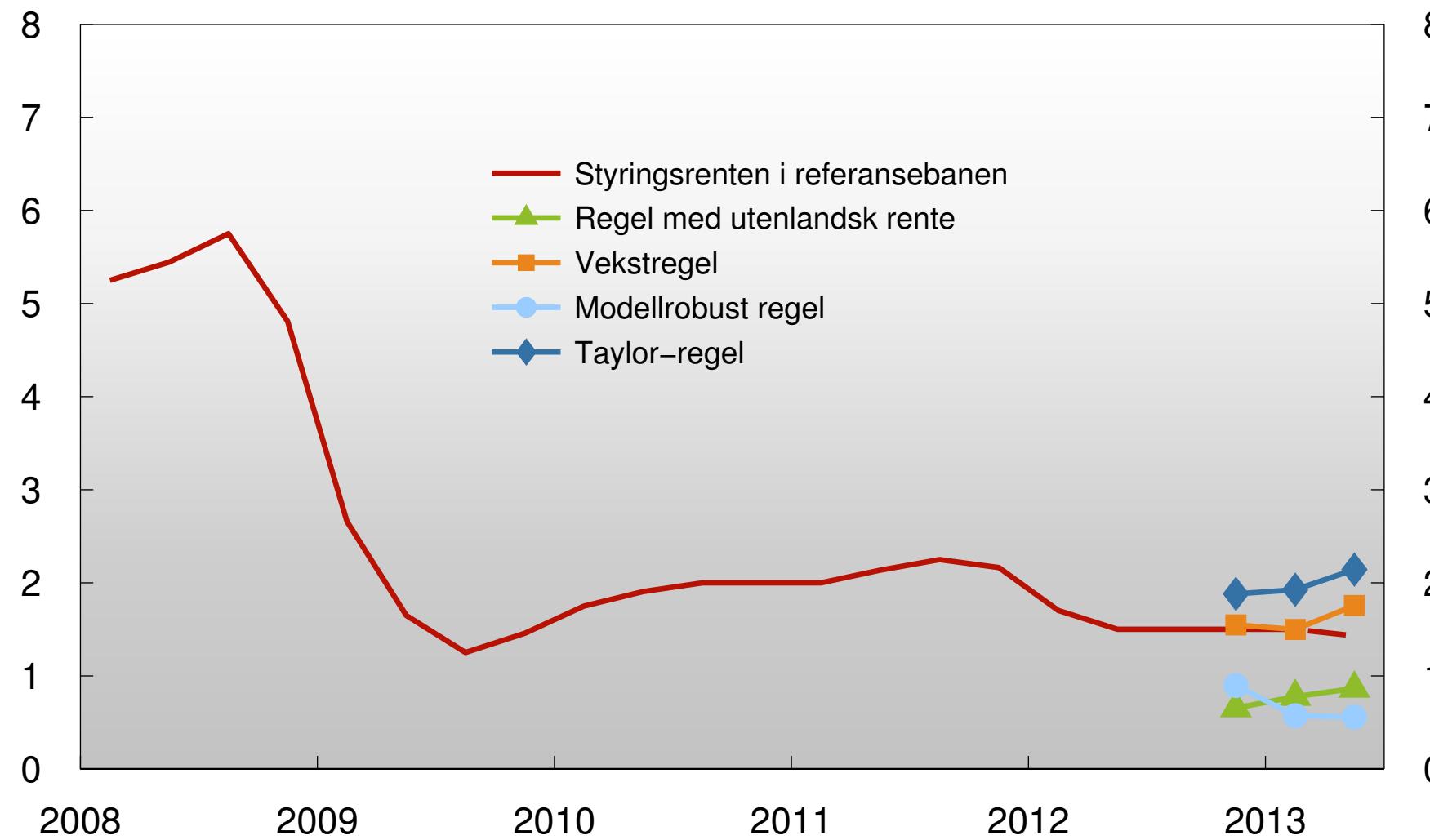
1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005
og innløsing/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2016

2) Renteutgifter etter skatt i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksje-
utbytte 2000 – 2005 og innløsing/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2016 pluss renteutgifter
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.18 Anslag på styringsrenten i referansebanen og strategiintervall med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

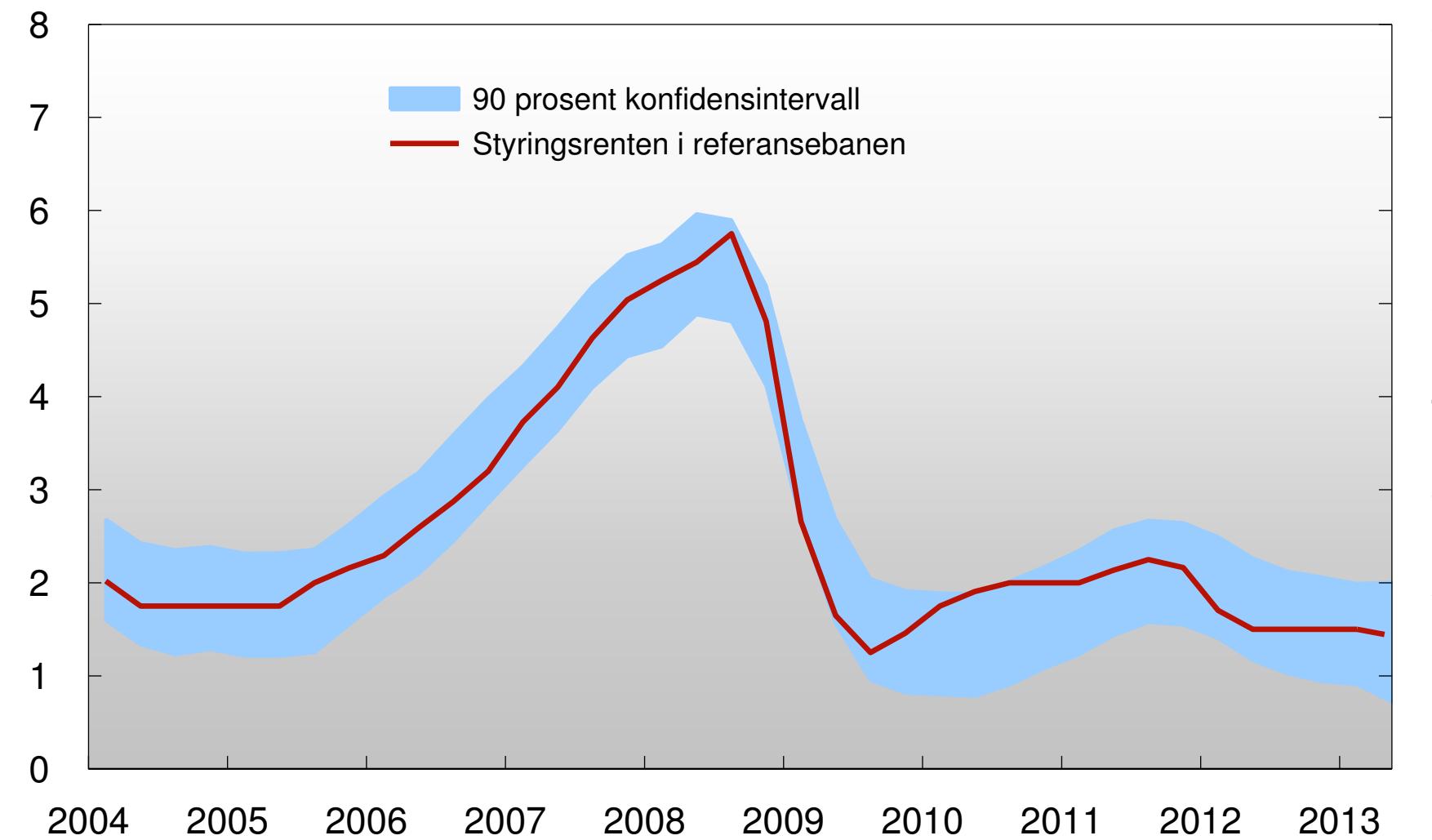
Figur 1.19 Styringsrente og beregnede enkle pengepolitiske regler¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2013

1) Beregningene er basert på Norges Banks anslag på produksjonsgap, vekstgap, konsumpriser (KPIXE) og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. For å sammenlikne med styringsrenten er de enkle reglene justert for risikopremien i tremåneders pengemarkedsrente

Kilde: Norges Bank

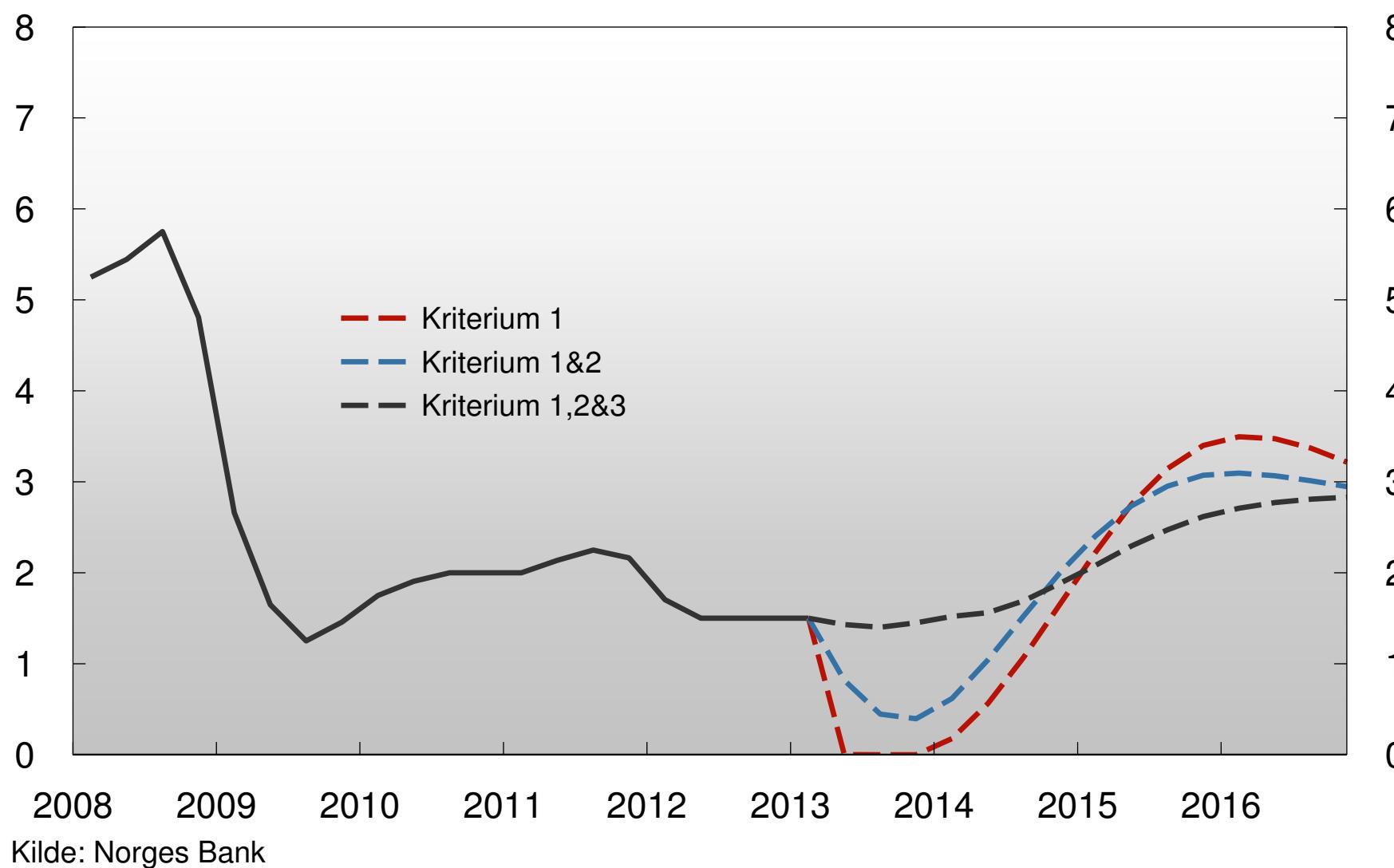
Figur 1.20 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen¹⁾. Prosent. 1. kv. 2004 – 2. kv. 2013

1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP–vekst i Fastlands–Norge, lønnsvekst og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 – 4. kv. 2012. Nærmere utdyping er gitt i *Staff Memo 3/2008*

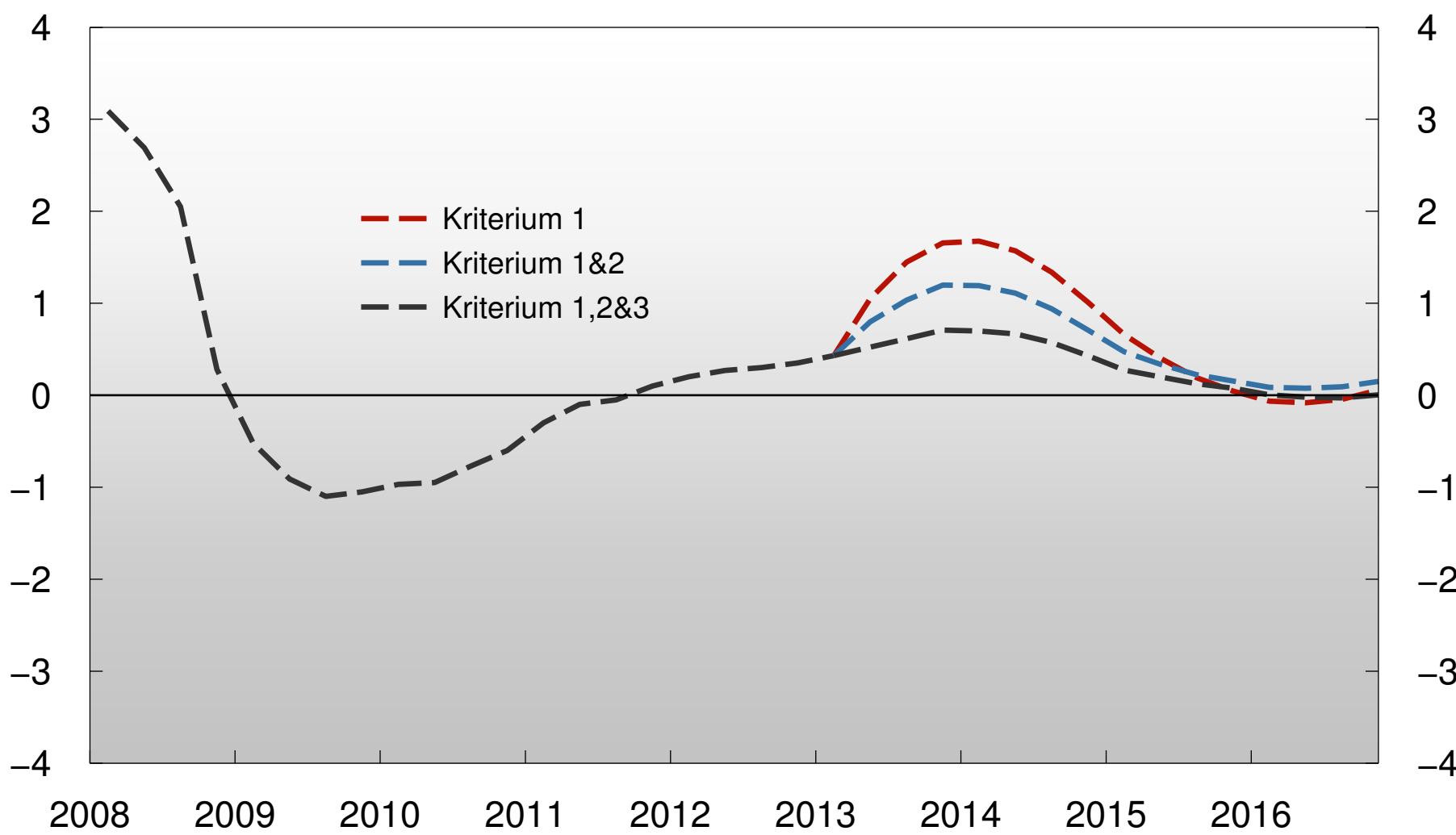
Kilde: Norges Bank

Figur 1.21a Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

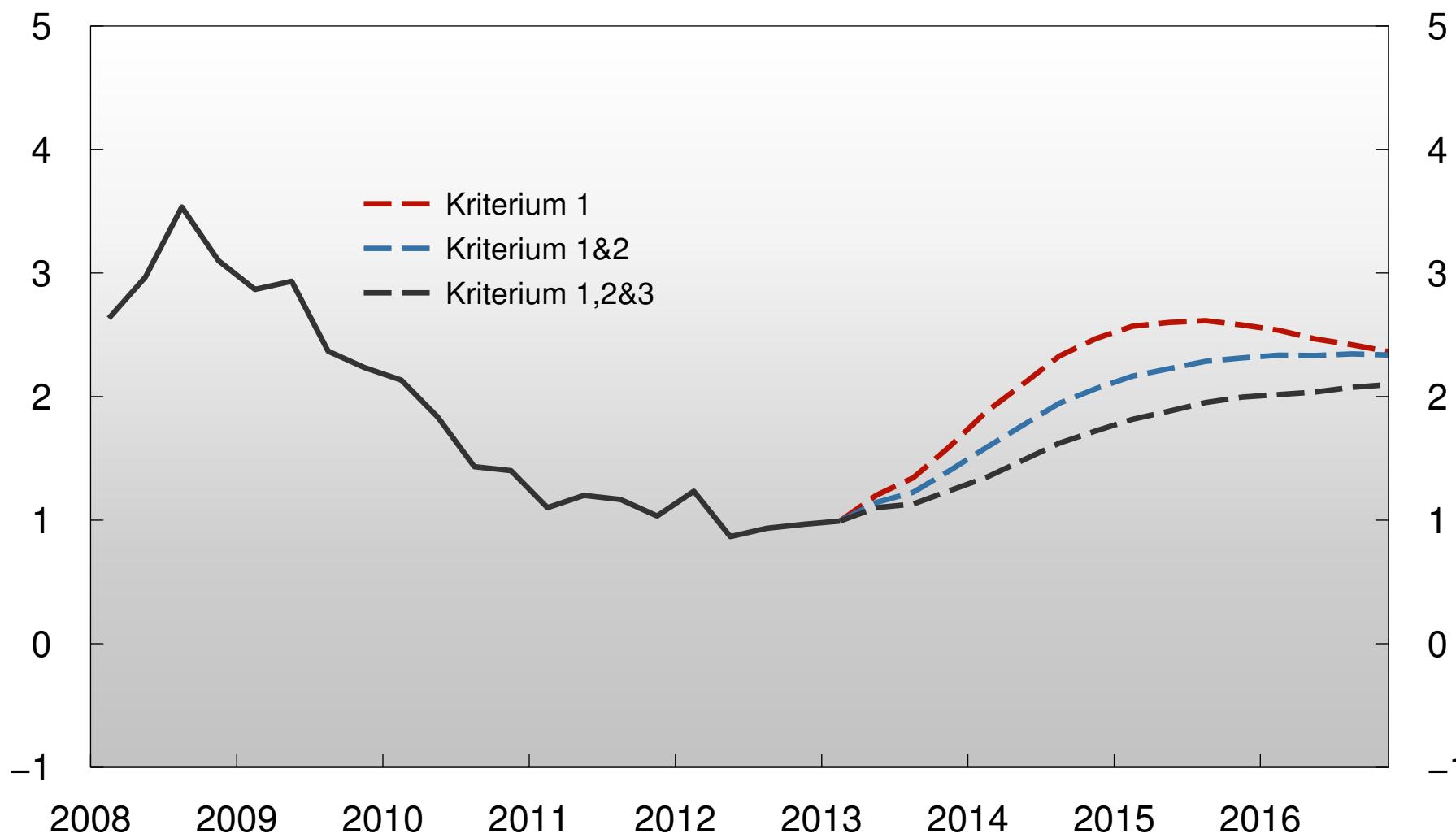
Kilde: Norges Bank

Figur 1.21b Produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

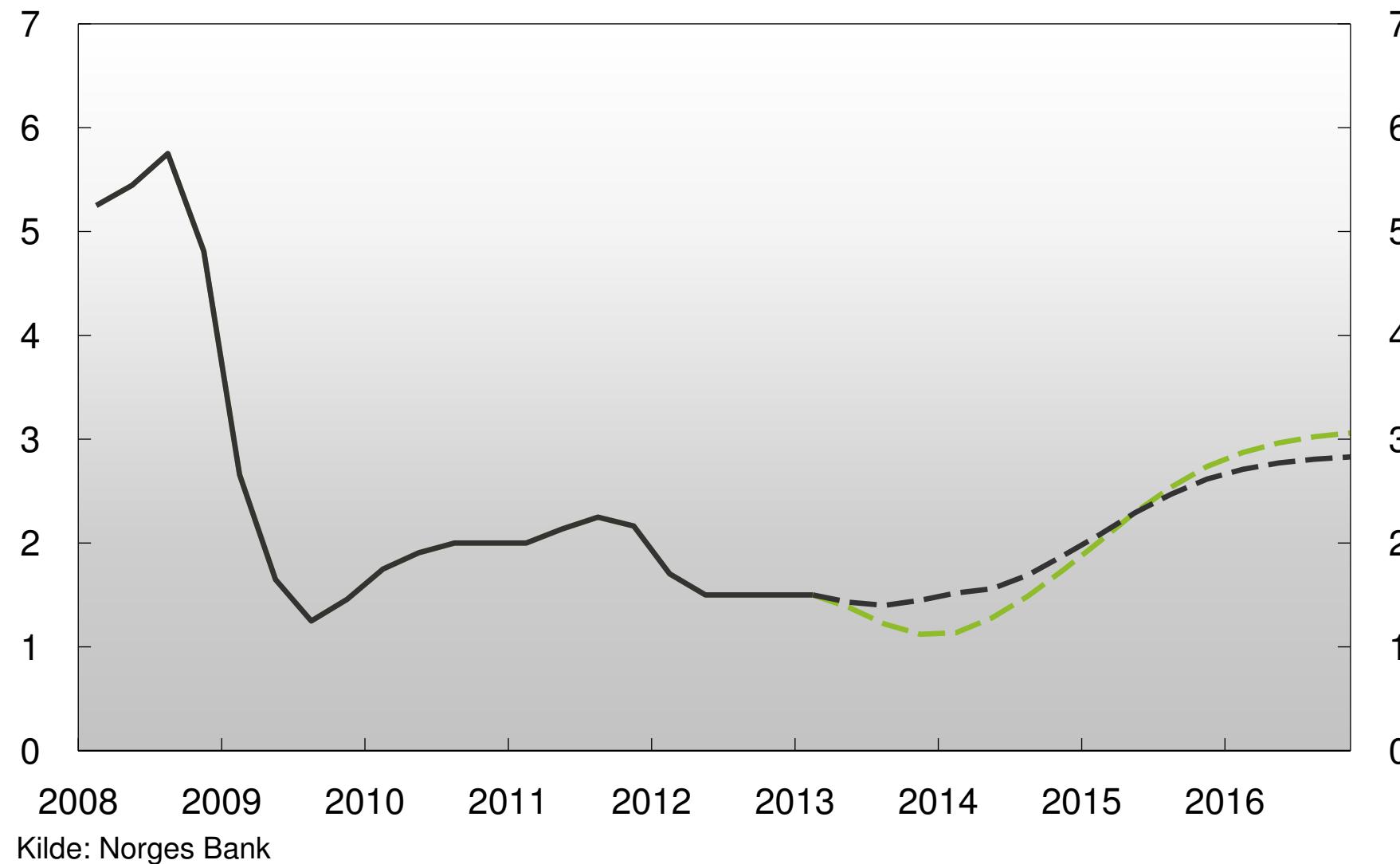
Kilde: Norges Bank

Figur 1.21c KPIXE¹⁾. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

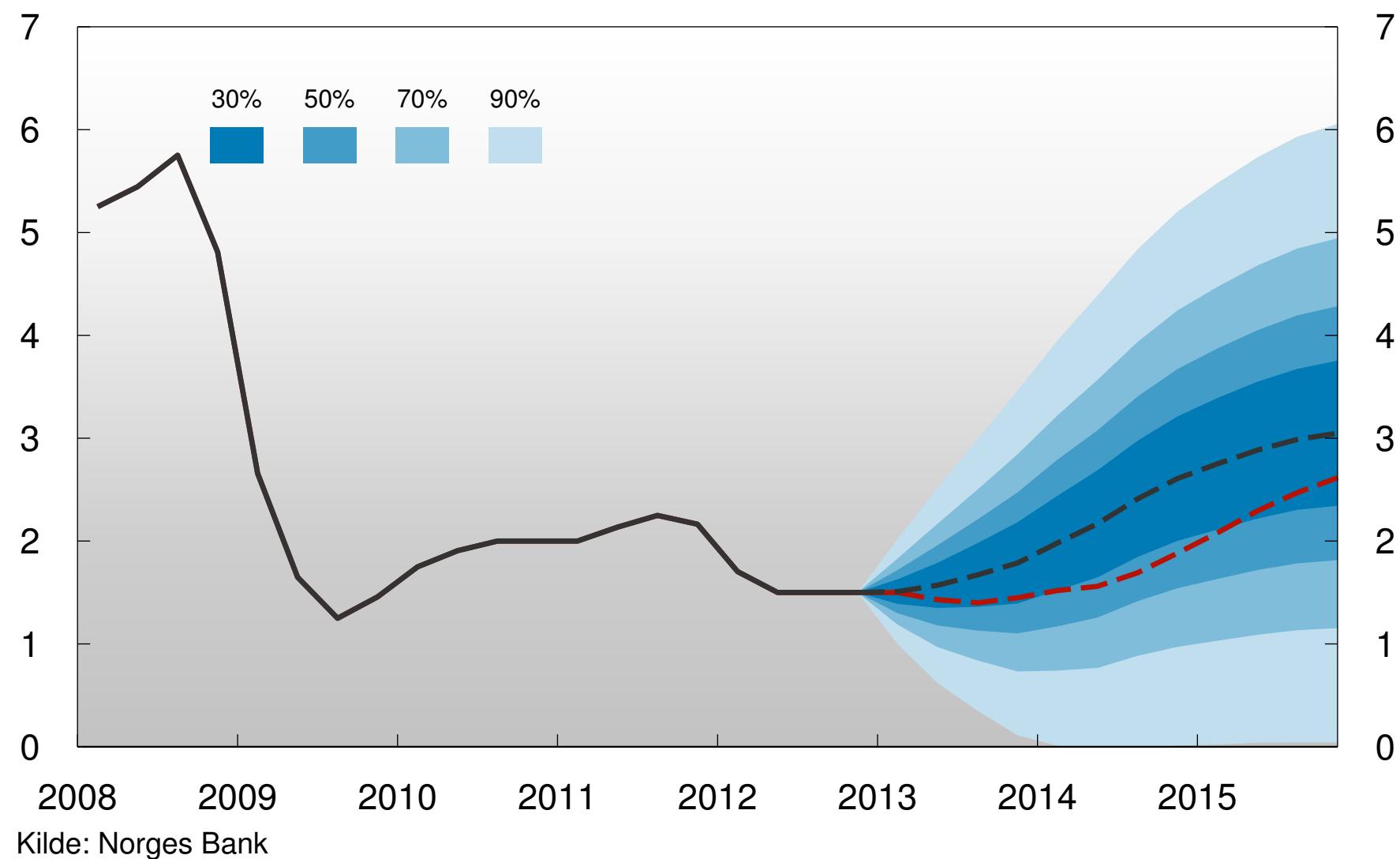
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

Figur 1.22 Styringsrenten i en modellteknisk renteprognose og referansebanen fra PPR 1/13 (sort). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

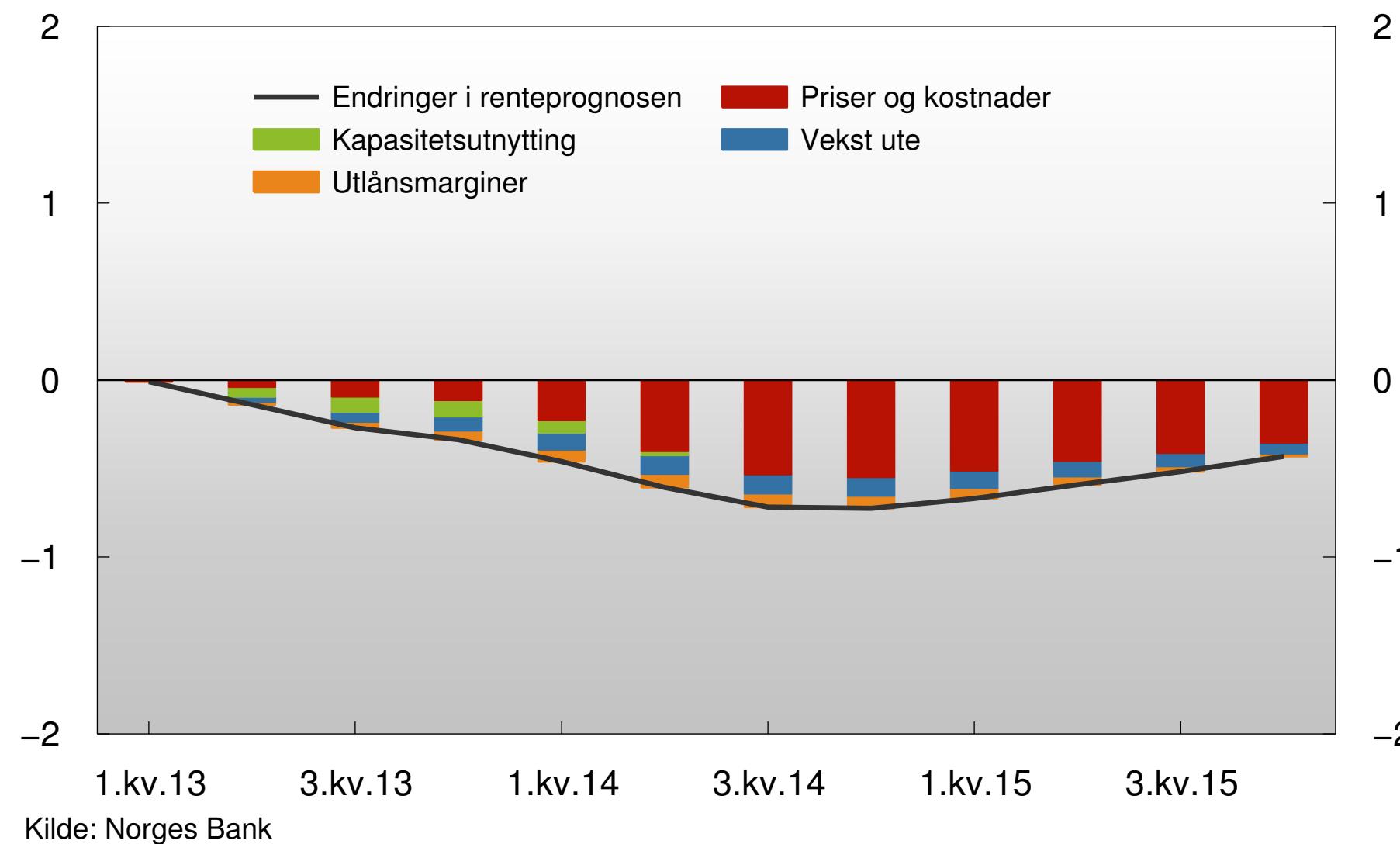
Kilde: Norges Bank

Figur 1.23 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 3/12 med sannsynlighetsfordeling og styringsrenten i referansebanen fra PPR 1/13 (rød linje). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2015

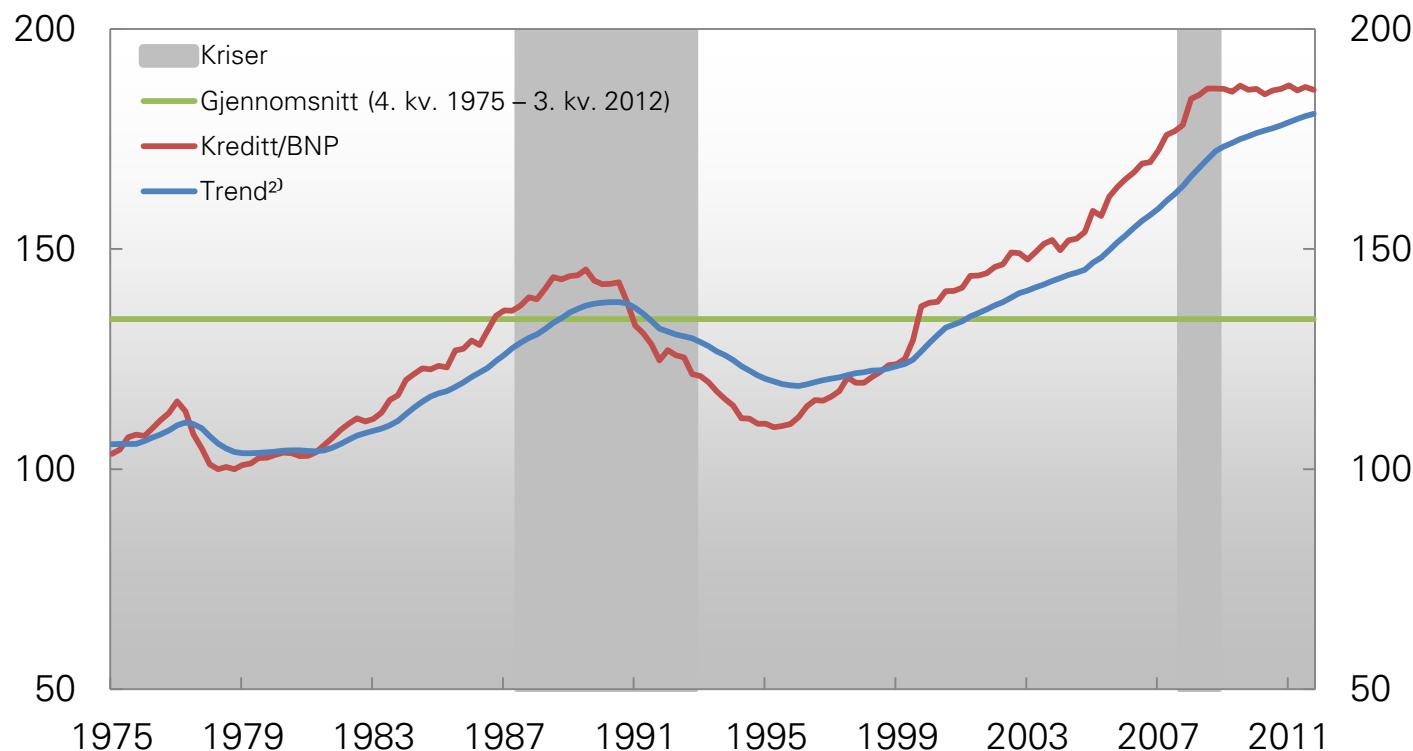
Kilde: Norges Bank

Figur 1.24 Faktorer bak endringer i renteprognosene fra PPR 3/12.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 1. kv. 2013 – 4. kv. 2015

Kilde: Norges Bank

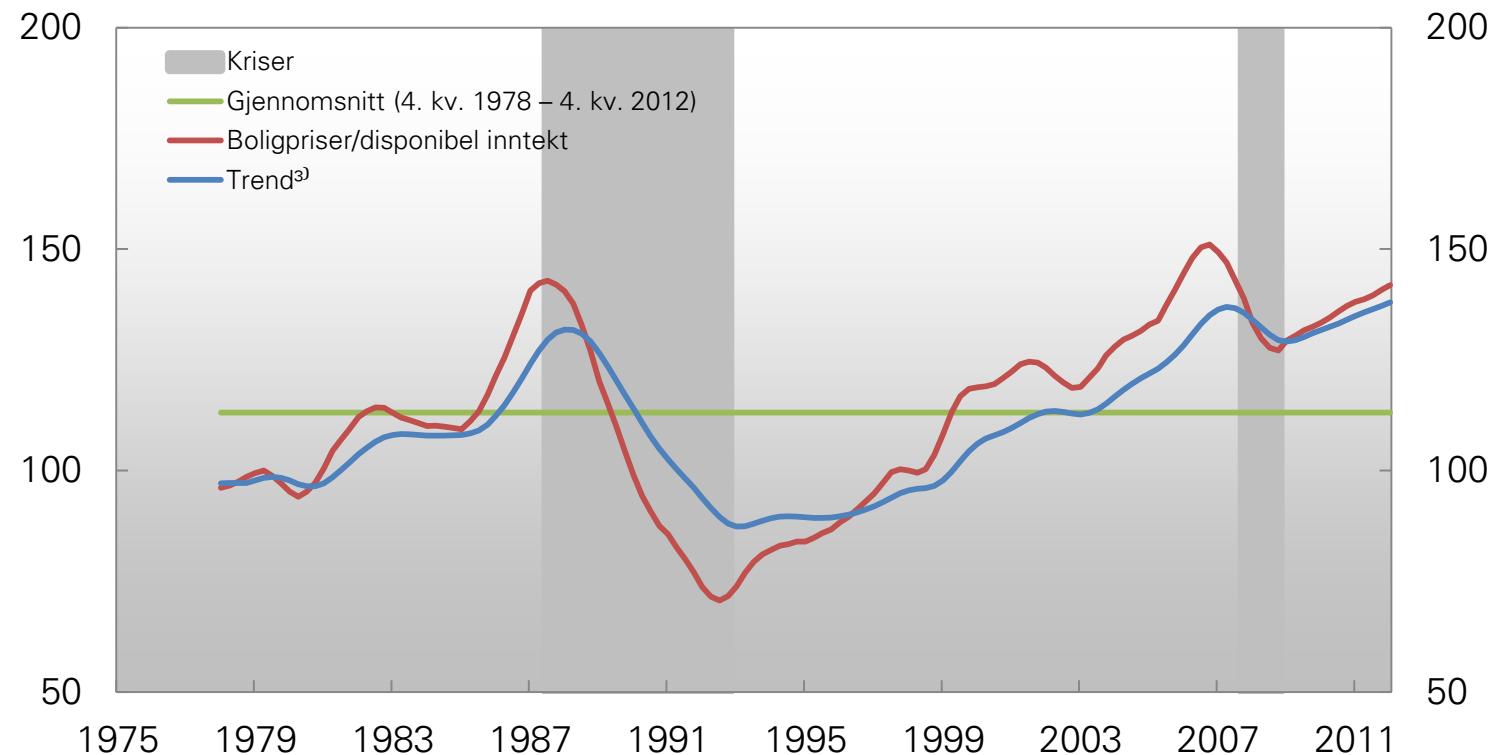
Figur 2.1 Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 4. kv. 1975 – 3. kv. 2012

1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger

2) Ensidig Hodrick-Prescott filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.2 Boligpriser¹⁾ som andel av disponibel inntekt²⁾. Indeksert. 4. kv. 1998 = 100.
4. kv. 1978 – 4. kv. 2012

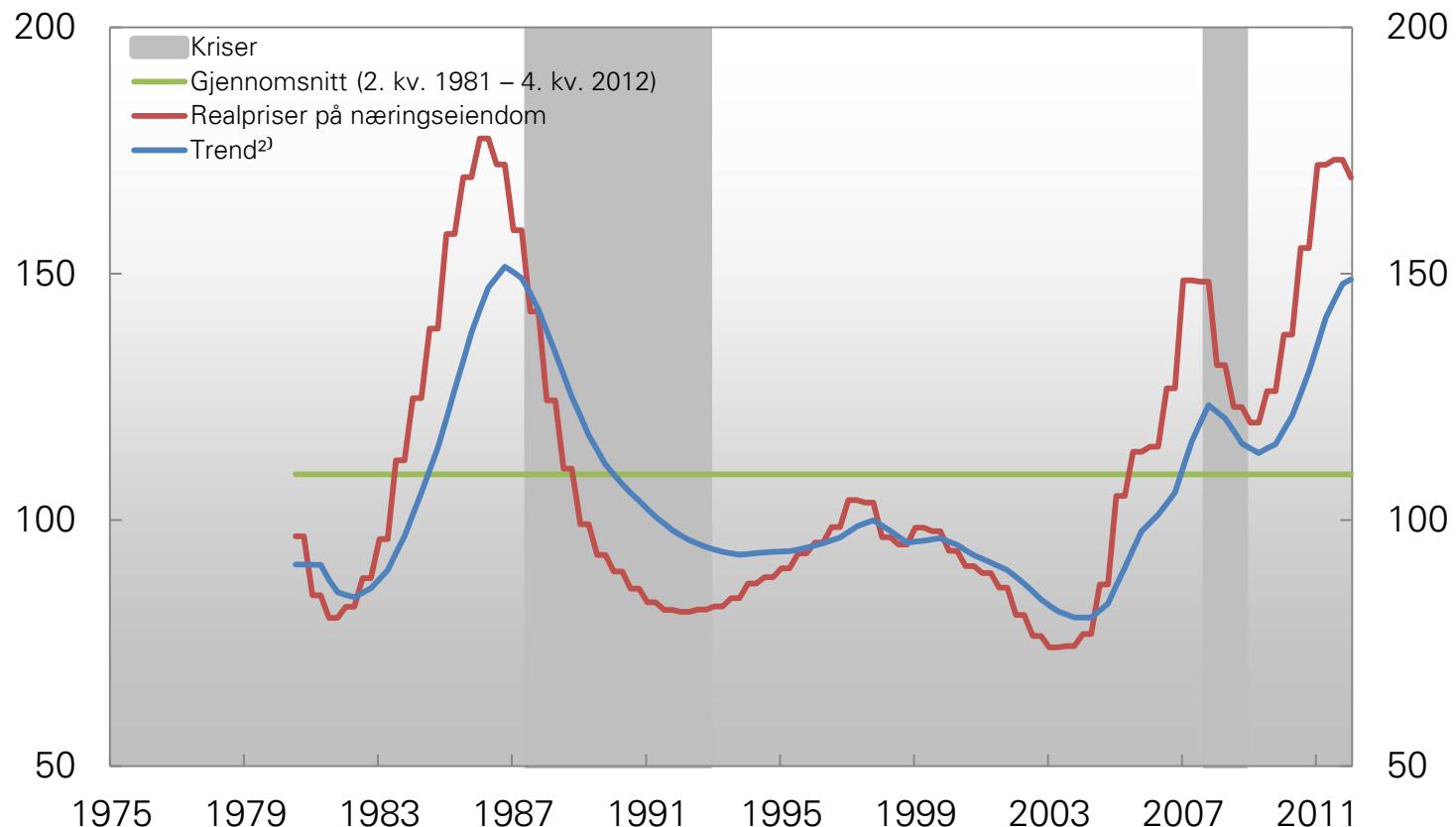
1) Kvartalstall frem til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsing/nedsettelse av egenkapital for 2006 – 2012

3) Ensidig Hodrick-Prescott filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Finn.no, Pöyry og Norges Bank

Figur 2.3 Realpriser på næringseiendom¹⁾. Indeksert. 1998 = 100. Halvårstall.
1981 – 2012

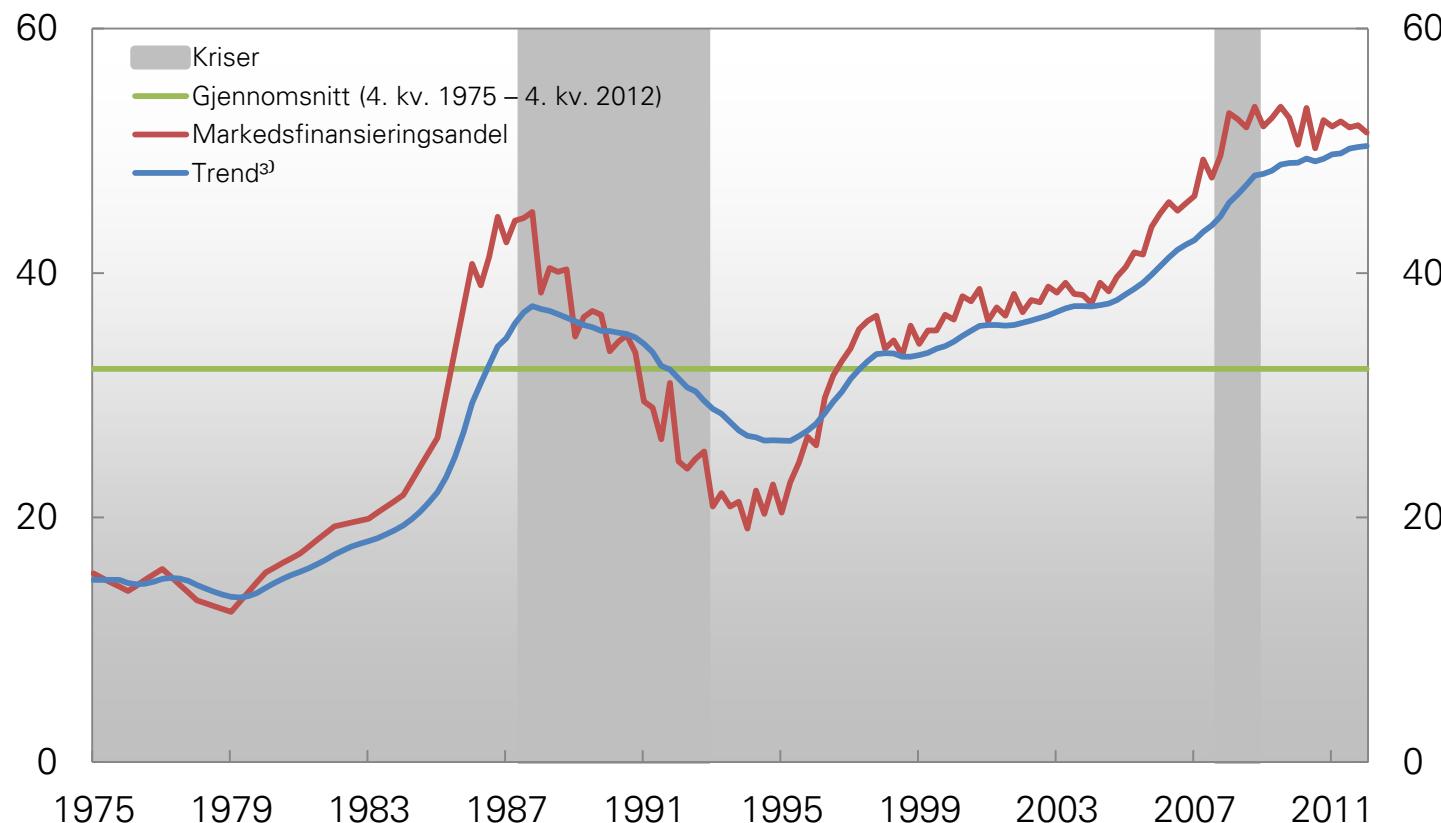

1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo deflatert med BNP-deflator for Fastlands-Norge

2) Ensidig Hodrick-Prescott filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

Kilder: OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.4 Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel²⁾. Prosent. 4. kv. 1975 – 4. kv. 2012

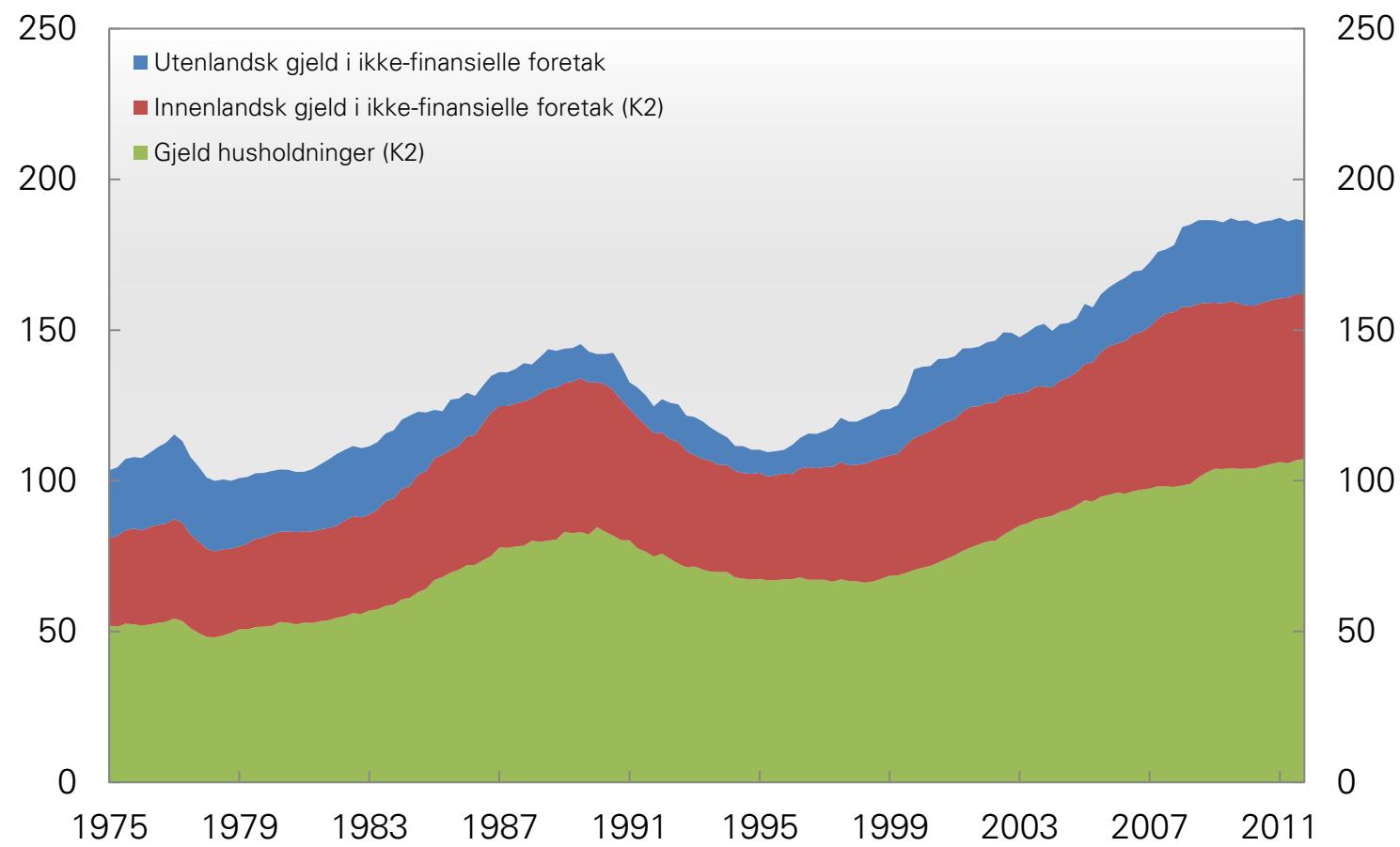
1) Alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge

2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

3) Ensidig Hodrick-Prescott filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

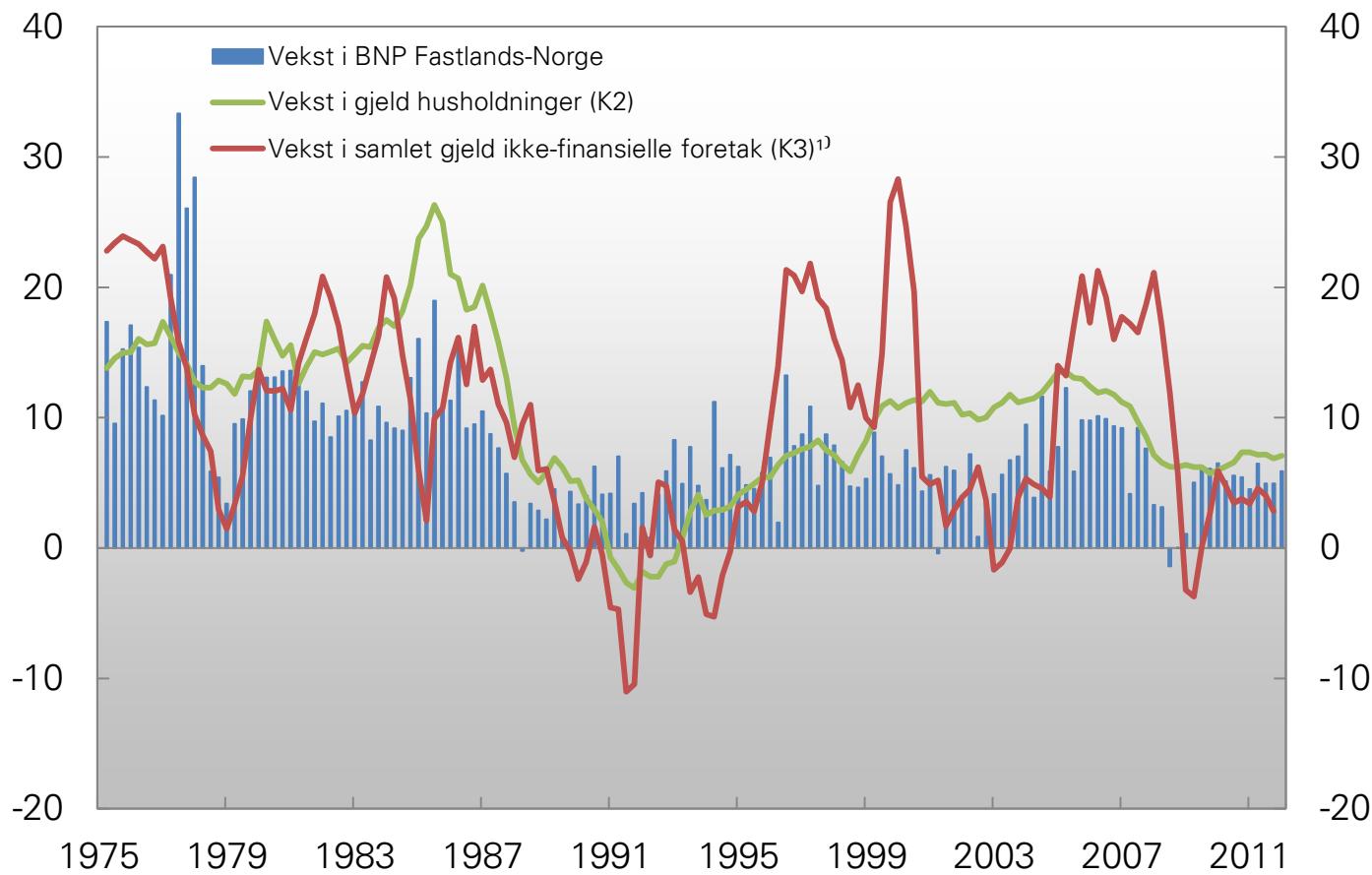
Kilde: Norges Bank

Figur 2.5 Samlet privat kreditt/BNP Fastlands-Norge. Dekomponert. Prosent.
4. kv. 1975 – 3. kv. 2012

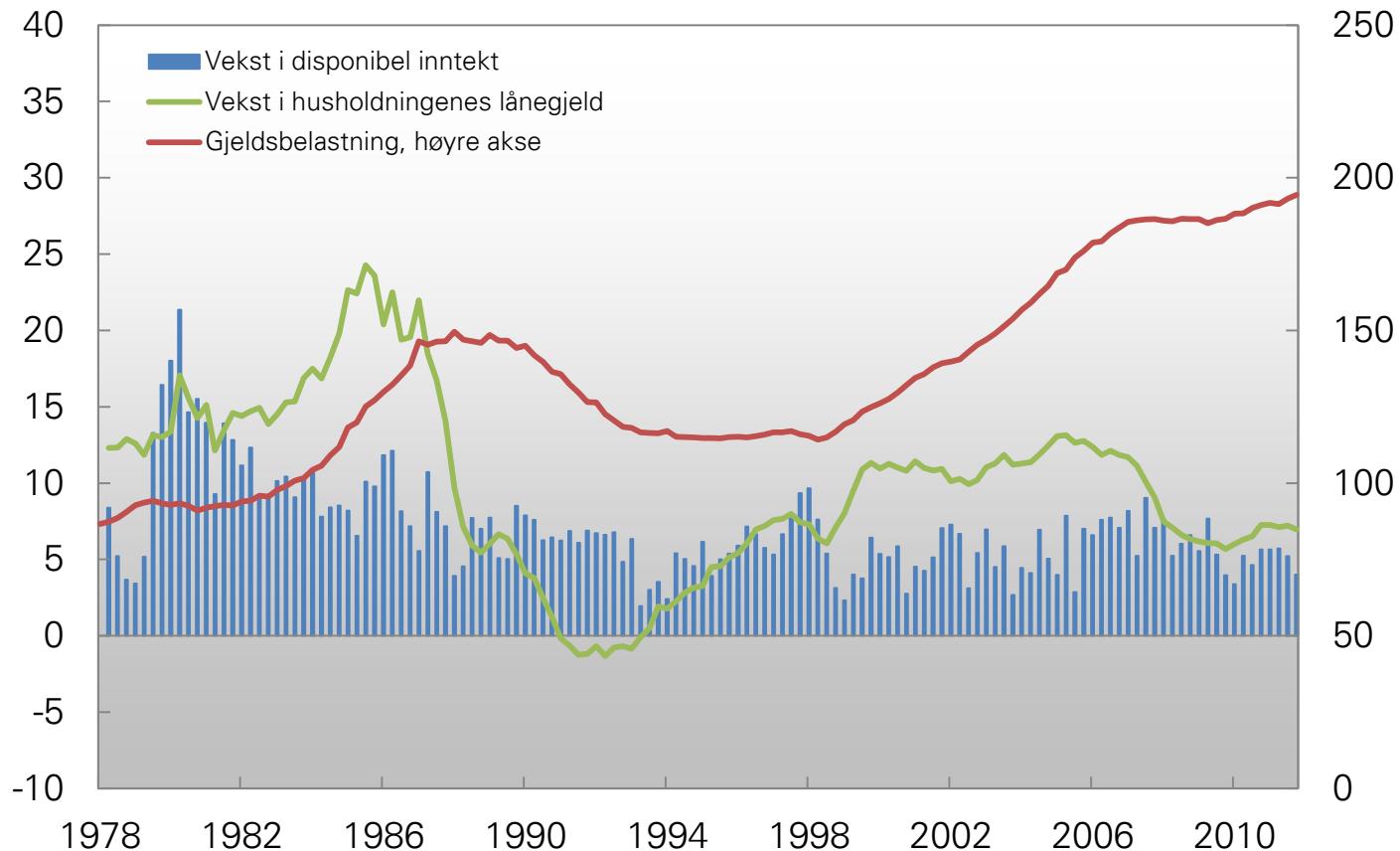
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.6 Gjeld i husholdninger og ikke finansielle foretak og BNP for Fastlands-Norge. 4-kvartalsvekst. Prosent. 4. kv. 1975 – 4. kv. 2012

1) Sum K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsk gjeld i ikke-finansielle foretak. Fastlands-Norge
Kilder: Statistisk Sentralbyrå, IMF og Norges Bank

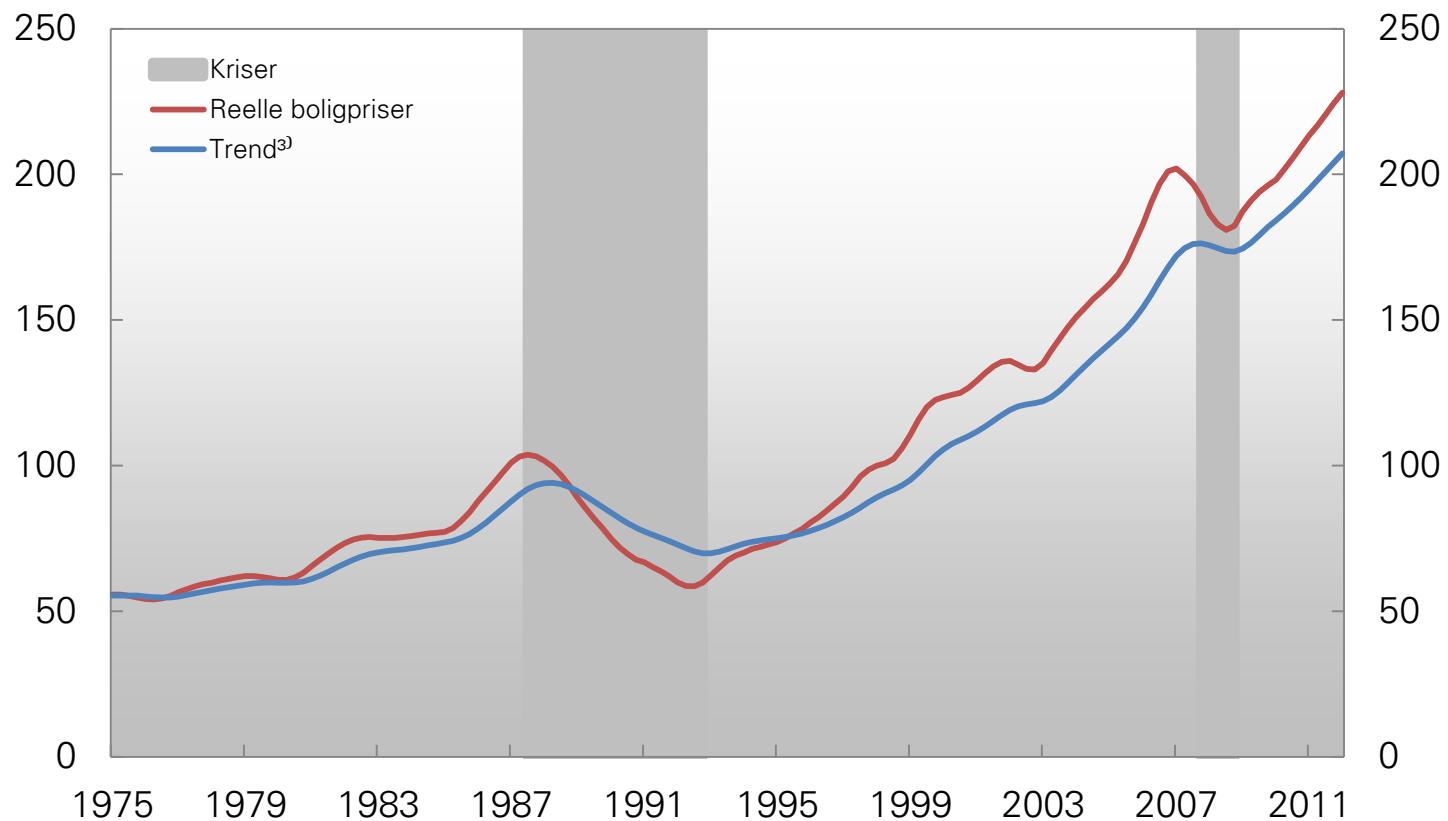
Figur 2.7 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾. Prosent. 4.kv 1978 – 3. kv. 2012

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsing/nedsettelse av egenkapital for 2006 – 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.8 Reelle boligpriser¹⁾ ²⁾. Indeksert . 4. kv. 1998 =100. 4. kv. 1975 – 4. kv. 2012

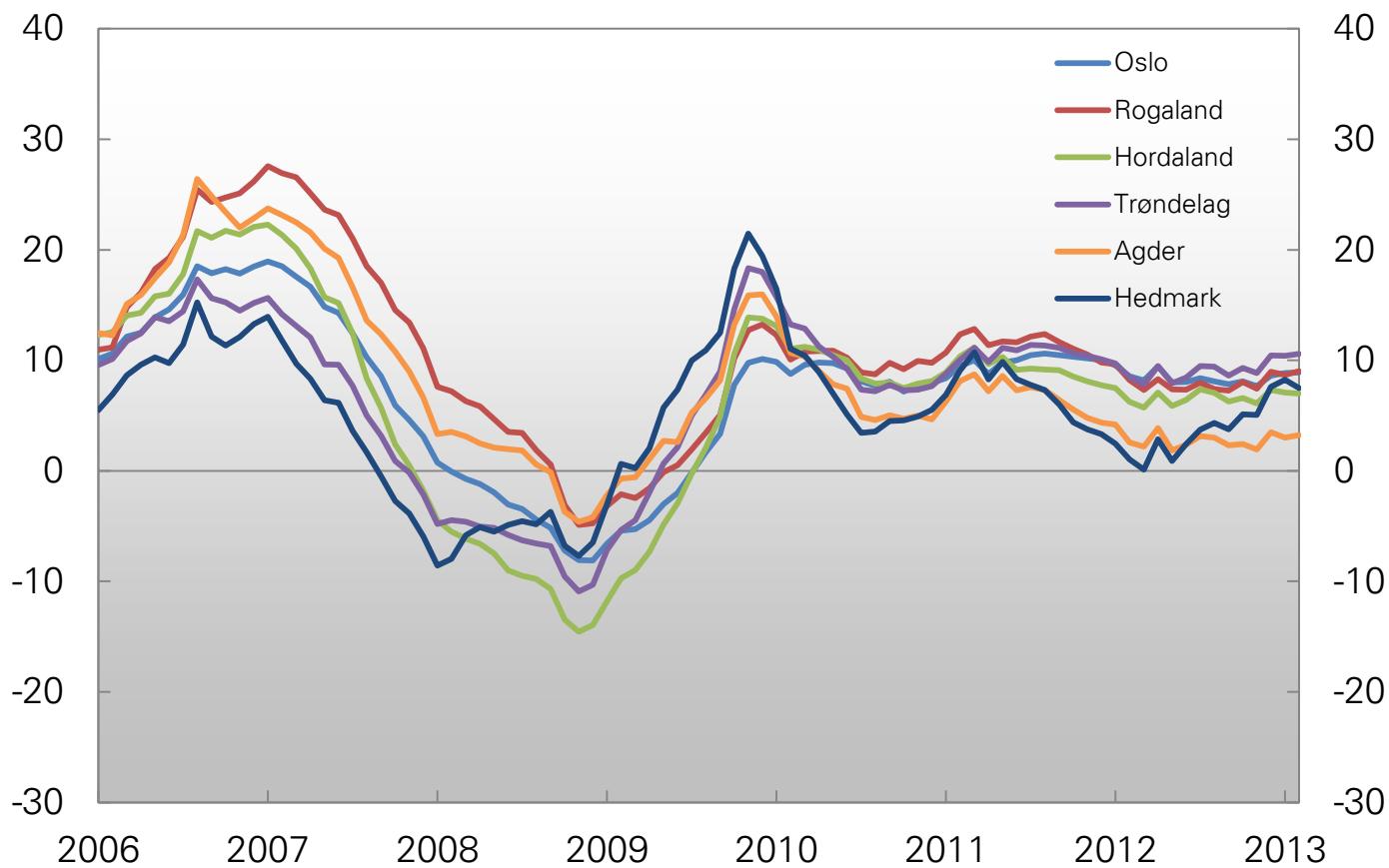
1) Kvartalstall fram til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Deflatert med KPI

3) Ensidig Hodrick-Prescott filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

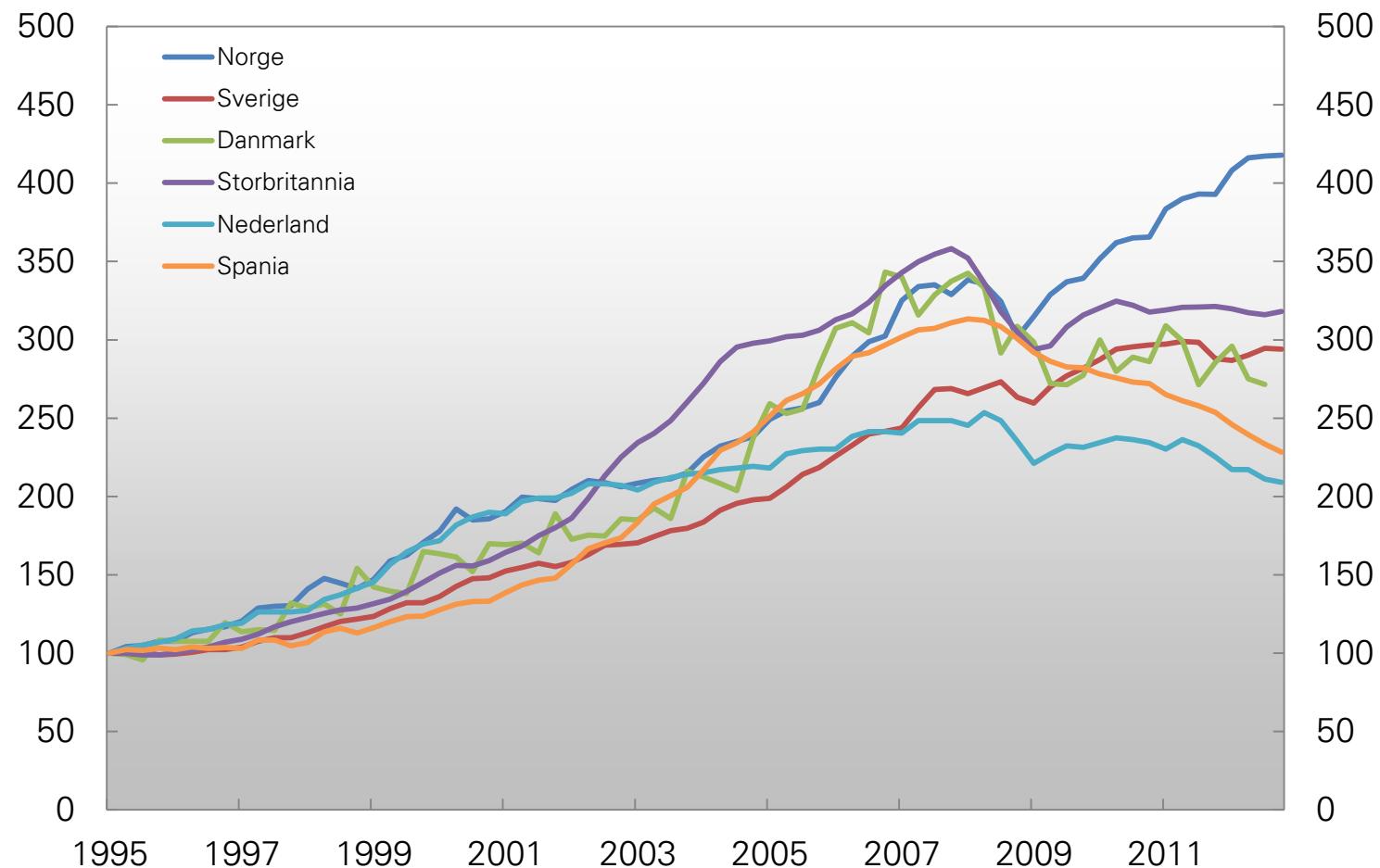
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglersforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Finn.no, Pöry og Norges Bank

Figur 2.9 Boligpriser etter region. Tolvmånedersvekst. Prosent. Månedstall.
Januar 2006 – februar 2013

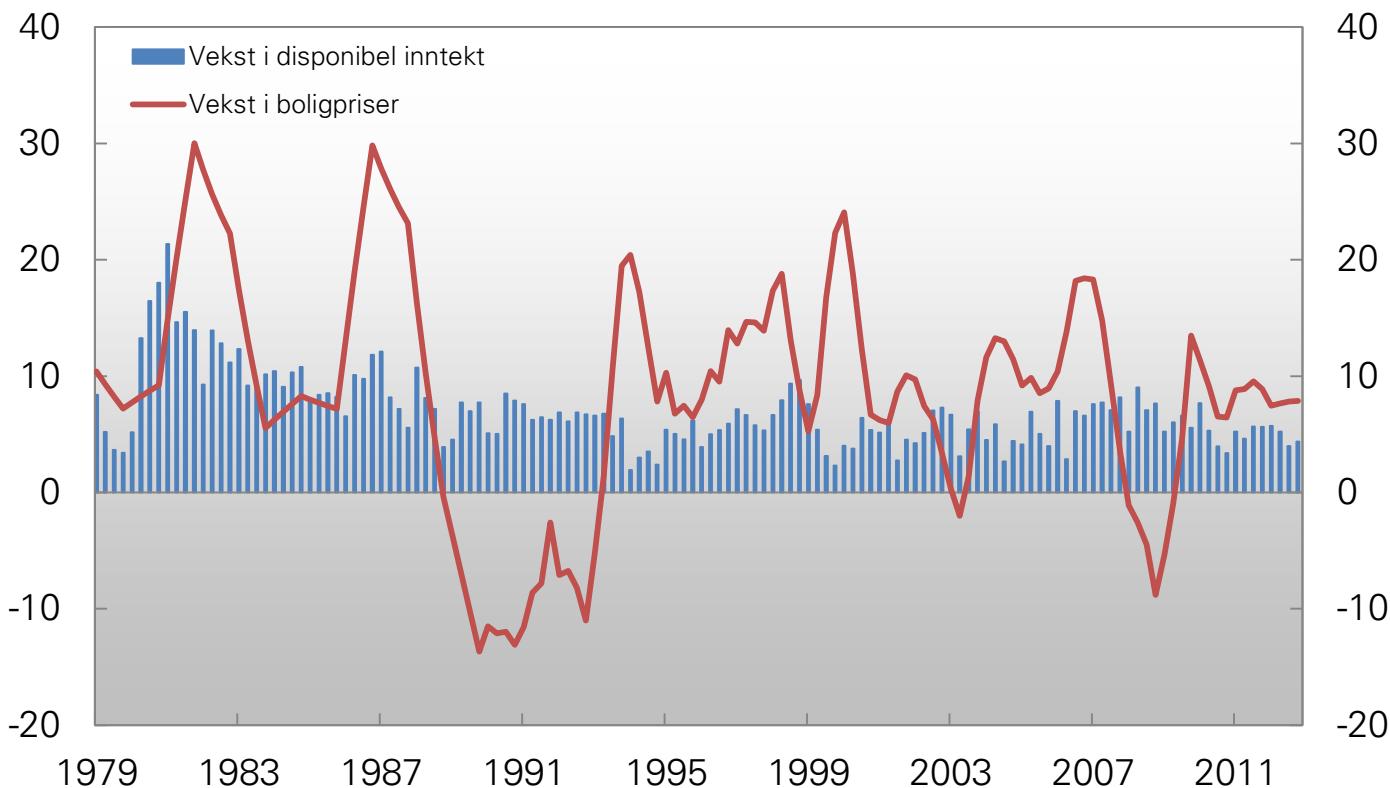
Kilder: Norges Eiendomsmeglerforbund, Pöyry, Finn.no og Eiendomsmeglerforetakenes forening

Figur 2.10 Boligpriser i utvalgte land. Indeksert. 1. kv. 1995 = 100. Kvartalstall.
1. kv. 1995 – 4. kv. 2012

Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.11 Boligpriser¹⁾ og disponibel inntekt²⁾. 4-kvartalersvekst. Prosent.
4. kv. 1978 – 4. kv. 2012

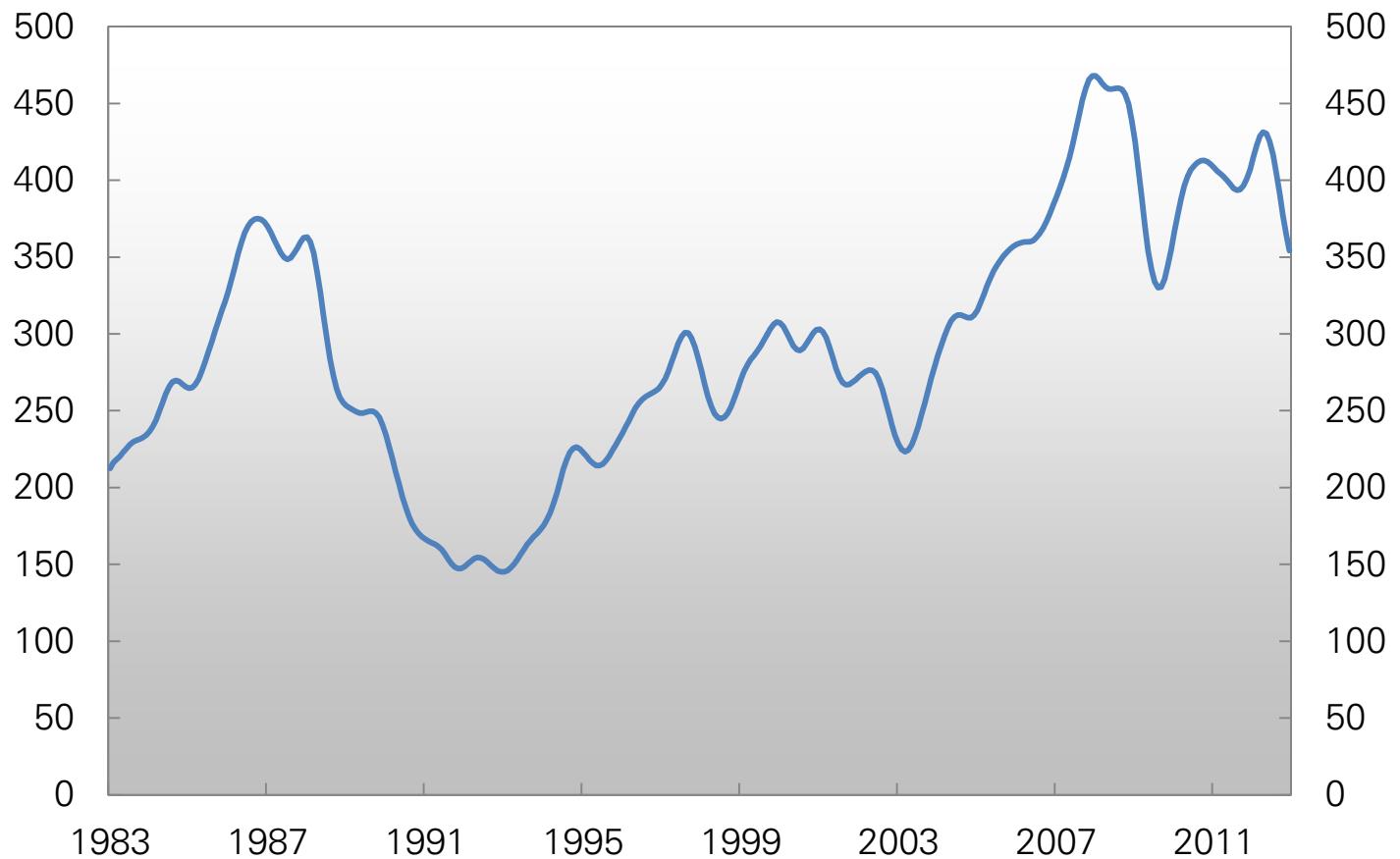

1) Kvartalstall frem til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsing/hedsettelse av egenkapital for 2006 – 2012

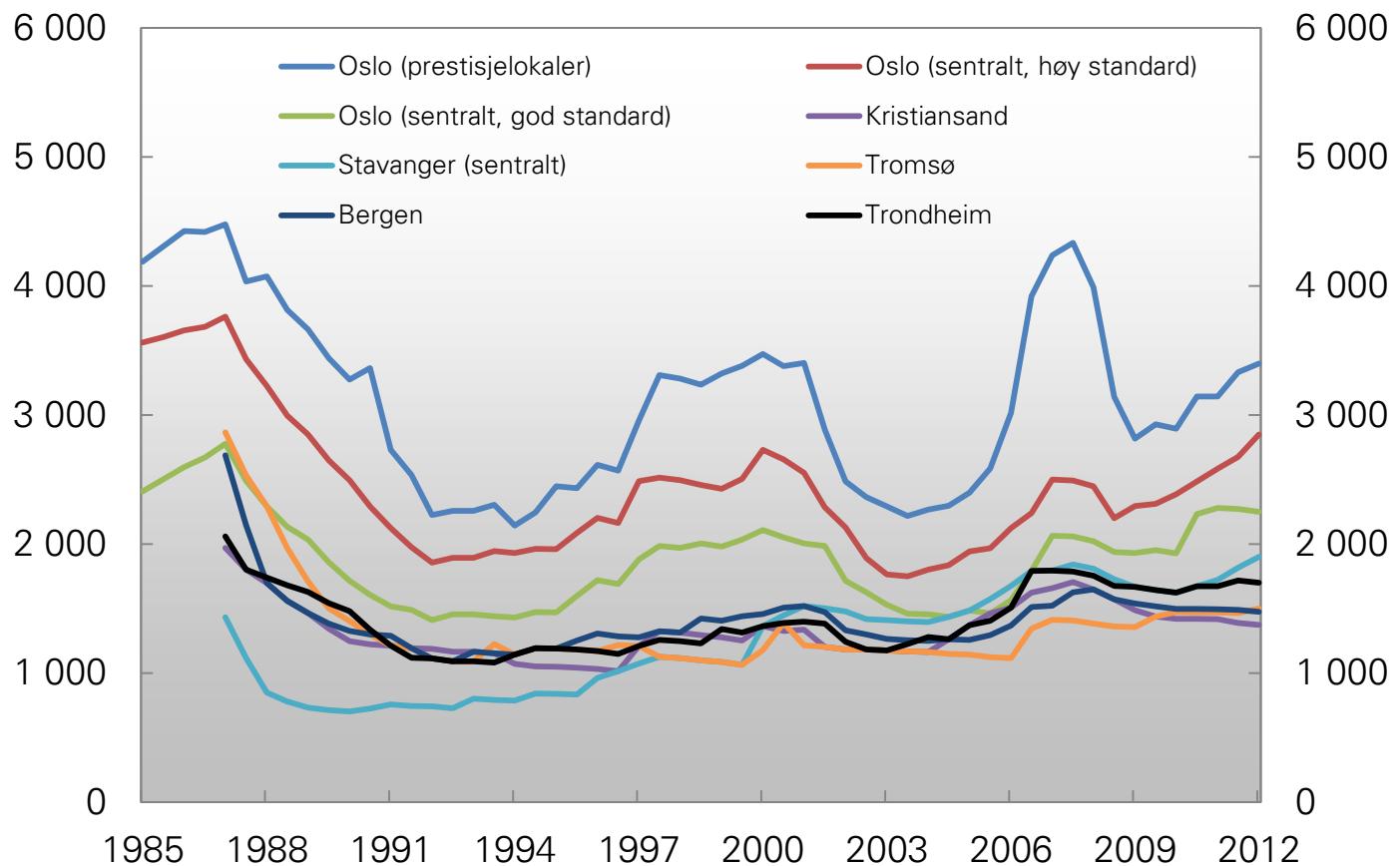
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes forening (EFF), Finn.no, Pöyry og Norges Bank

Figur 2.12 Igangsatt bruksareal til annet enn bolig. Justert for sesong og irregulære komponenter. 1000 m². 1983 – 2012

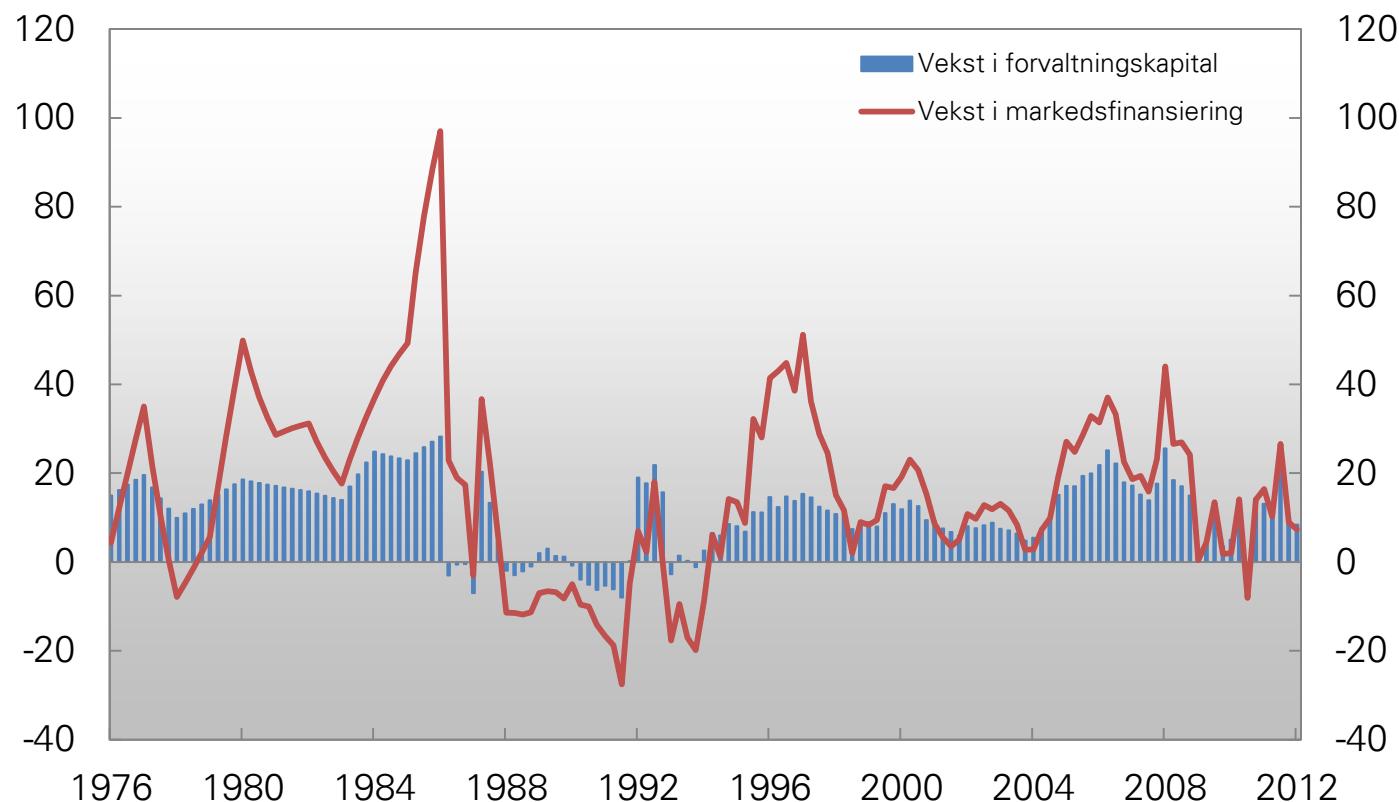
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2.13 Kontorleiepriser. Kroner per kvadratmeter (faste 2012-kroner).
Halvårstall. 1985 – 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Dagens Næringsliv og OPAK

Figur 2.14 Bankenes¹⁾ forvaltningskapital og markedsfinansiering²⁾.
4-kvartalersvekst. Prosent. 2. kv. 1981 – 4. kv. 2012

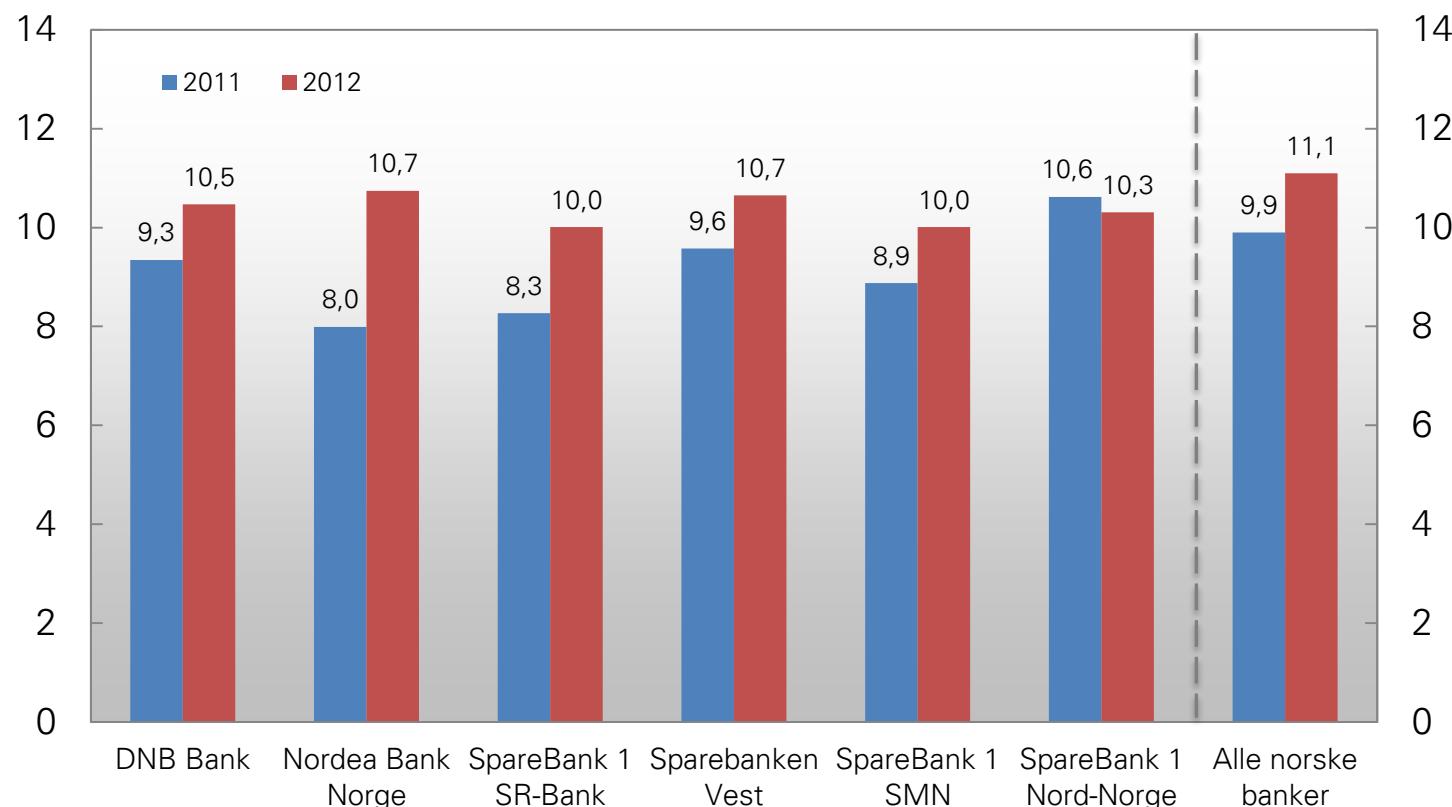

1) Alle banker og kreditforetak med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge

2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

Kilde: Norges Bank

Figur 2.15 Ren kjernekapitaldekning ved utgangen av året. Store bankkonsern¹⁾ og alle norske banker²⁾. Prosent. 2011 – 2012

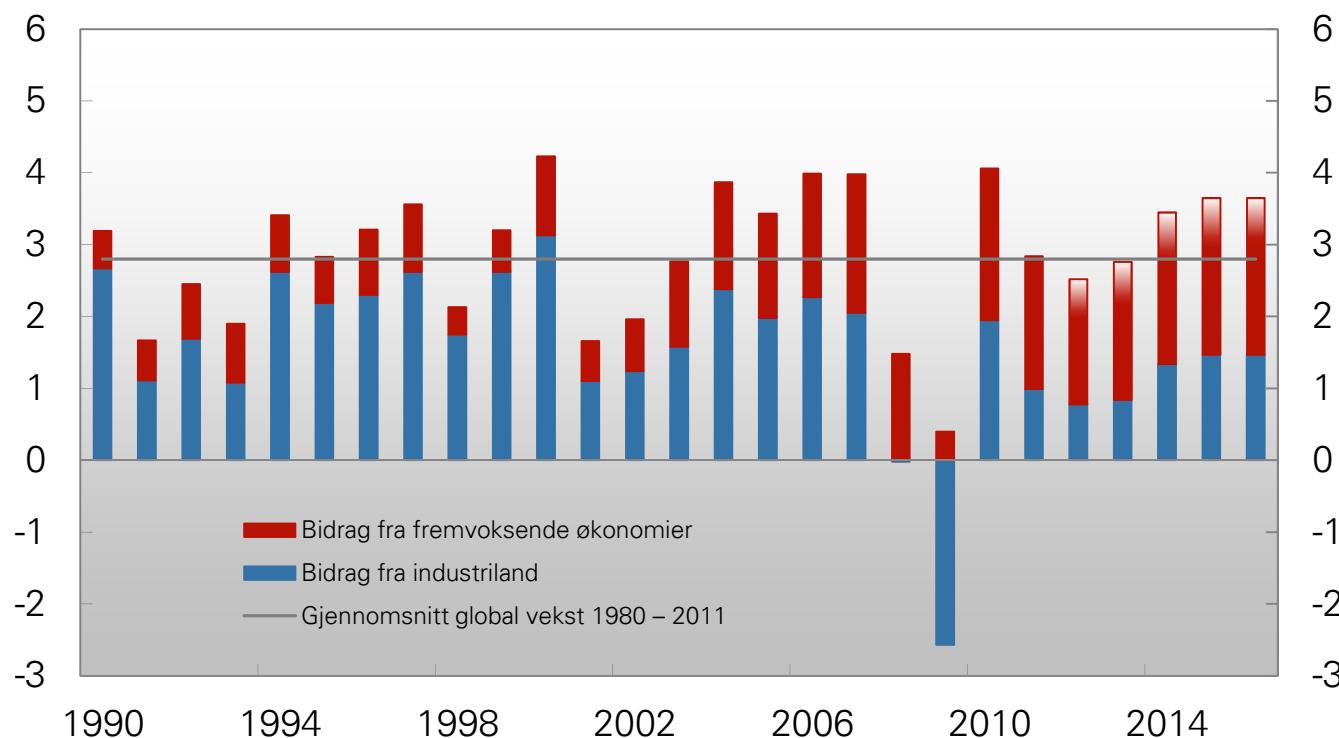
1) Norske bankkonsern med forvaltningskapital større enn 60 milliarder kroner

2) For banker som er finanskonsern benyttes regnskapstall for bankkonsern. For øvrige banker benyttes morbanktall

Kilder: Bankkonsernenes resultatrapporter, Finanstilsynet og Norges Bank

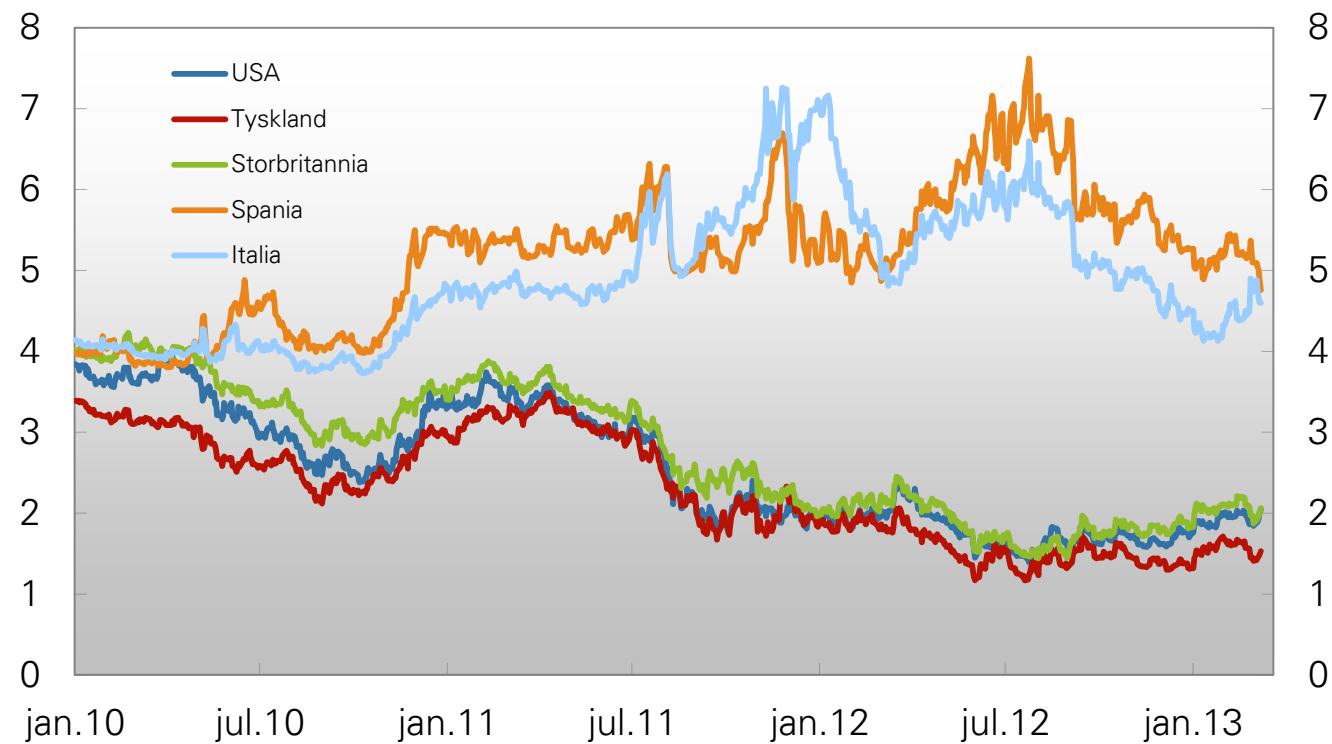
Figur 3.1 Globalt BNP. Vektet med landenes andel av global produksjon målt i felles valuta (markedskurser). Prosentvis årlig vekst. 1990 – 2016.

Anslag fra 2012

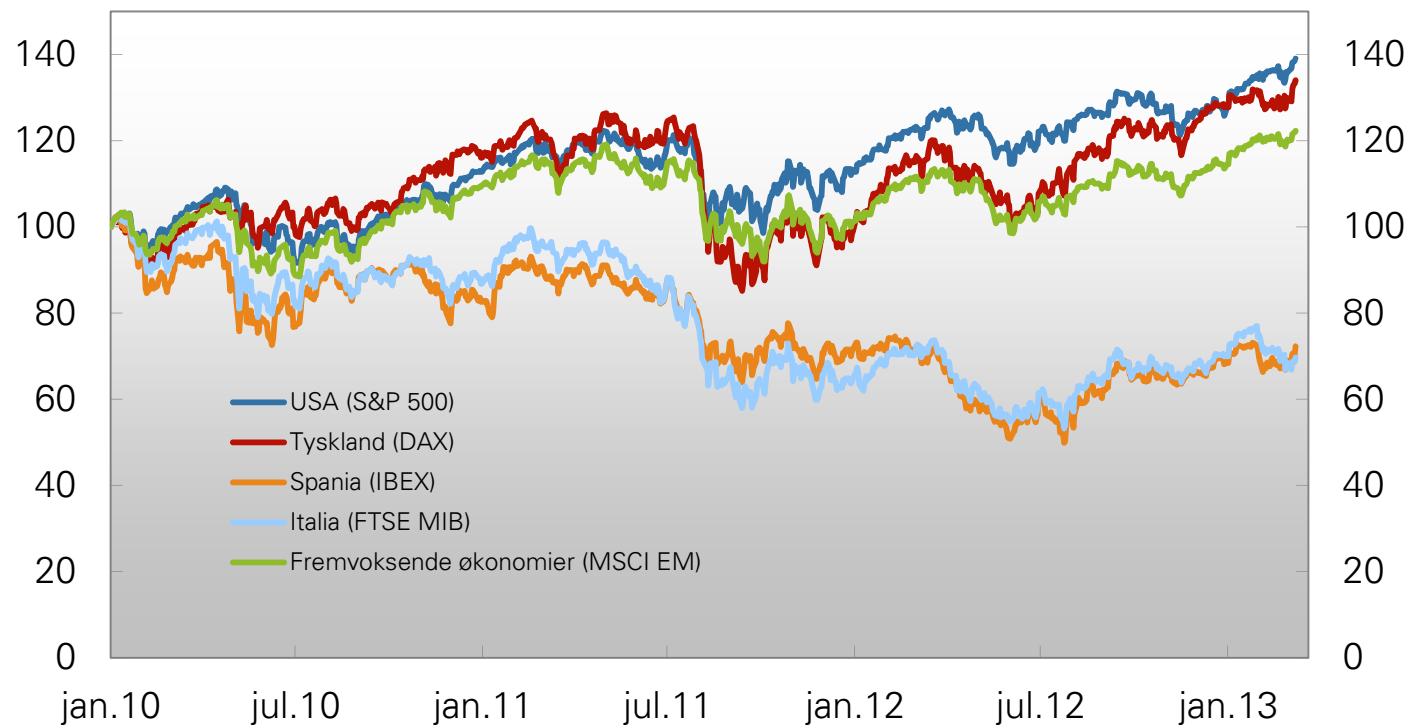
Kilder: IMF og Norges Bank

Figur 3.2 Rente 10-års statsobligasjoner. Prosent. Dagstall.
1. januar 2010 – 8. mars 2013

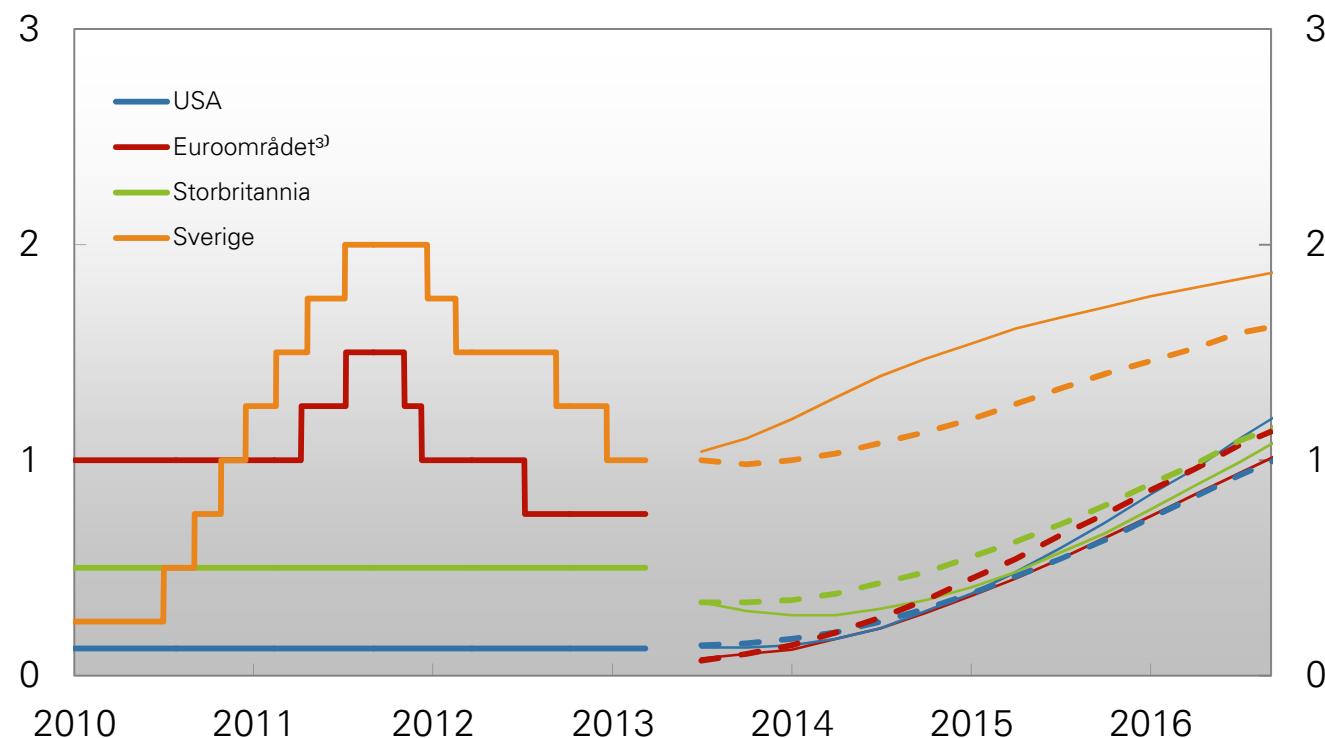
Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.3 Utvikling i aksjemarkedene. Indeks. 1. januar 2010 = 100.
1. januar 2010 – 8. mars 2013

Kilde: Thomson Reuters

Figur 3.4 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 31. oktober 2012 og 8. mars 2013.¹⁾ Prosent. 1. januar 2010 – 31. desember 2016²⁾

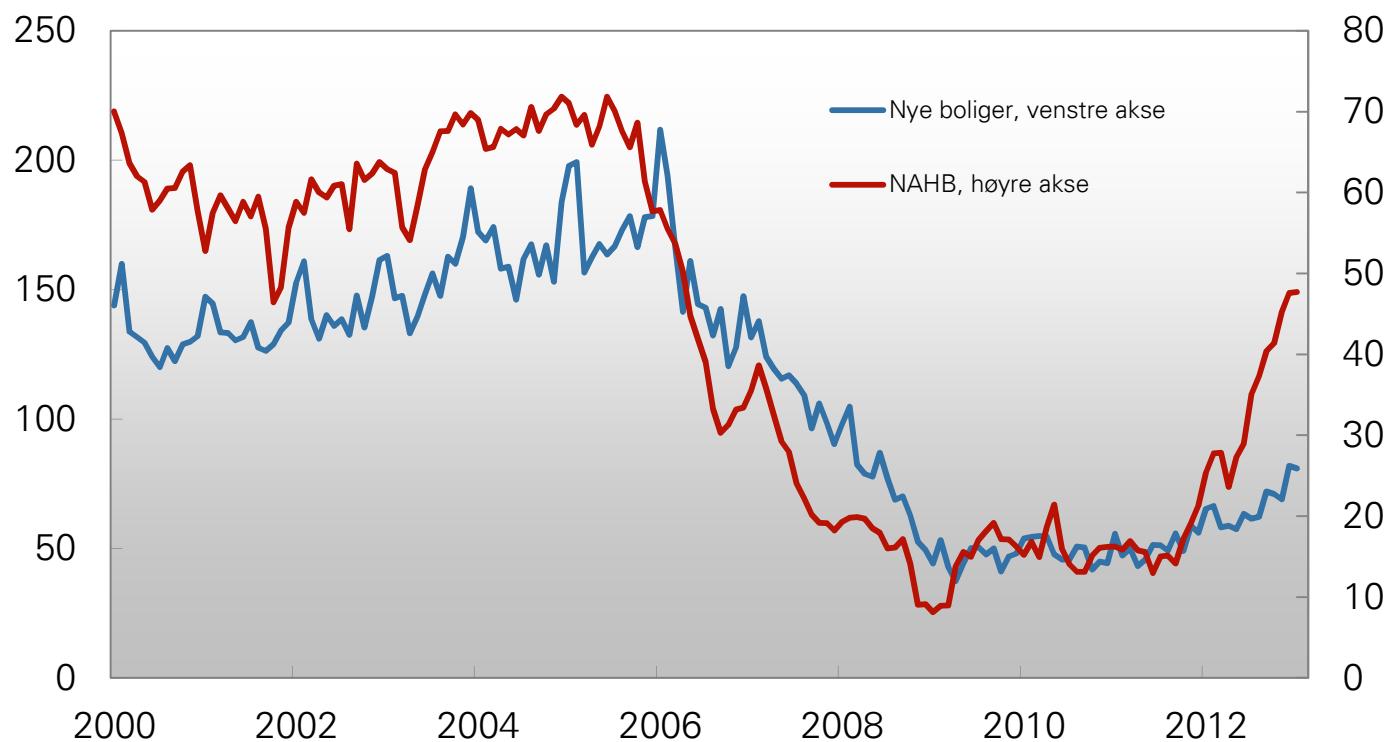
1) Stiplete linjer viser beregnede terminrenter per 31. oktober 2012. Tynne linjer viser terminrenter per 8. mars 2013. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter

2) Dagstall fra 1. januar 2010 og kvartalstall fra 2. kvartal 2013

3) EONIA for euroområdet fra 2. kvartal 2013

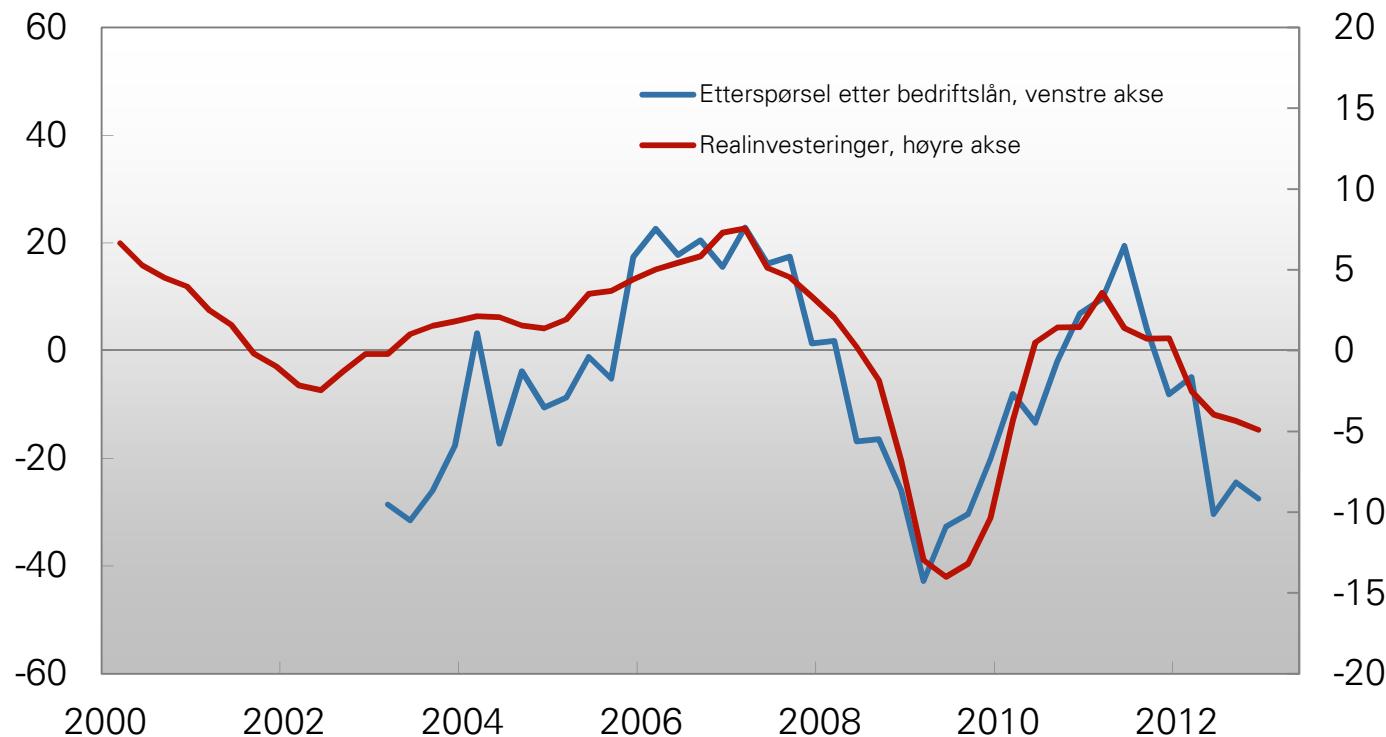
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 3.5 Boligmarkedet i USA. Nye boliger (antall i 1000) og National Association of Home Builders (NAHB) boligmarkedsindeks. Månedstall. Januar 2000 – januar 2013

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

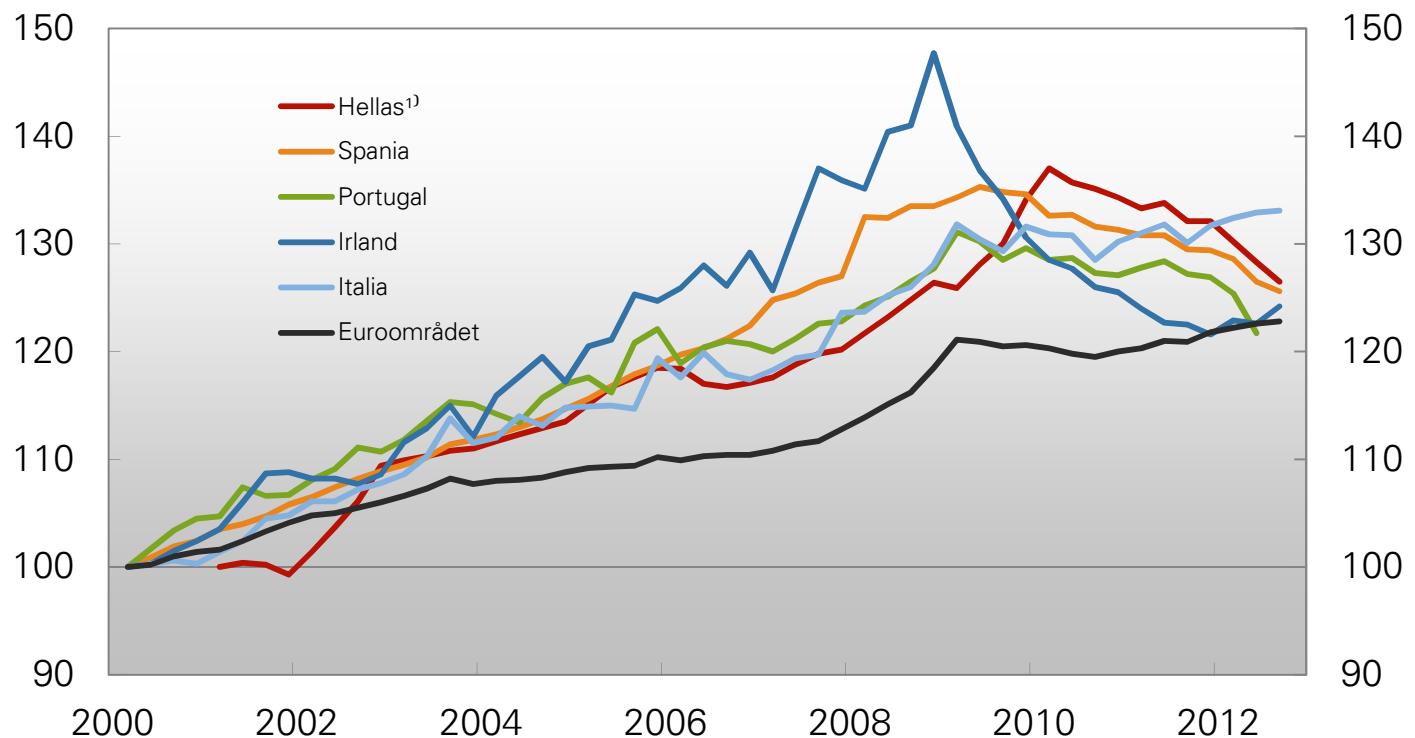
Figur 3.6 Realinvesteringer i euroområdet. Firekvarタルsvekst. Prosent.
Bedriftenes etterspørsel etter kreditt¹⁾. Kvartalstall. 1. kv. 2000 – 4. kv. 2012

1) Bank lending survey. Verdier over null indikerer økende låneetterspørsel

Kilder: Thomson Reuters, Eurostat og ESB

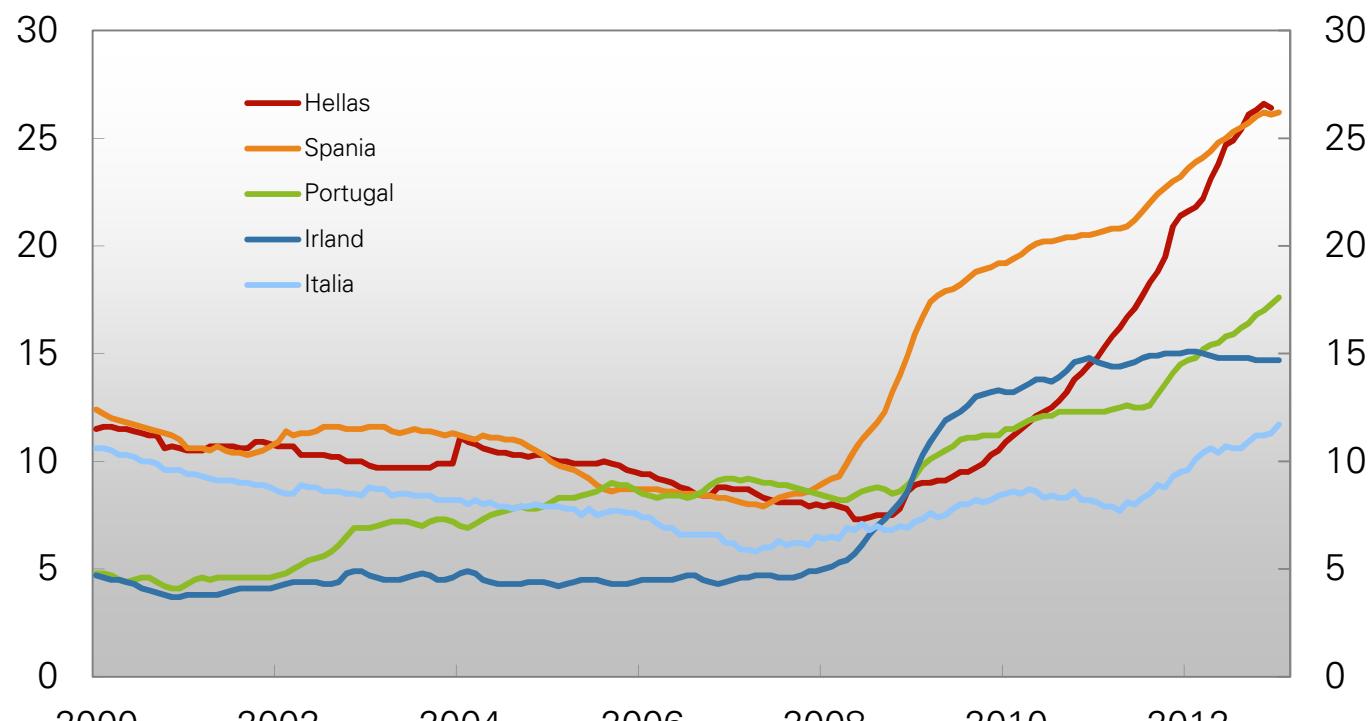
Figur 3.7 Lønnskostnader per produsert enhet. Sesongjustert indeks.
1. kv. 2000 = 100. 1. kv. 2000 – 3. kv. 2012

1) 1. kv. 2001 = 100. Firekvarterers glidende gjennomsnitt, ikke sesongjustert

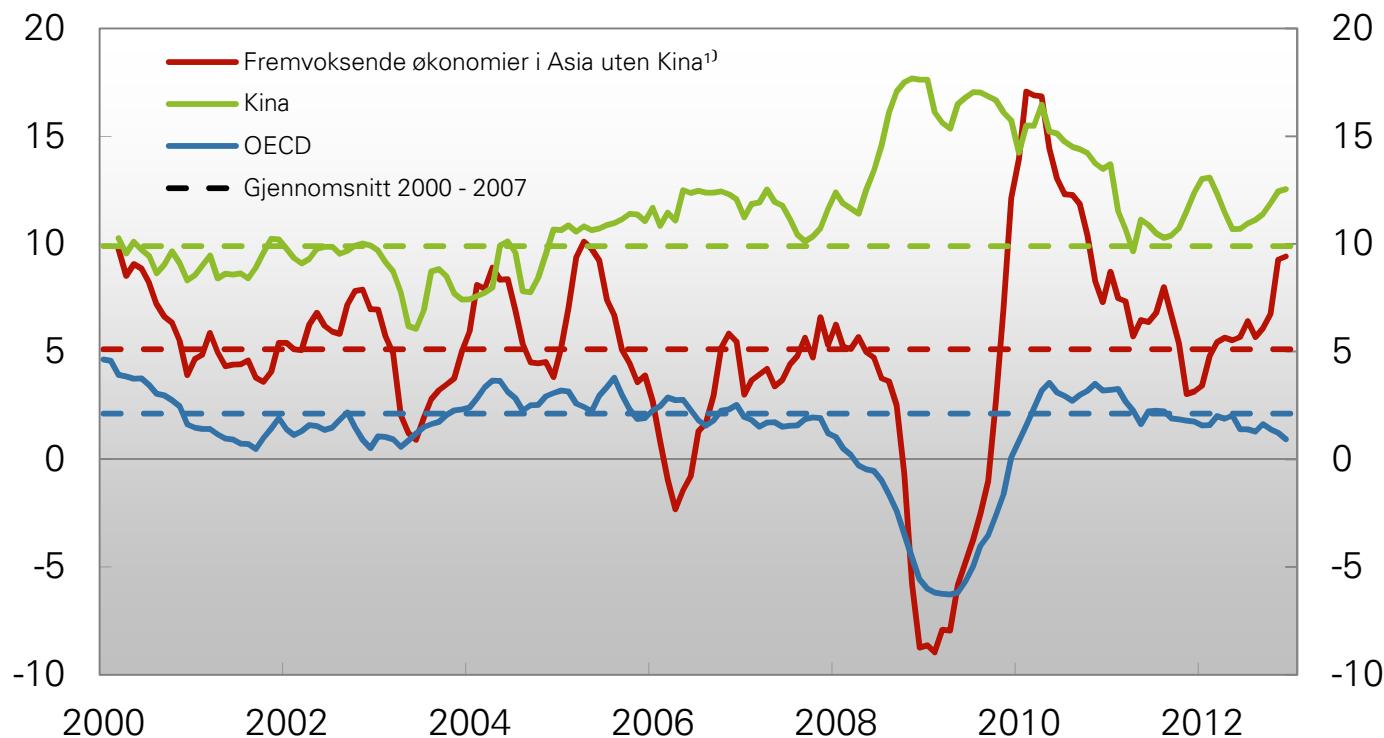
Kilder: OECD og Norges Bank

Figur 3.8 Arbeidsledighet. Prosent av arbeidsstyrken. Månedstall.
Januar 2000 – januar 2013

Kilde: Thomson Reuters

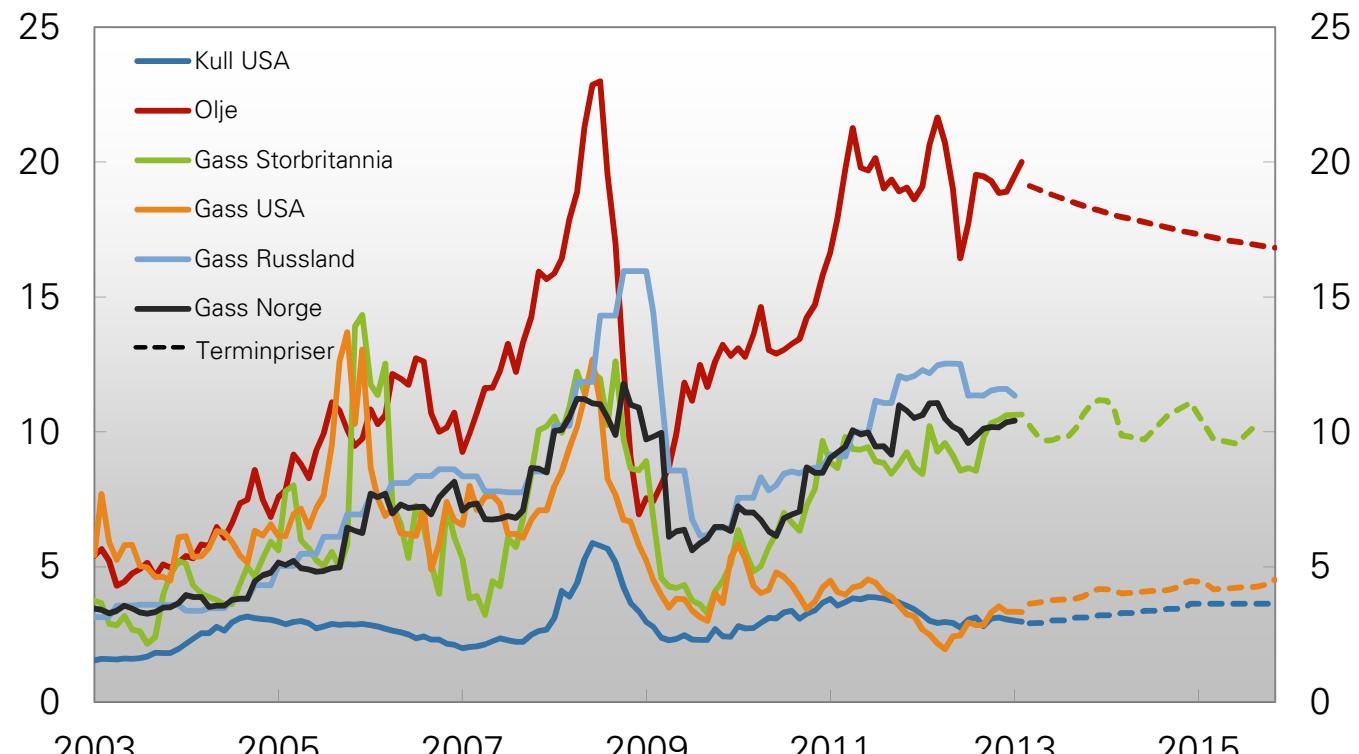
Figur 3.9 Detaljhandel i fremvoksende økonomier i Asia og i OECD. Volum.
 Tremåneders glidende gjennomsnitt. Tolvmånedersvekst. Prosent.
 Januar 2000 – desember 2012

1) BNP-vektet (PPP). Indonesia, Malaysia, Filippinene, Thailand, Singapore, Sør-Korea og Taiwan

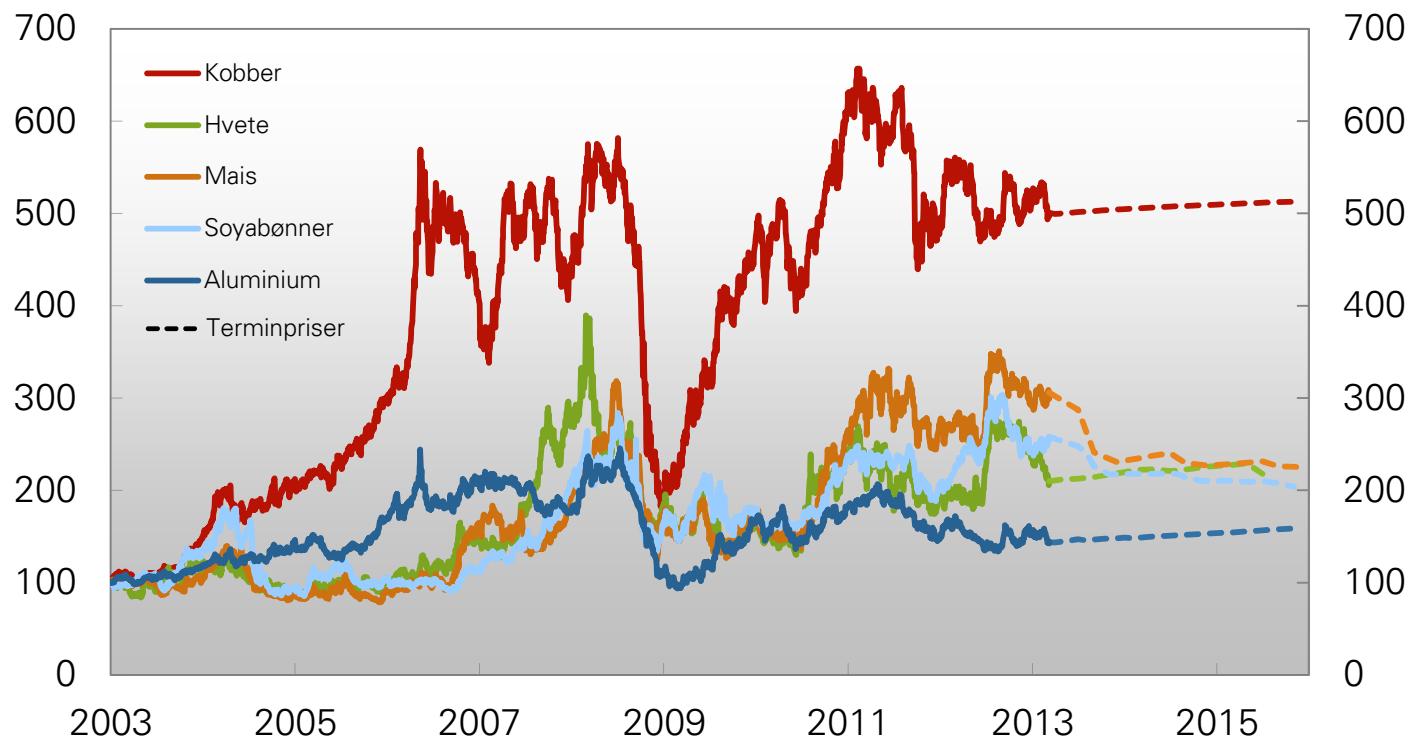
Kilder: Thomson Reuters, IMF og Norges Bank

Figur 3.10 Priser på kull, råolje og naturgass. USD per MMBTU.
Månedstall. Januar 2003 – desember 2015

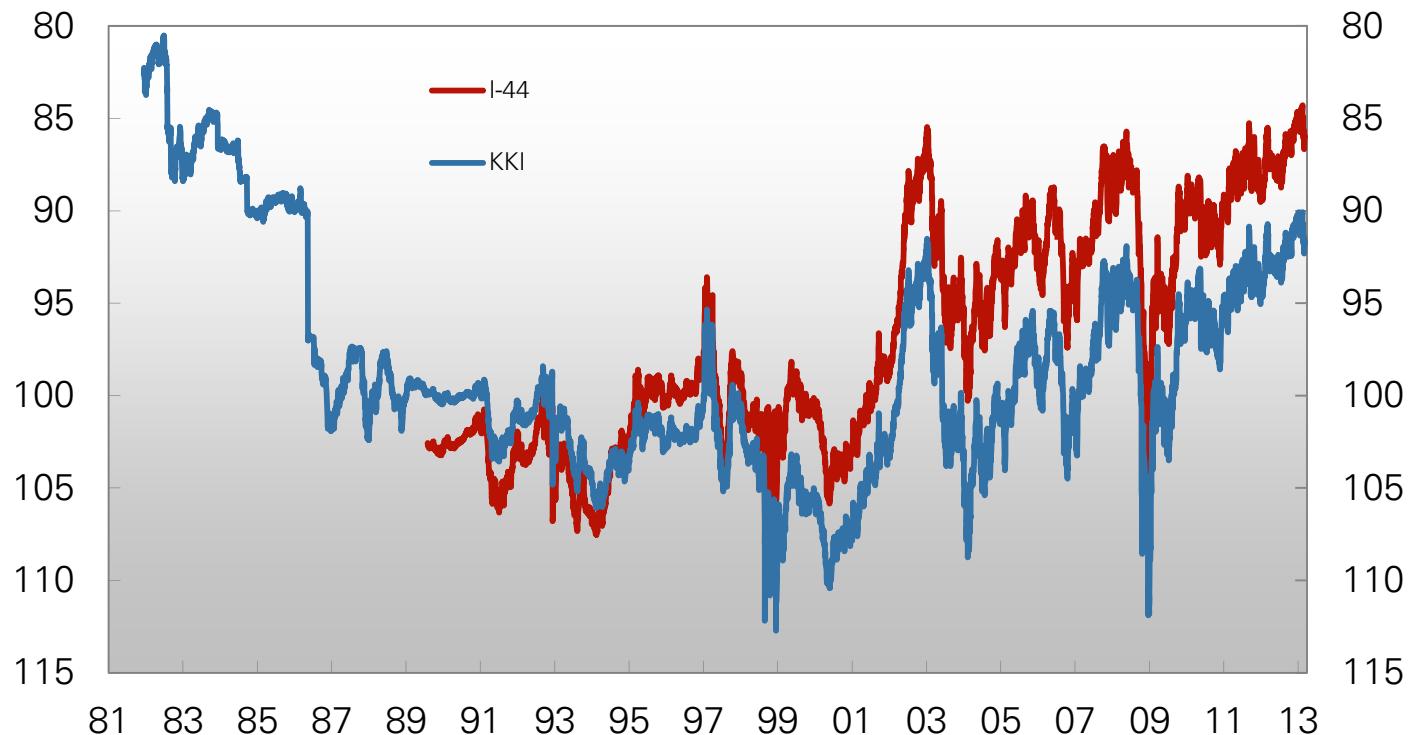
Kilder: IMF, Thomson Reuters, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.11 Råvarerepriser. USD. Indeks. 2. januar 2003 = 100.
Dagstall. Januar 2003 – desember 2015

Kilder: CME Group, ICE og Thomson Reuters

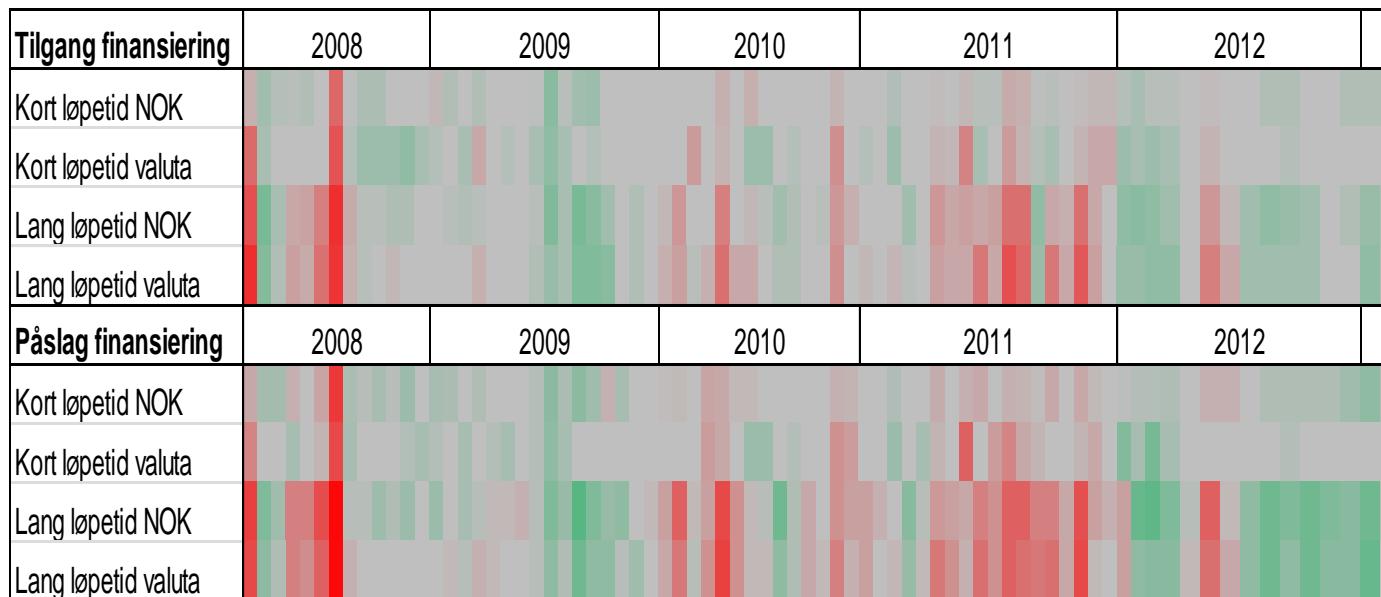
Figur 3.12 Utviklingen i kronekursen. Importveid valutakurs (I-44) og konkurranssekursindeksen (KKI)¹⁾. Dagstall. 11. desember 1981 – 8. mars 2013

1) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs

Kilde: Norges Bank

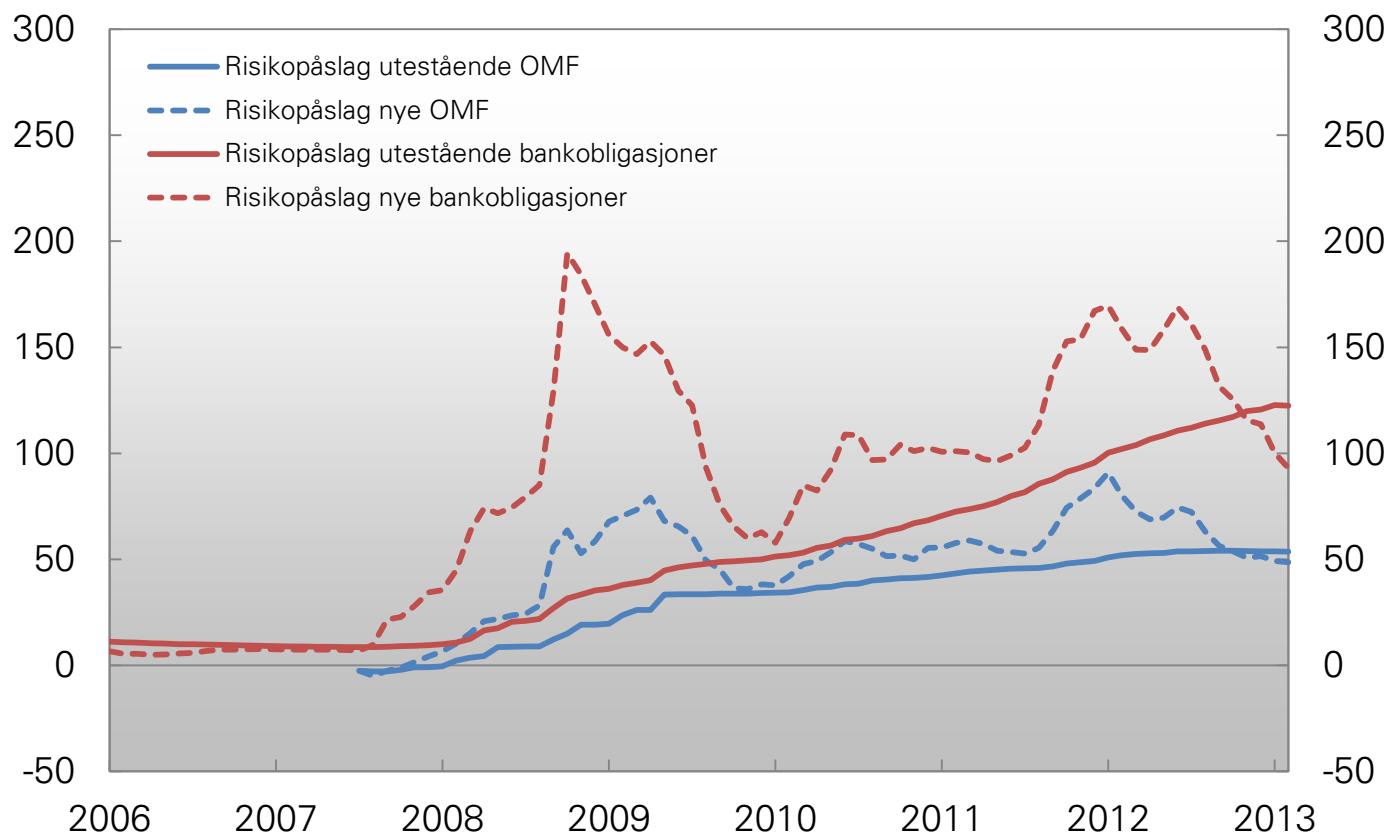
Figur 3.13 Bankene sine kvalitative vurderinger fra Norges Banks Likviditetsundersøkelse.¹⁾ Månedstall. Mars 2008 – februar 2013

1) Gjennomsnitt av bankene som rapporterer til Norges Banks likviditetsundersøkelse. For kortsiktig finansiering i valuta er bare banker som er aktive i disse markedene medregnet. Rød betyr henholdsvis dårligere tilgang og høyere påslag, grå betyr uendret, mens grønn står for henholdsvis bedre tilgang og lavere påslag

Kilde: Norges Bank

Figur 3.14 Gjennomsnittlige risikopåslag¹⁾ på ny og utestående obligasjons gjeld for norske bankkonsern²⁾. Basispunkter. Månedsgjennomsnitt. Januar 2006 – februar 2013

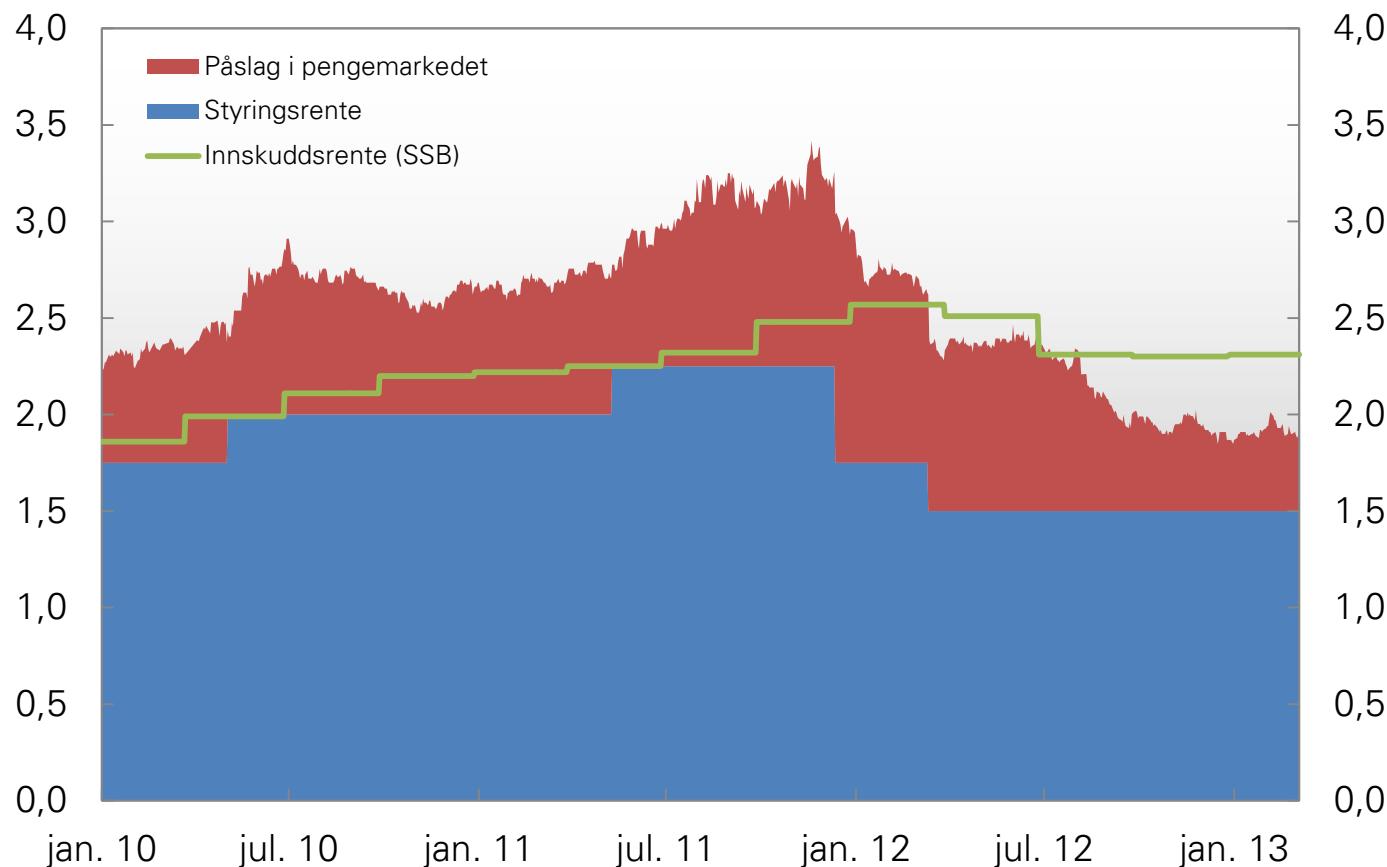

1) Differanse mot 3-mnd NIBOR

2) Alle banker og kreditforetak i Norge med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

Kilder: Bloomberg, Stamdata, DNB Markets og Norges Bank

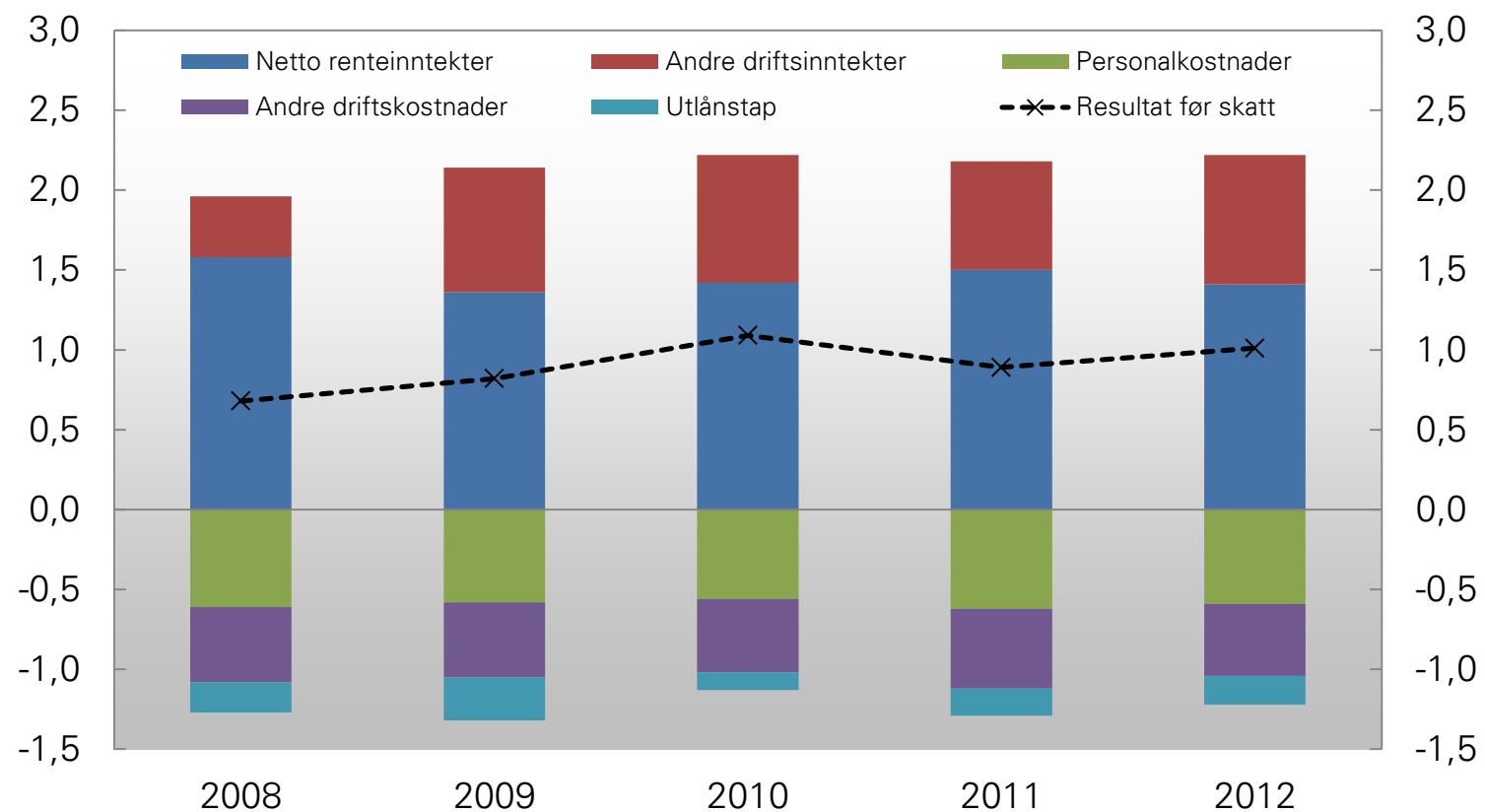
Figur 3.15 Innskuddsrente¹⁾ og margin. Prosent. 1. januar 2010 – 8. mars 2013

1) Alle banker i Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

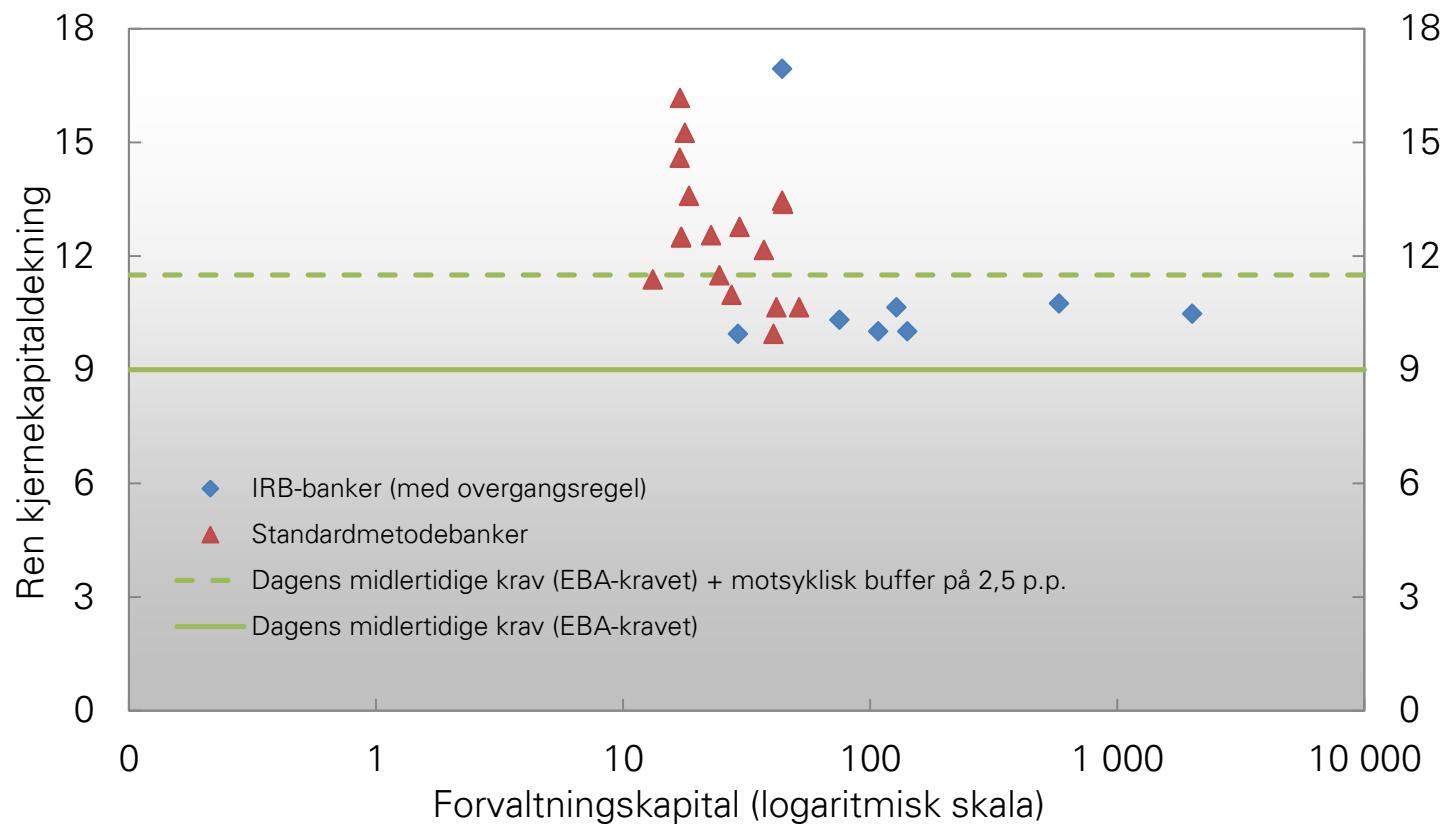
Figur 3.16 Bankenes¹⁾ resultat før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.
Prosent. Årstall. 2008 – 2012

1) Alle banker i Norge med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge, men inkludert filialer av norske banker utenlands. Enkeltbanknivå

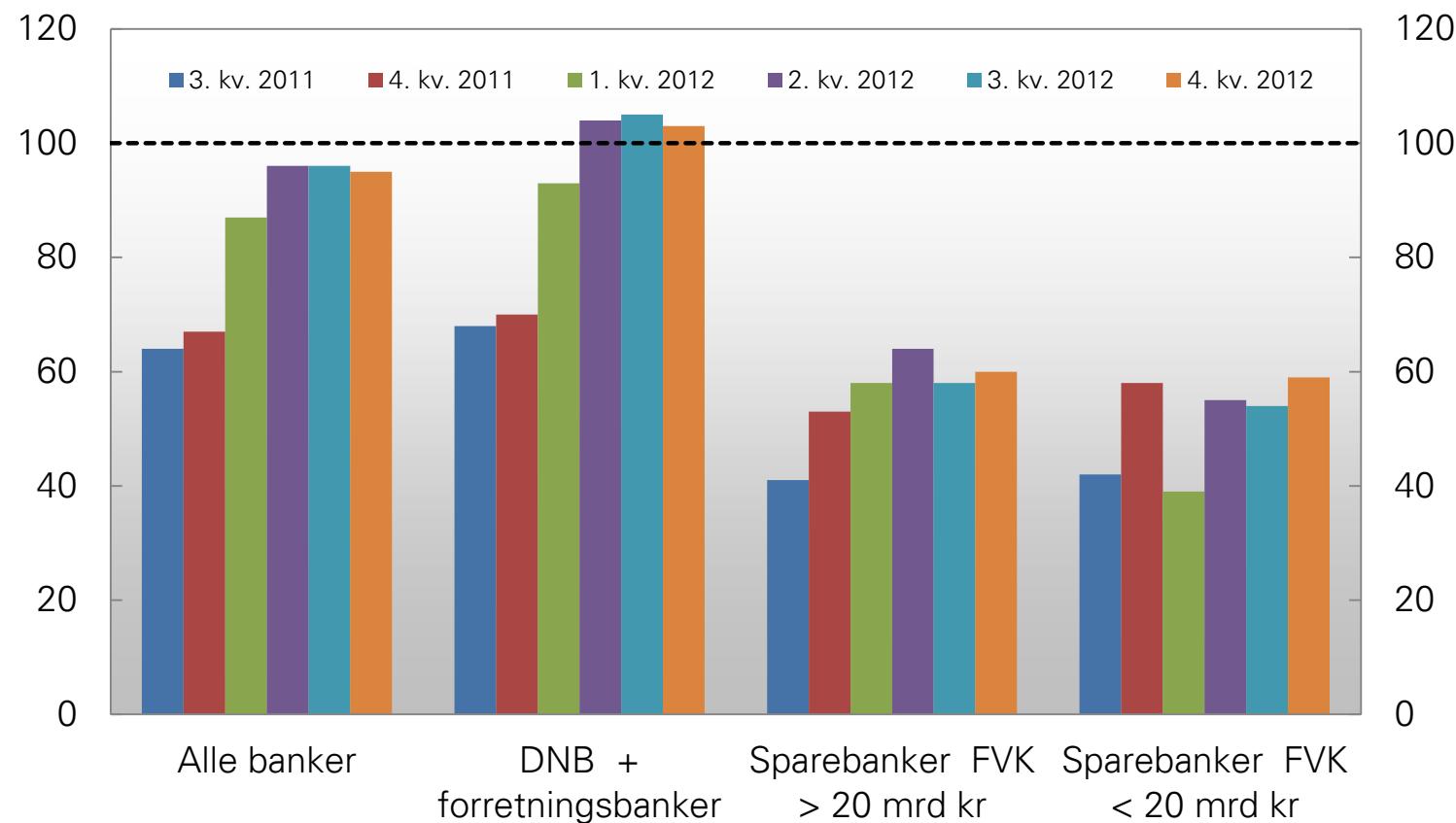
Kilde: Norges Bank

Figur 3.17 Bankkonsernenes¹⁾ rene kjernekapitaldekning. Prosent.
Forvaltningskapital (FVK). Milliarder kroner. Per 31. desember 2012

1) Bankkonsern med FVK større enn 10 milliarder kroner med unntak av utenlandske filialer i Norge
Kilder: Finanstilsynet, bankkonsernenes resultatrapporter og Norges Bank

Figur 3.18 Bankenes¹⁾ likvide eiendeler i prosent av krav til likvide eiendeler (LCR).²⁾
 Konserntall. Vektet gjennomsnitt for gruppen. Per utgangen av kvartalet

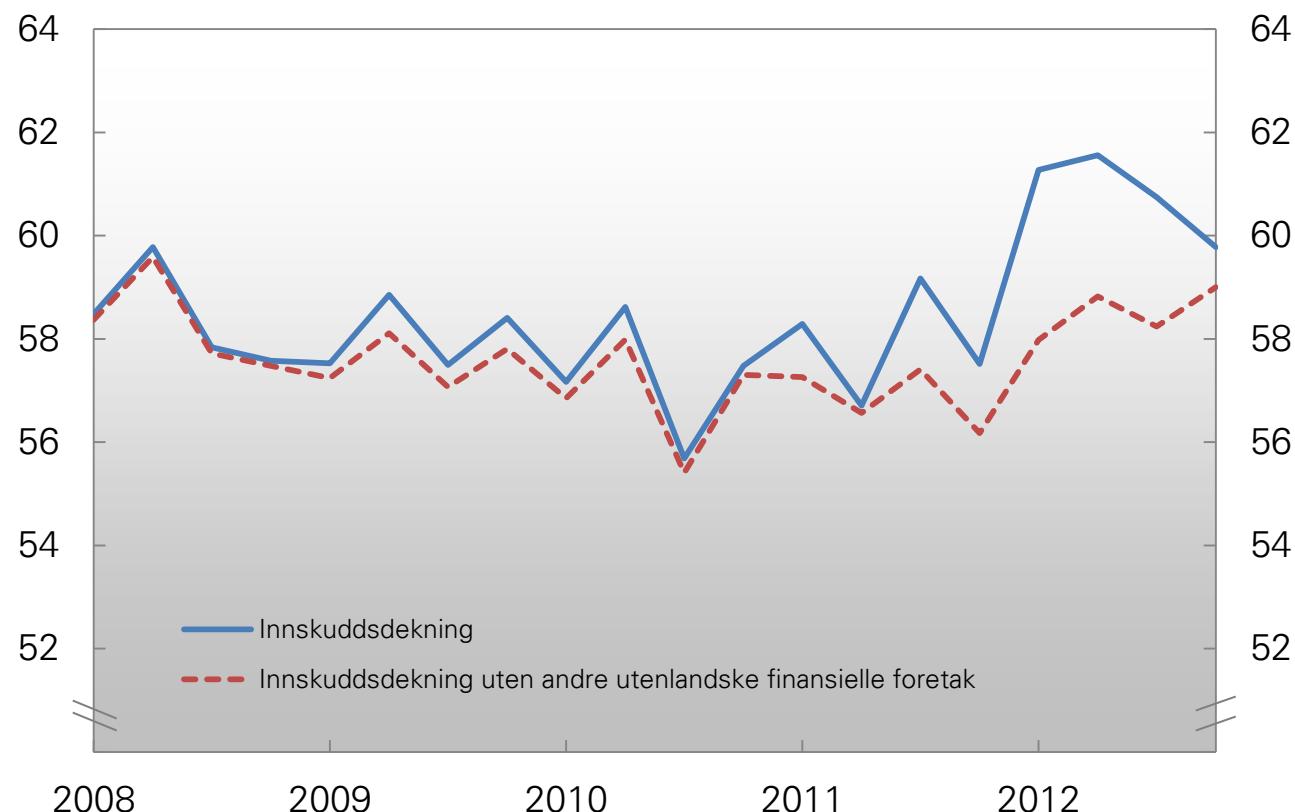

1) Alle banker i Norge med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

2) Beregningene bygger på anbefalingene som Baselkomiteen publiserte i 2010

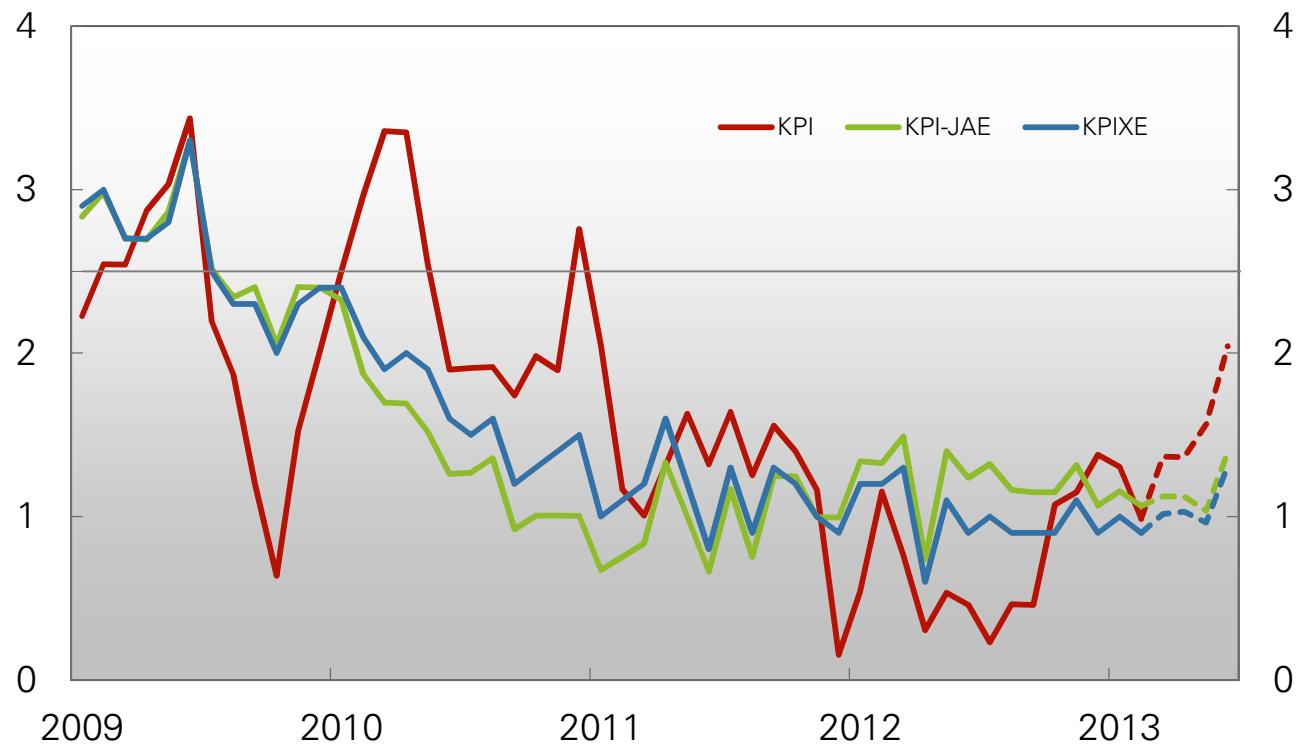
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 3.19 Innskuddsdekning – kunder i norske banker og kreditforetak¹⁾.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv 2012

1) Alle banker og kreditforetak i Norge med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 3.20 KPI, KPI-JAE¹⁾ og KPIXE²⁾. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Januar 2009 – juni 2013³⁾

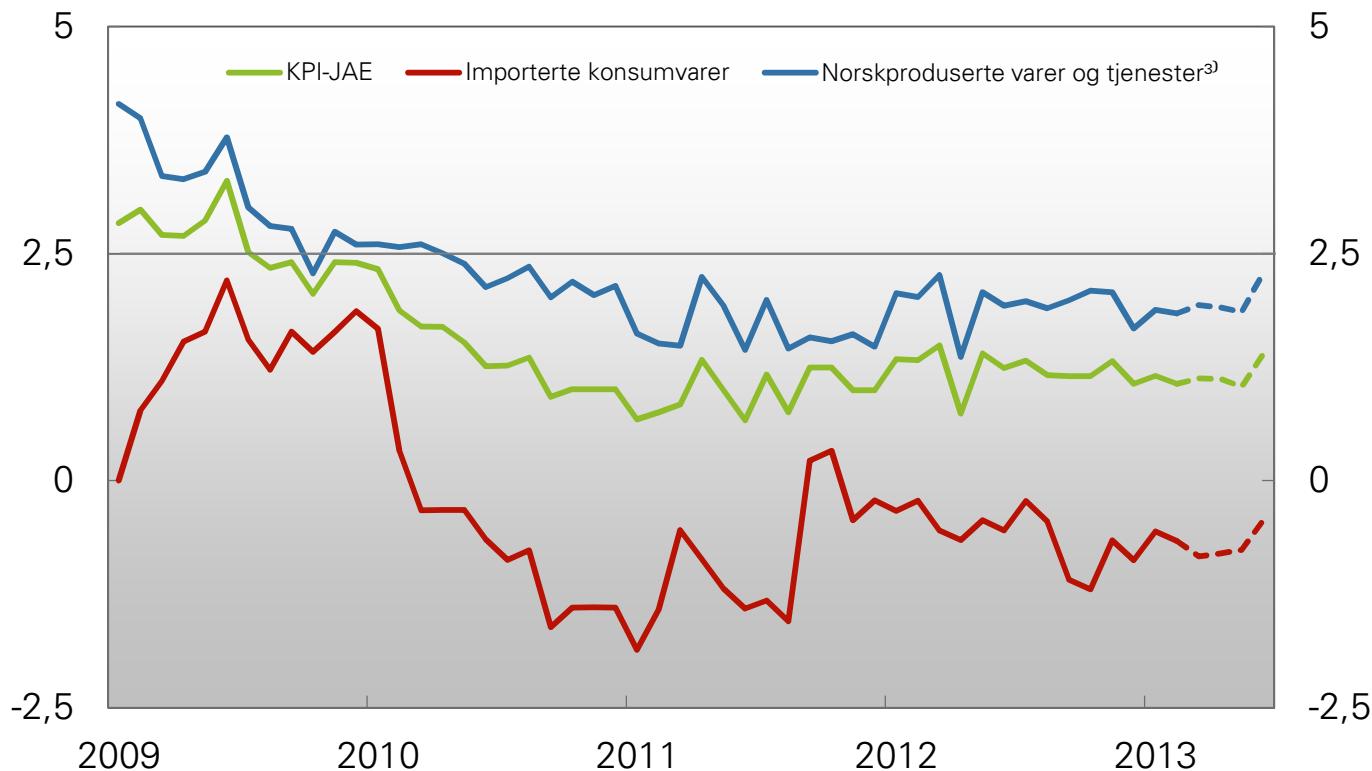
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarier

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Reeltidstall.
Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank

3) Anslag for mars 2013 – juni 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.21 KPI-JAE¹⁾. Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2009 – juni 2013²⁾

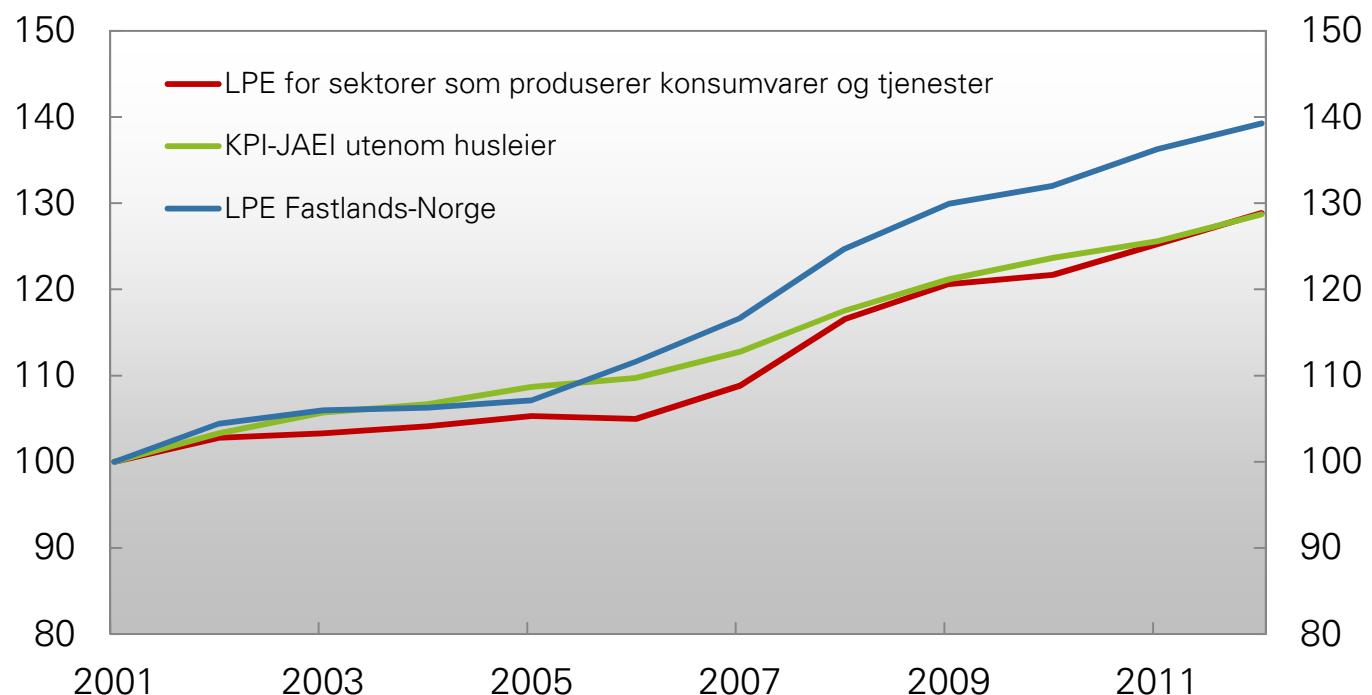
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) Anslag for mars 2013 – juni 2013 (stiplet)

3) Norges Banks beregninger

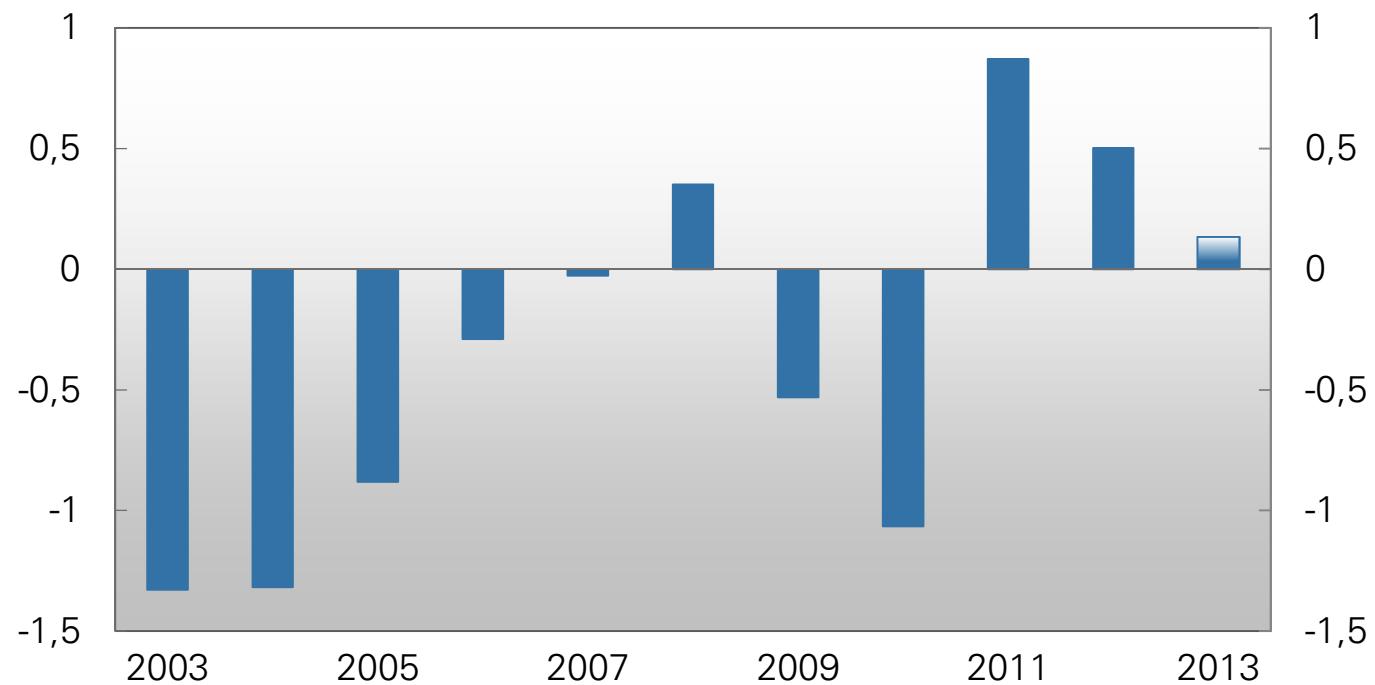
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.22 Lønnskostnader per produserte enhet og priser på norskproduserte varer og tjenester utenom husleier. Indeks. 2001 = 100. 2001 – 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

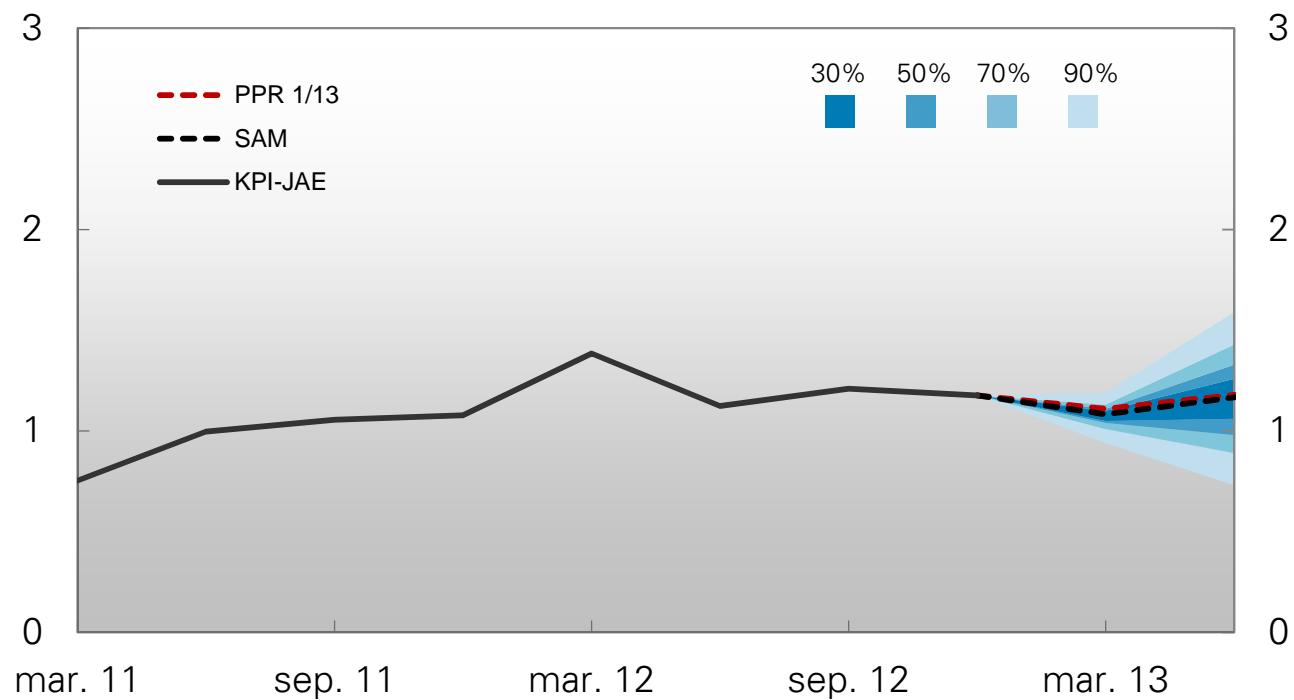
Figur 3.23 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer
målt i utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2003 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013

Kilde: Norges Bank

Figur 3.24 KPI-JAE¹⁾. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2011 – 2. kv. 2013³⁾

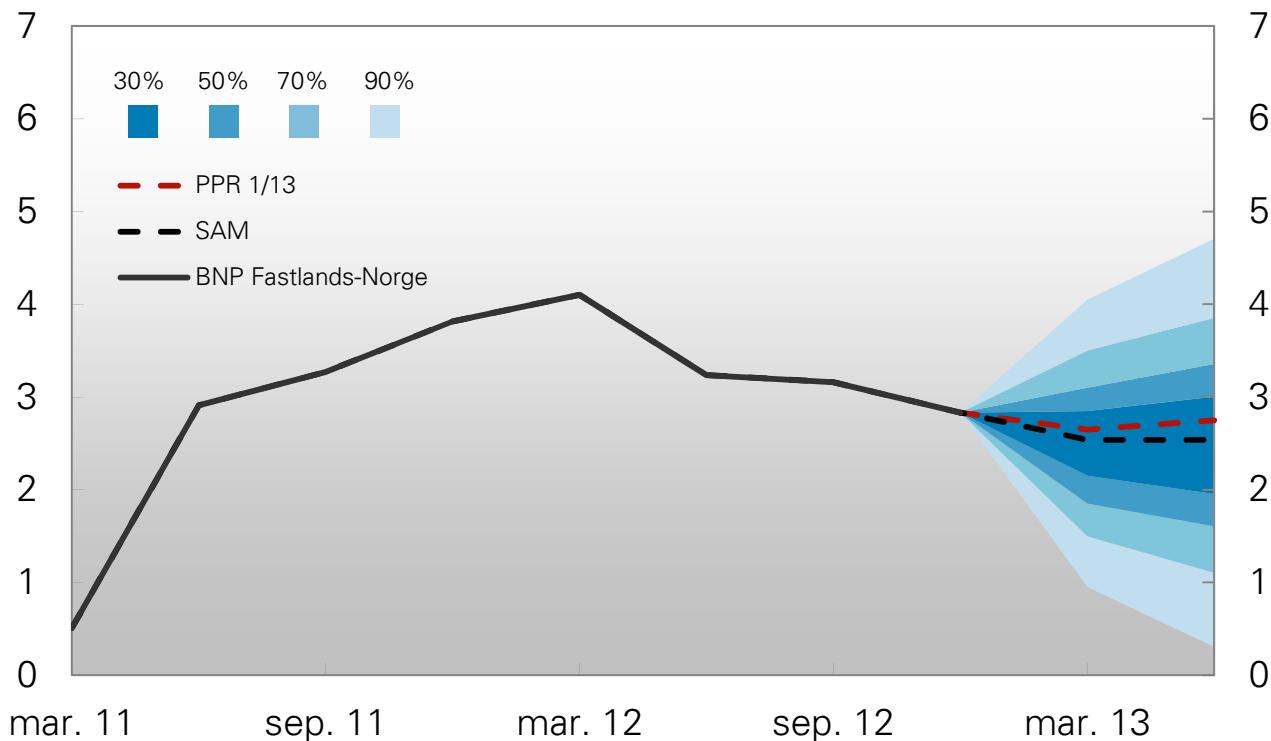
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) System for sammenveiing av korttidsmodeller

3) Anslag for 1. kv. 2013 – 2. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.25 BNP for Fastlands-Norge. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM¹⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalsvekst. Volum. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2011 – 2. kv. 2013²⁾

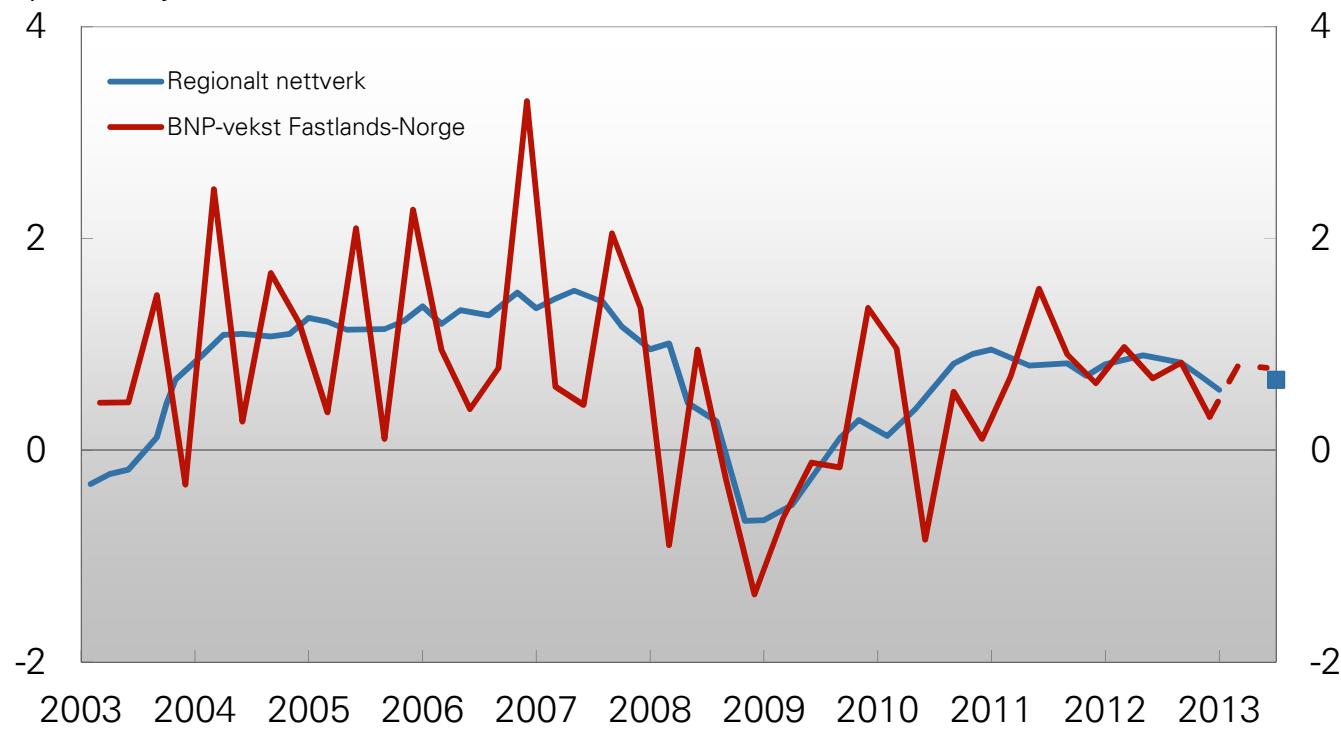

1) System for sammenveiing av korttidsmodeller

2) Anslag for 1. kv. 2013 – 2. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.26 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i produksjon siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2013²⁾

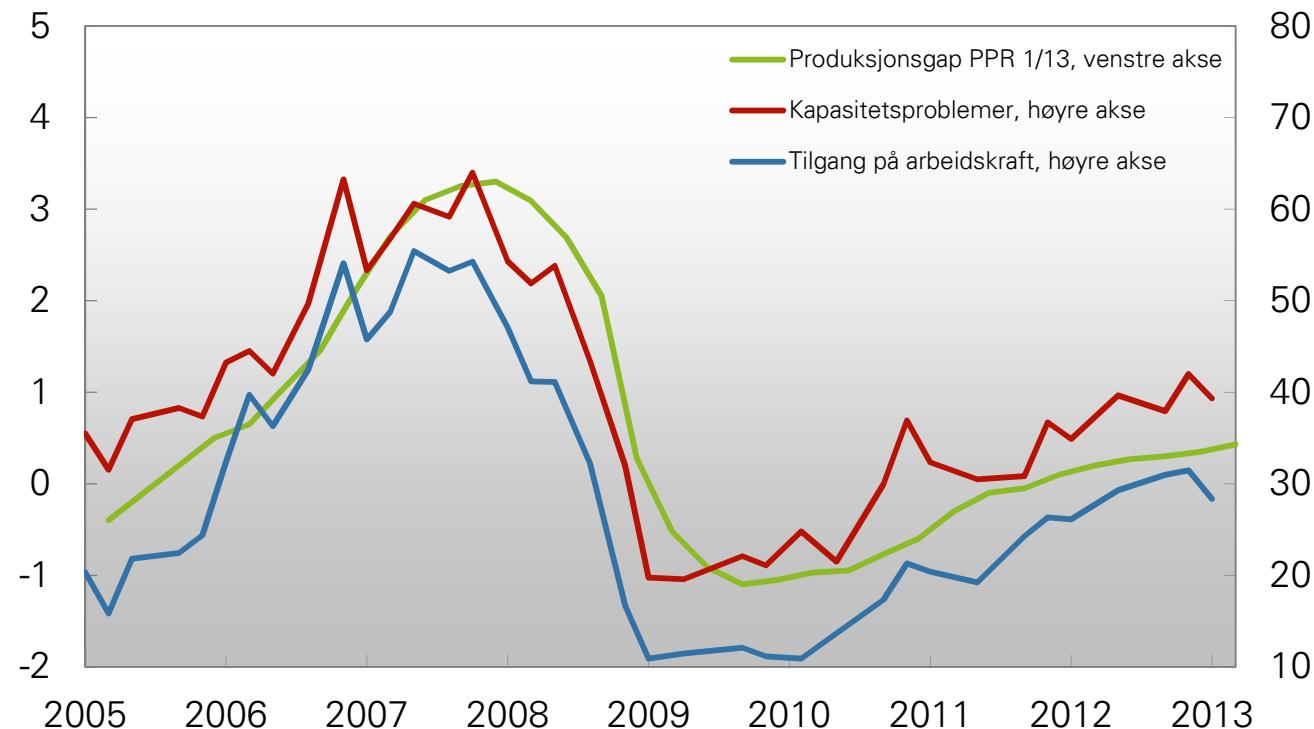

1) Sesongjustert kvartalsvekst. Volum

2) Siste observasjon i Regionalt nettverk er januar 2013. Siste observasjon for BNP-vekst er 4. kvartal 2012, anslag for 1. kv 2013 – 2. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

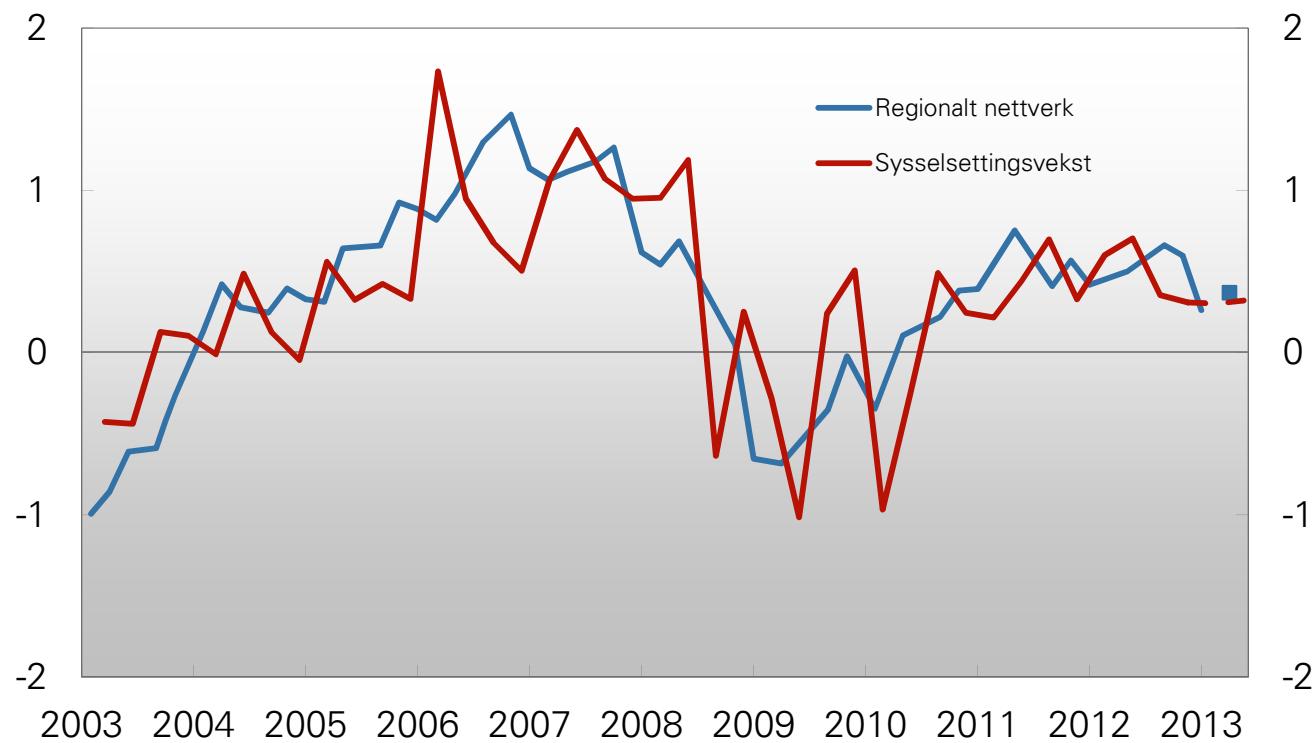
Figur 3.27 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft¹⁾ i Regionalt nettverk og anslag på produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2005 – 1. kv. 2013

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen

Kilde: Norges Bank

Figur 3.28 Sysselsetting¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i sysselsetting og forventet vekst i sysselsetting neste tre måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2013²⁾

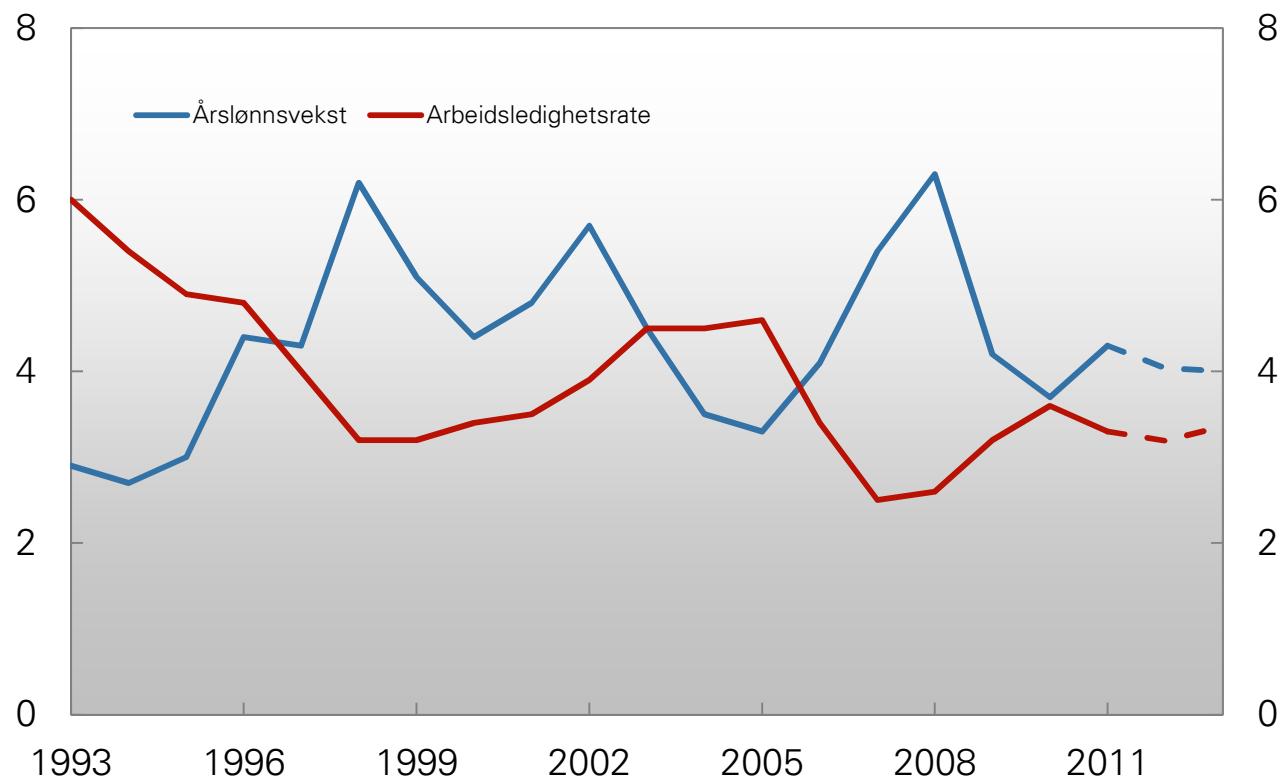

1) Sesongjustert kvartalsvekst i kvartalsvis nasjonalregnskap

2) Siste observasjon for Regionalt nettverk er januar 2013. Siste sysselsettingsobservasjon i kvartalsvis nasjonalregnskap er 4. kvartal 2012, anslag for 1. kv. 2013 – 2. kv. 2013 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.29 Årlønnsvekst¹⁾ og arbeidsledighetsrate (AKU). Prosent.
1993 – 2013²⁾

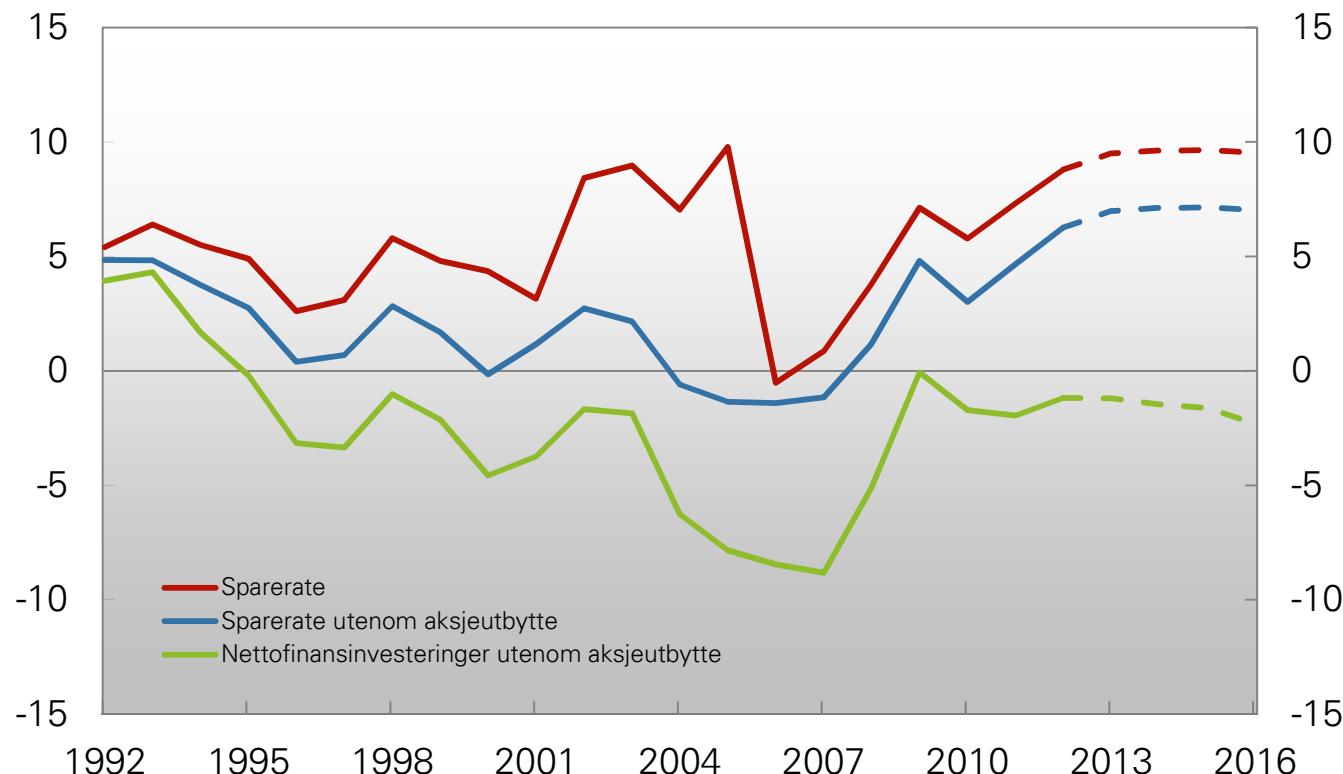

1) Inkl. anslag for kostnader knyttet til økt ferie og innføring av obligatorisk tjenestepensjon

2) Anslag for 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) og Norges Bank

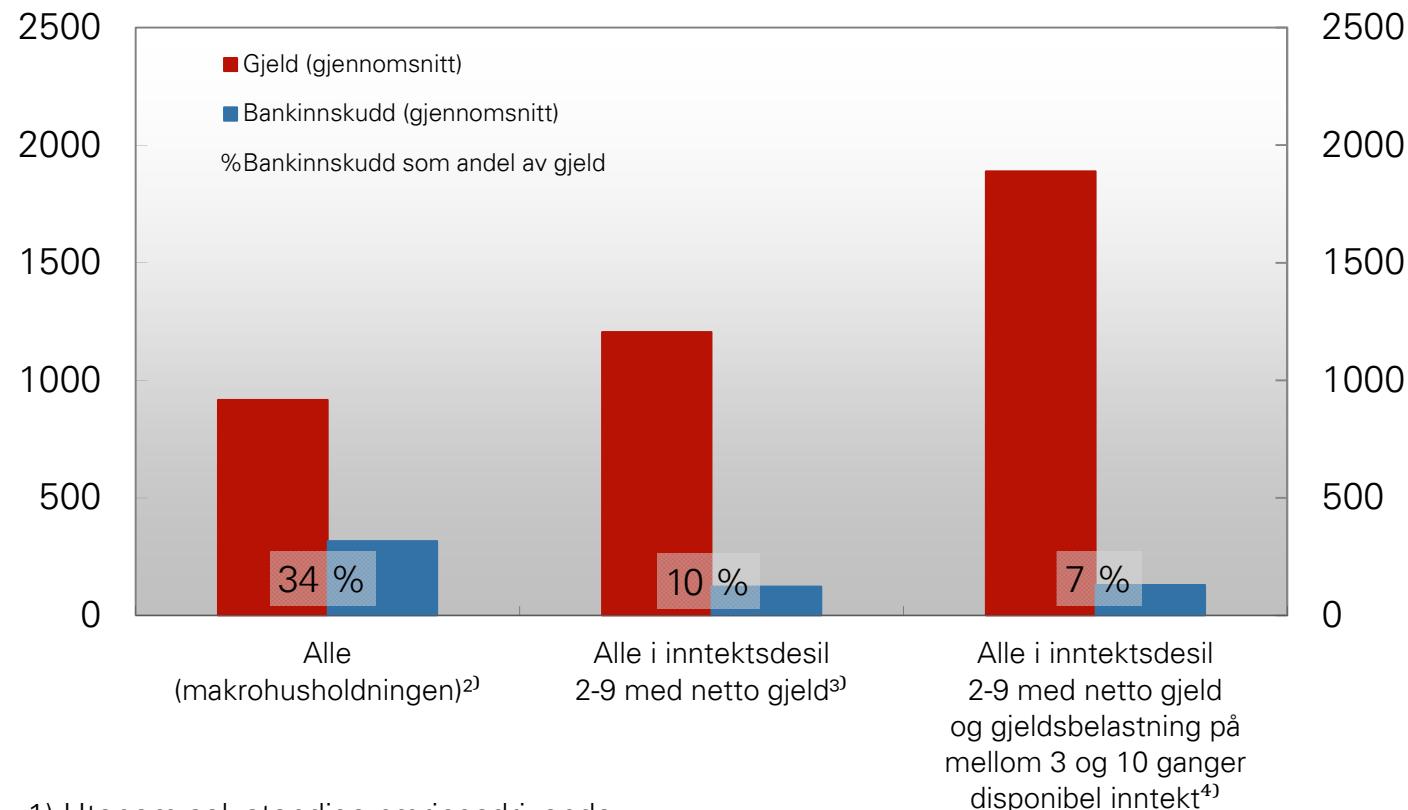
Figur 3.30 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 2000 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.31 Samlet gjeld og bankinnskudd i husholdninger¹⁾. Gjennomsnitt.
Tusen kroner. 2010

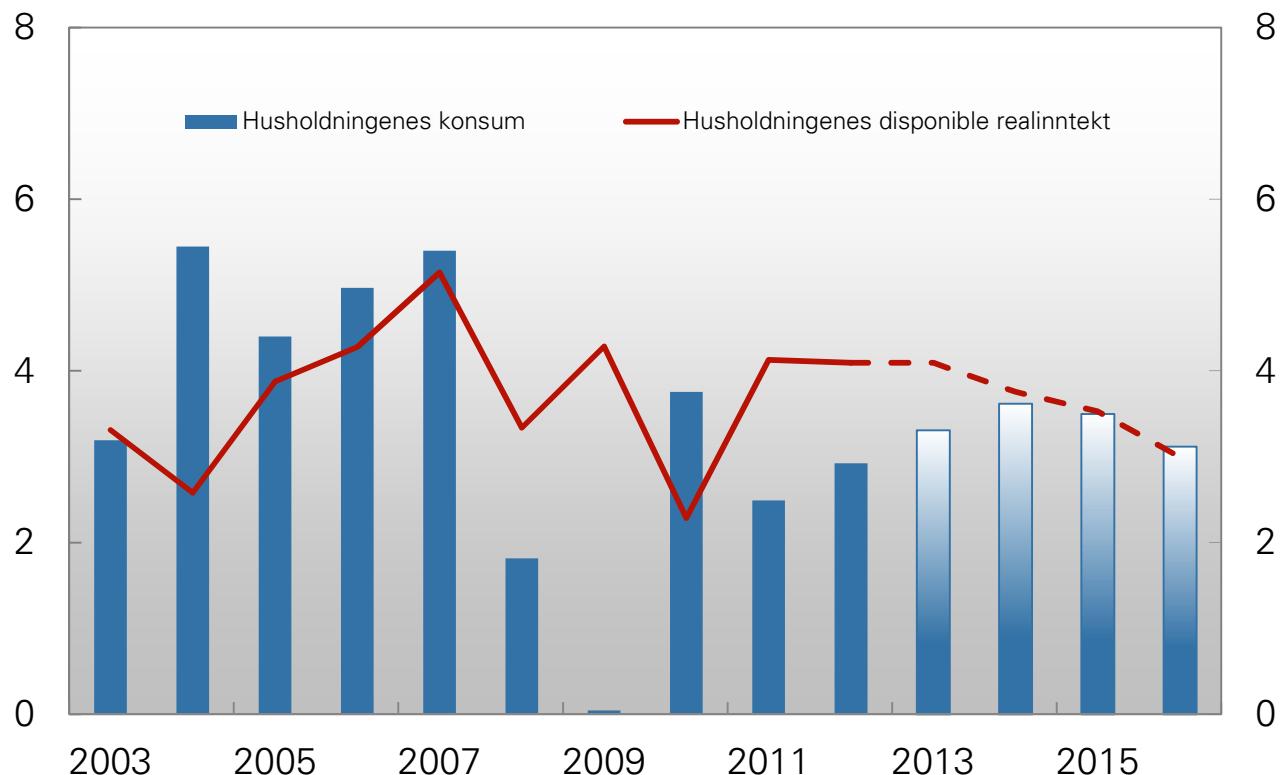

1) Utenom selvstendige næringsdrivende

2) 2,19 millioner husholdninger 3) 1,16 millioner husholdninger 4) 455 000 husholdninger

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.32 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponibele realinntekt²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2003 – 2016³⁾

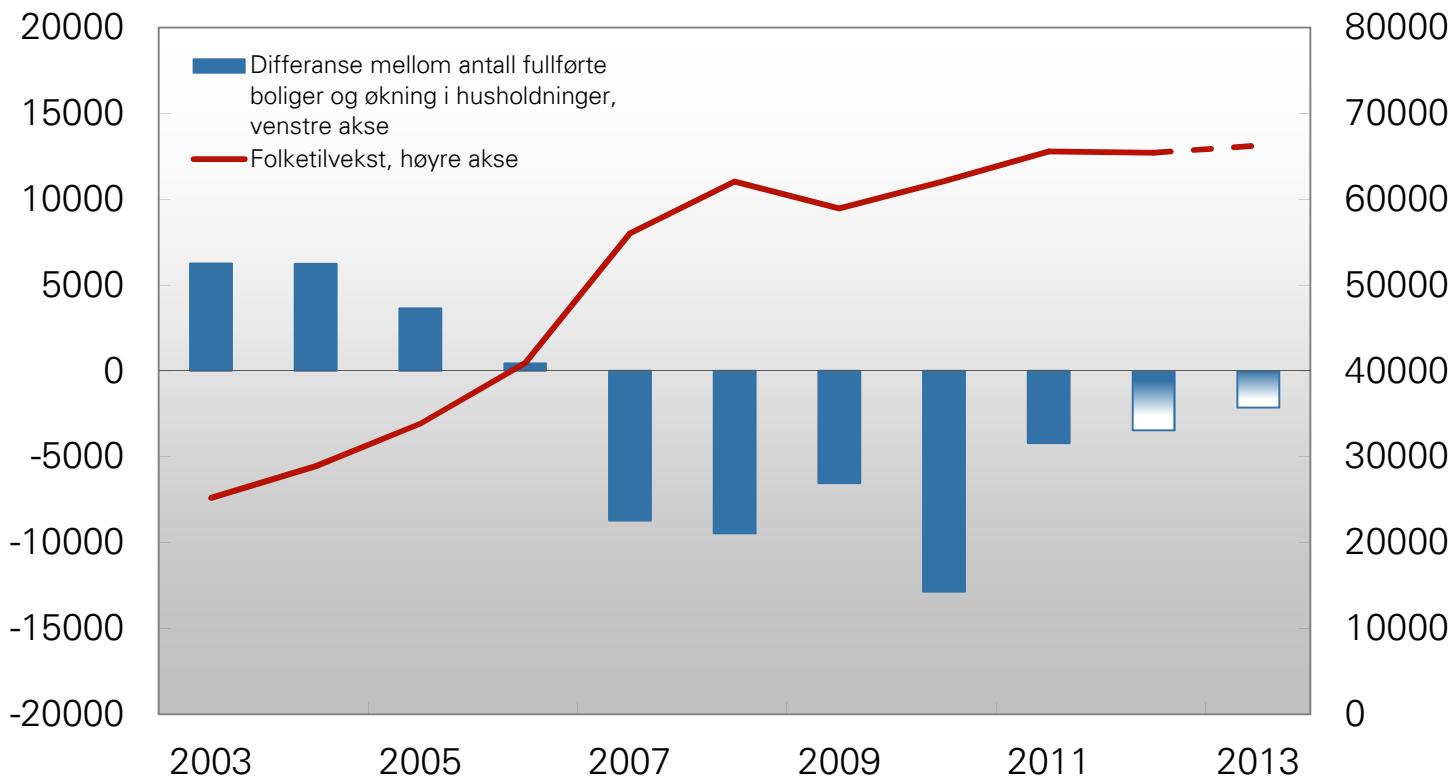
1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Volum

2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner

3) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.33 Differanse mellom antall fullførte boliger og økning i husholdninger¹⁾, samt folketilvekst²⁾. 2003 – 2013

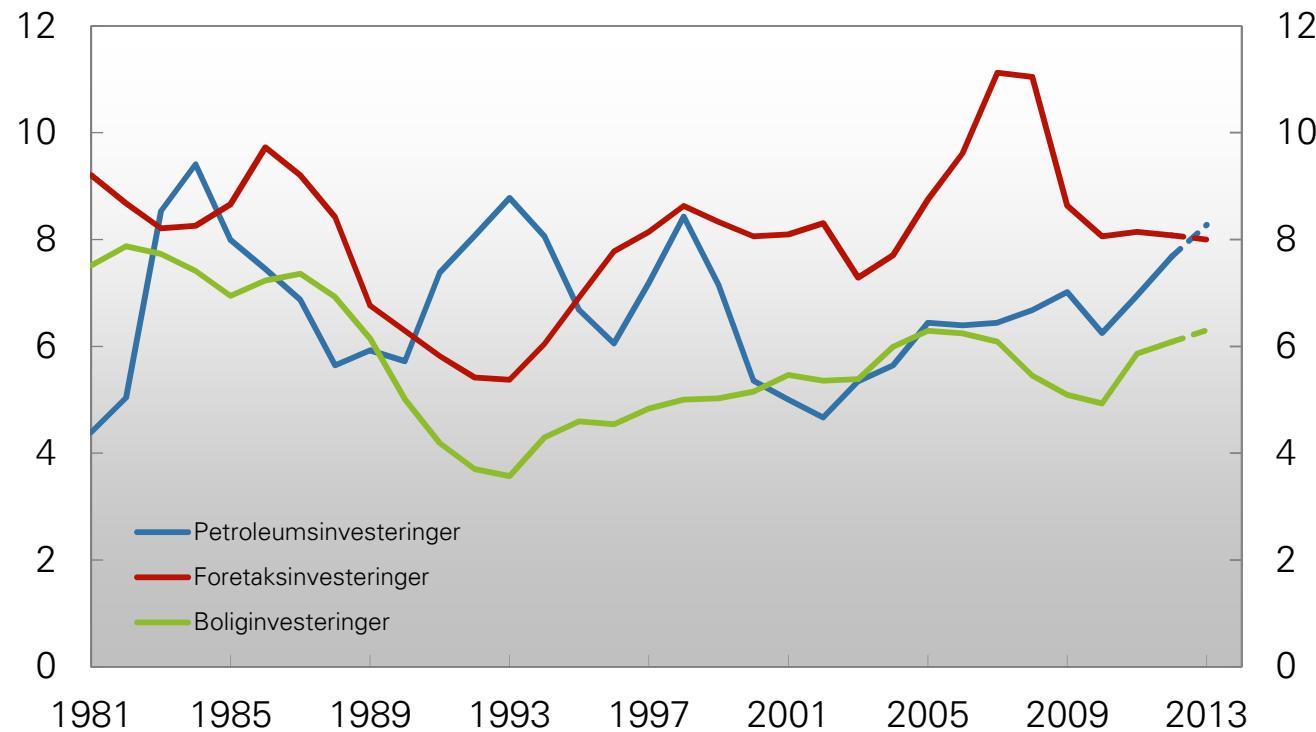

1) Anslag for 2012 og 2013

2) Anslag for 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

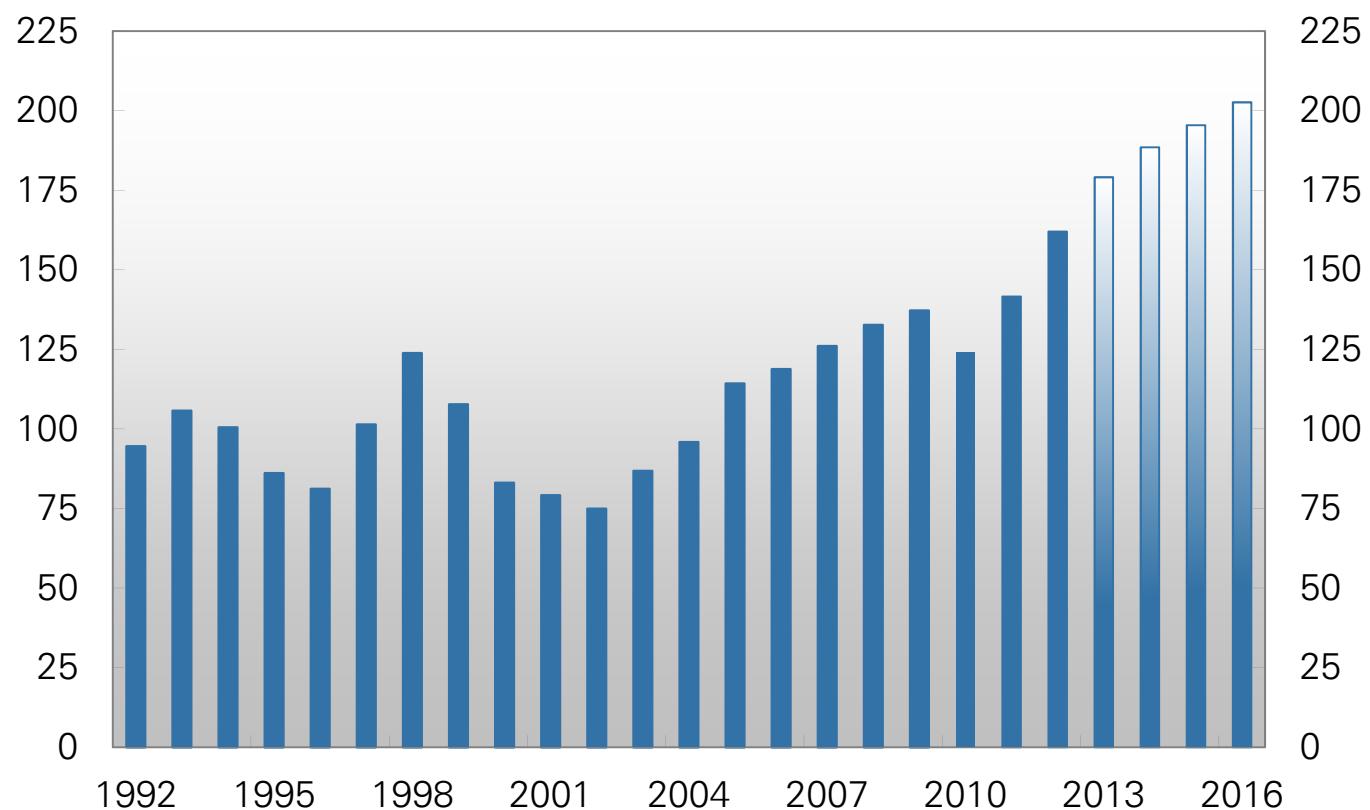
Figur 3.34 Investeringer som andel av BNP Fastlands-Norge. Volum. Prosent.
1981 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå

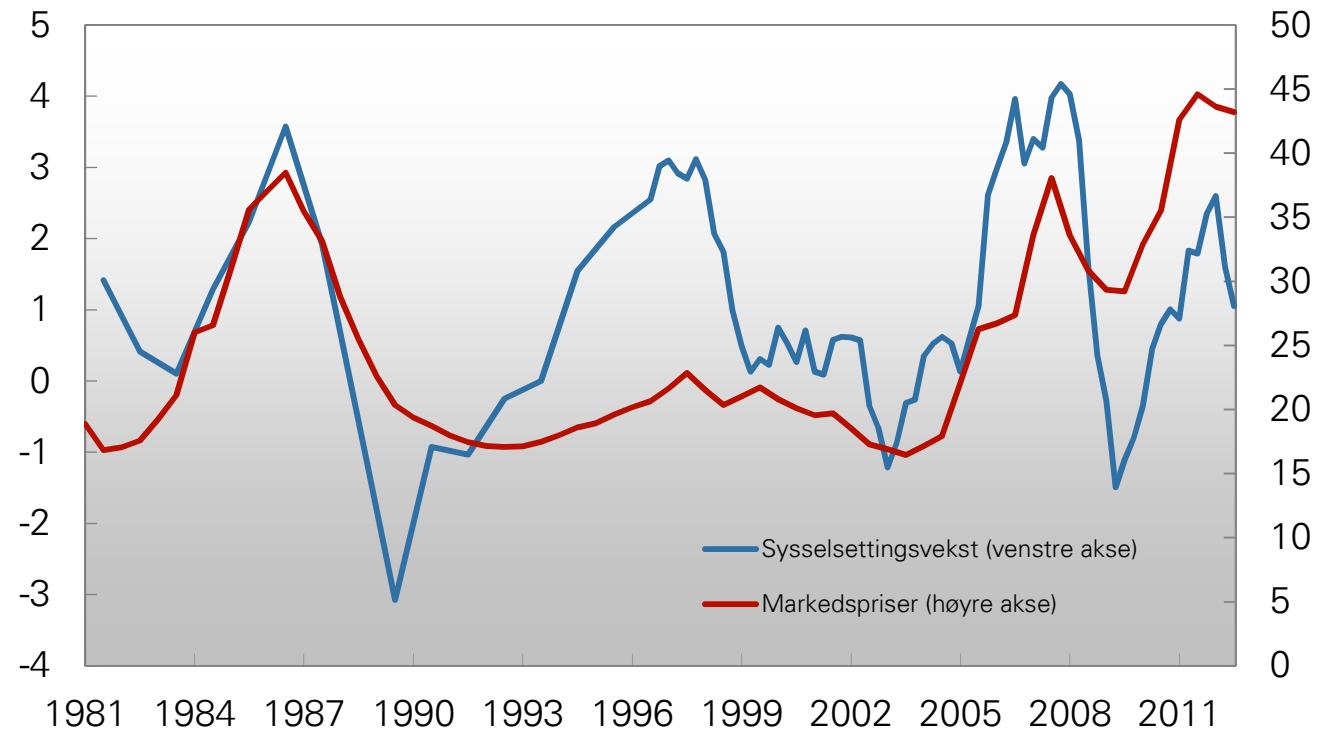
Figur 3.35 Petroleumsinvesteringer. Faste 2010-priser. Milliarder kroner.
1992 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

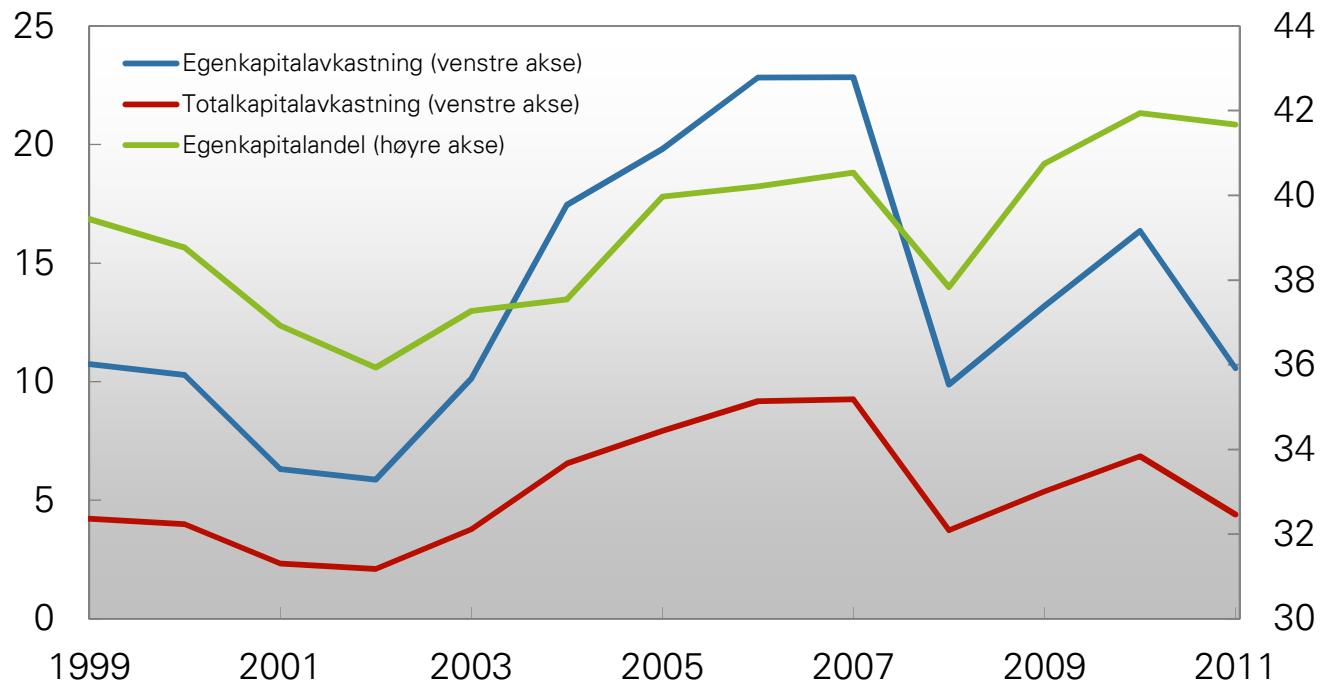
Figur 3.36 Markedspriser på kontorlokaler i Oslo og sysselsettingsvekst¹⁾. Tusen kroner per kvadratmeter (faste 2012-kroner) og firekvarthalersvekst i prosent. Halvårstall og kvartalstall. 1981 – 2012

1) Årstall for perioden 1981 – 1995, kvartalstall fra 4. kv. 1996

Kilder: OPAK og Statistisk sentralbyrå

Figur 3.37 Egen¹⁾ og totalkapitalavkastning²⁾ og egenkapitalandel³⁾. Prosent.
Årstall. 1999 – 2011

1) Resultat før skatt og av- og nedskrivinger i prosent av bokført egenkapital

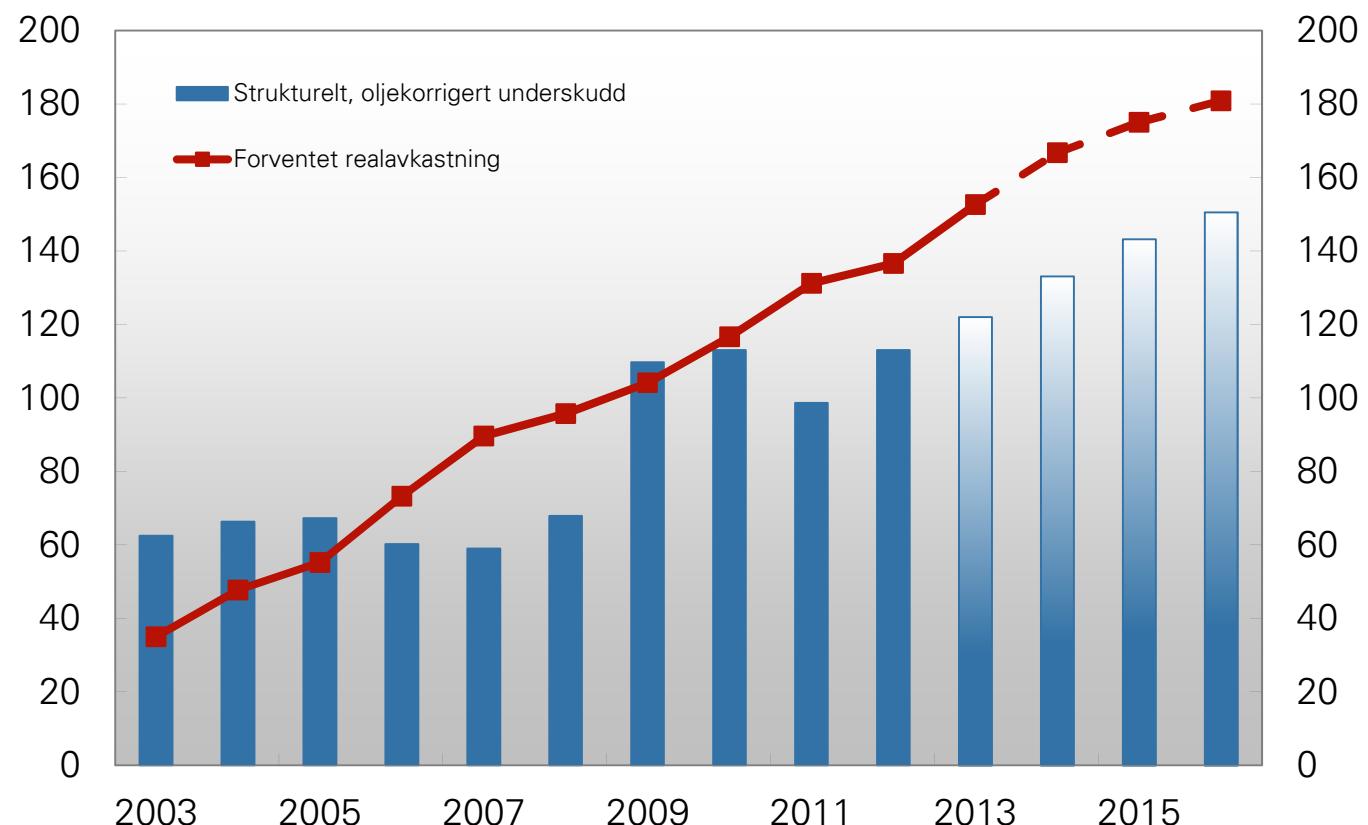
2) Resultat før skatt og av- og nedskrivinger i prosent av totalkapital

3) Utvalg bestående av aksjeselskap med rentebærende gjeld.

Ekslusivt offentlig forvaltning, bank/forsikring og utvinning av naturressurser

Kilde: Norges Bank

Figur 3.38 Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Faste 2013-priser.
Milliarder kroner. 2003 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank